

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 48 (1815) 1984 LAPKRITIS-NOVEMBER 27 • ŠV. KAZIMIERO METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Šakota mūsų veikla

Visa mūsų veikla — tai didelis šakotas medis. Žiūrint į jį iš toliau, atrodo, kad jis toks pat, kaip ir visi kiti. Bet pažūrėjęs iš arčiau, kiekvienas pastebės, kad jis labai šakotas ir tuo labai įdomus. Kiekviena šaka — kitokia. Kiekviena augina kitos spalvos ir formos žiedus, kiekviena neša ir kitokių vaisių. Tai, sakykime, stebuklingas medis, mūsų pačių pasodintas prieš 40 metų ir beveik tuo pačiu metu, kai ant Hirošimos krito baisioji atominė bomba, tėvynės pasilgusių benamių palydėta tylios ironijos, girdi, ji kritusi ne ten, kur reikėjo...

Per keturis dešimtmečius tasai medis traukia tuos pačius lietuviškosios sąmonės syvus, kuriais maitinama ir visa okupuota tauta, didvyriškai atspari ir istorijoje pakartojanti dar vieną kovą. Stiprėja čia ir auga bendruomeninio formato kamienas, ir, kaip sakta, skleidžiasi šakų šakelių įvairumas, kad, rodos, jau nebėra vietos įsisprauti kokiai nors kitokiai spalvai ar formai. Taigi tų veiklos sričių turime įvairiausių.

Tai džiugu ir, be abejonės, naudinga bendram lietuviškam reikalui. Tačiau spalvingumas, forma ar placiapiskumas nėra žydinčių veiklos šakų tikslas. O kai kurios grupės, deja, sau tikslu ir tepasistato tik tai, ką jos veikia, užmiršdamos, kad jos tegali būti ir tėra savitą būdą naudojančios priemonės, kad medis laikytųsi ir sausrose, ir audrose.

Atsiribojimui dar gelbsti pramoginiai prieskoniai, kurių sunku atsikvilti. Ir taip šokis-šokiui, daina-dainai, žodis-žodžiui. Asmeniniai priedai — pramogos, linksma-vakariai, kelionės. Viskas dar būtų šiaip taip pakenčiama, jei atsiribotojai nenueitų į pretenzijas turėti pirmumą, tarsi jų vienų darbai būtų svarbiausi išsivijoje. Ir veiklos stebėtojas dažnai kyla tada klausimas — negi tokių grupių repetitijos ar kitokie suėjimai yra svarbesni už organizacijų susirinkimus, sueigas, sutapus laikui, kuris tikrai turėtų būti kaip nors koordinuojamas? O iš tikrųjų to didžiojo medžio šakos, kokiais žiedais jos bežydėtų — visos yra labai reikalingos, gal net tos mažos ir ne tokių ryškių spalvų labiau ugdytinos, kad būtų praligintas medžio amžius kovojančios tautos padrasinimui ir eventualiai talkai. Gelmės nėra matomos, bet be jų išdžiūtu ir paviršius.

Manding, per mažas dėmesys skiriamas lietuviško tipo dvasinei statybai, o per daug rūpinamasi plokščiaja reprezentacija. Jaunimui neužtenka gražiai pasipuošus šokti. Gerų šokių ir okupuota tauta apsieiti turi. Jų turėtų niekuomet ir nepristigti. Bet ideologiškai ar net ir politiška stipriausio pasirodymo per 40 metų, deja, mūsų sodintasis medis nedaug teišaugino — jų tik kur ne kur pasimato koks atskiras žiedelis tarp viso kito reklaminio elemento. Gal jau medis sustojęs augęs? Gal jau ir stiprėti sustoję? Tačiau jis dar gyvas ir gražus. Gal tik reikėtų kai kurias jo šakeles apgenėti, kad ir tie ne taip ryškūs, bet labai svarbūs žiedeliai galėtų daugiau saulės pajusti.

Č. Senkevičius

KANADOS ĮVYKIAI

Parduoda valdines bendroves

Ministerio pirm. B. Mulronio vyriausybė nutarė parduoti kai kurias nuostolį nešančias valdines bendroves. Tų bendrovių reikalus tvarkydavo ir lėšas parūpindavo 1982 m. įsteigta korporacija "Canada Development Investment". Parduodamų bendrovių sąrašas yra įtrauktas lėktuvų gamyklos "De Havilland" ir "Canadair", "Eldorado Nuclear", "Teleglobe Canada", net ir valdžios įsigytos akcijos žemės ūkio mašinų gamykloje "Massey-Ferguson". Pranešimą apie bendrovių pardavimą padarė pramonės ministras S. Stevensas. Parduodamų bendrovių turtas siekia apie \$6 milijonus, bet už jas tikimasi gauti tik \$2,2 milijono, nes pirkėjams teks padengti tų bendrovių turimas skolas. Tikimasi, kad 20.000 tarnautojų ir darbininkų nepraras darbo, kad bendrovės, patekusios į privačias rankas, išsiris iš skolų ir duos pelno naujiems savininkams.

Energijos išteklį ministras P. Carney pranešė, kad bus iširtas valdinės "Petro-Canada" bendrovės kontroversija sukėlęs "Petrofina" bendrovės įsigijimas 1981 m., kainavęs \$1,46 milijono, padengtas specialiu mokesčiu benzino vartotojams. "Petrofina" akcijos 1980 m. kainavo tik \$61, o kai jomis susidomėjo "Petro-Canada", staiga pakilo iki \$90 ir pagaliau buvo nupirktos, už kiekvieną sumokant po \$120. Daug kam atrodo, kad valdinė "Petro-Canada" naftos bendro-

vė sumokėjo per didelę kainą, kurią minėtu mokesčiu padengė benzino vartotojai. Iš "Petrofina" nupirkimo nedaug tebuvo turėta naudos, nes jos naftos atsargos nebuvo didelės. Didžiąją turto dalį sudarė benzino pardavimo stotys automobiliams, kurių dėka "Petro-Canada" iškabos pasklido po visą Kanadą. Tad iš tikrųjų buvo susilaukta tik propagandinės naudos. Šios operacijos tyrimą atliko viena revizorių firma Torontoje. Jai teko nustatyti, ar "Petrofina" įsigijimui išleista dolerių suma yra pateisinama ir normali to meto sąlygose.

Išlaidų sumažinimą pradėjo ir užsienio reikalų ministras J. Clarkas, uždarydamas vieną Kanados ambasada Afrikoje, keturis konsulatų — Britanijos Birminghame, Brazilijos Rio de Janeire, Prancūzijos New Orleans ir Bordeaux miestuose. Oficialus šių atstovybių uždarymas įvyks 1985 m. pradžioje. Dėl jo septyniolika diplomatų teks susigąžinti Kanadon arba parūpinti jiems darbą kitose atstovybėse. Atstovybių uždarymas Kanadai suteaups apie \$3 milijonus dolerių į metus. Kanada dabar turi 124 ambasadas, konsulatų ir atstovybės užsienyje. Jų išlaikymas šiais biudžetinėmis metais kainuos \$184,1 milijono. Iš šios sumos \$70 milijonų išleidžiama Kanados diplomatų ir pagalbinių personalo algoms.

(Nukelta į 8-tą psl.)

JAV Massachussets valstijos gubernatorių MICHAEL DUKAKIS pasirašo raštą, skelbiantį spalio 14 šv. Kazimiero, Lietuvos globėjo, dieną, dalyvaujant lietuvių atstovams. Iš kairės: dr. A. Budreckis, inž. J. Vasy, J. Veitienė, J. White, P. Žičkus, gubernatorių M. Dukakis, B. Paliulis, O. Ivaskienė, kun. S. Saulėnas, F. Grendelytė, J. Vembre, B. Bajerčius. Šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktis Bostone paminėta pamaldomis ir kitais renginiais

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

"Laisvoji Europa" prabilo lietuviškai

Baltiečių radijo programos perkeltos iš "Laisvės" į "Laisvosios Europos" radiją po 35-rių metų

Vargu ar kuris kitas užsienio lietuvių laikraštis taip greitai pasiekia savo skaitytojus, kaip londoniškis "Europos lietuvis". Tai ne tik pašto, bet ir leidėjo laimėjimas. Štai lapkričio 9-sios numerio daugelis "EL" skaitytojų V. Europoje jau skaitė kitą dieną po jo pasirodymo. Skaitytojai gali pasidžiaugti dar ir tuo, kad savaitraščiui, regis, pavyko išspręsti ilgą laiką kamavusį redaktoriaus klausimą. Tiesa, keturių puslapių, nors ir smulkiais rašmenimis spausdinamame laikraštyje nedaug ką galima aprėpti, bet jame atsispindi svarbiausi mūsų reikalai, kiekviename numeryje galima užtikti ką nors įdomesnio.

Jau minėtame numeryje paskelbtas neabiotinai įdomus L. Kasiulio laiškas iš Vašingtono apie nesenai įvykusį estų, latvių ir lietuvių programų pervedimą iš "Laisvės" į "Laisvosios Europos" radiją.

Nauja įžanga

Užsienio radijo programų klausytojai Lietuvoje, V. Vokietijoje, Skandinavijoje jau pastebėjo, kad nuo š. m. spalio 8 d. trumpomis bangomis siunčiamos lietuviškos valandėlės prasideda žodžiais: "Kalba Laisvosios Europos radijas". Muzikinis įžangos signalas pasiliko tas pats — "Lietuviai esame mes gimę". Kas tu programų dažniau pasiklausyti, žino, kad anksčiau jos prasidėdavo kiek kitaip: "Kalba Laisvės radijas, Baltijos valstybių banga". Priedas "Baltijos valstybių banga" buvo skelbiamas tik nuo praėjusių metų lapkričio 18 d. Iš tikrųjų tai tos pačios lietuviškos programos, kurias prieš maždaug dešimtį metų — 1975 sausio 4 — Miunchene pradėjo "Laisvės" radijas.

Kodėl staiga per nepilnus pastaruosius metus reikėjo dviejų simboliškų pakeitimų programų pavadinime? Kad tai tik simboliškos reikšmės pakeitimai, matyti iš to, jog niekas programose nepasikeitė: nei laikas (trys valandos per parą), nei siųstuvų skaičius ar galingumas, nei programų skaičius (10 originalių pusvalandžių per savaitę) ar jų formatai, nei redakcijos sudėtis (šeši etatiniai tarnautojai Miunchene ir vienas Niujorke).

"Laisvės" radijuje

Kai pernai Latvijos nepriklausomybės šventės dieną —

lapkričio 18 "Laisvės" radijas sudarė naują Baltijos valstybių tarnybą, jungtinę organizaciją LER/LR prezidentas James L. Buckley pareiškė: "Šis pertvarkymas pabrėžia mūsų išpariojimą Latvijos, Lietuvos ir Estijos tautų nepriklausomybės teisei ir įgalins mus geriau patenkinti jų reikmes". Pagal šį administracinį pertvarkymą buvo sudarytas bendras Baltijos valstybių skyrius "Laisvės" radijo sudėtyje greta rusų ir "tautybių" skyriaus, kuriam iki tol priklausė baltiečių redakcijos. Tada minėtas LER/LR prezidentas sakė: "Mes įsitikinę, kad ši simboliška pama Baltijos valstybių laisvės ir nepriklausomybės reikalui mus dar glaudžiau suartins su svarbiausiais mūsų klausytojų — latvių, lietuvių ir estų interesais bei siekimais". Praktiškai viskas pasiliko, kaip buvo, tik LR tautybių skyriaus direktoriui buvo pridėtas papildomas Baltijos valstybių skyriaus direktoriaus titulas.

Pertvarkymo priežastys

Šiemet spalio 3 d. buvo perduotas naujas LER/LR prezidento pranešimas, kad nuo spalio 8 d. Baltijos valstybių skyriai perkeltami iš "Laisvės" į "Laisvosios Europos" radiją. Nurodytos dvi pertvarkymo priežastys: 1. tuo būdu labiau išryškinama JAV užsienio politika nepripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių prijungimo prie Sov. Sąjungos, 2. drauge norima pabrėžti, kad šios trys Baltijos tautos ir valstybės savo istorinėmis, kultūrinėmis ir religinėmis tradicijomis priklauso Europai, o ne Sov. Sąjungai.

Spalio 8 d. "Laisvosios Europos" radijas pirmą kartą prabilo lietuvių, latvių ir estų kalbomis. Jo transliuojamų kalbų skaičius pakilo iki devynių, o "Laisvės" radijo sumažėjo iki dvilikos. LER direktorius George R. Urban ta proga pažymėjo simbolinę pertvarkymo reikšmę. Priimdamas baltiečius ir LER šeimą, jis pabrėžė, kad Baltijos kraštas (Nukelta į 3-čią psl.)

Naujas vyskupas Lietuvai

Jau seniai buvo laukiama naujų vyskupų paskyrimo, ypač pasitraukus iš pareigų Panevėžio vyskupui Romualdui Krikščiūnui, tačiau okupacinės sąlygos neleidžia laisvai tų dalykų tvarkyti. Šiomis dienomis sužinota iš Vatikano dienraščio "L'Osservatore Romano" 1984.XI.17 laidos, kad nauju vyskupu paskirtas kun. Juozas Preikšas, Vilkauskio klebonas ir dekanas. Jam teks persikelti į Kauną ir būti vyskupo L. Povilonio pagalbininku. Vysk. L. Povilonis, einąs jau 75-ius metus, pakeltas titulinio arkivyskupo, kuriam ir toliau tenka pareiga eiti Kauno arkivyskupijos bei Vilkauskio vyskupijos apaštalinio administratoriaus pareigas.

Naujai paskirtasis vyskupas J. Preikšas, teologijos licenciatas, yra gimęs 1926 m. lapkričio 22 d., taigi 58-rių metų amžiaus. Kunigu šventintas 1951 m. rugsejo 23 d. Ejo įvairias pareigas. Nuo 1956 m. dėstė Kauno kunigų seminarijoje, o nuo 1959 m. persikėlė klebonauti Vilkauskio, kur buvo ir vyskupijos tribunolo teisėju. Pastaraisiais metais buvo išrinktas Vilkauskio vyskupijos kunigų tarybos nariu ir vyskupijos patarėju.

Monsinjurais pakelti šie okupuotos Lietuvos kunigai: Leipalingio klebonas kun. Konstantinas Ambrasas, Kauno bazilikos prepozitai kun. Pranas Juozapavičius, Šiaulių šv. Petro ir Pauliaus klebonas kun. Kleopas Jakaitis.

Dar neturi savo vyskupo Panevėžio vyskupija. Vilkauskio vyskupiją tebevaldo apaštalinis Kauno administratorių, o Vilniaus arkivyskupija — valdytojas kun. A. Gutauskas. Vilniaus vyskupas Julijonas Steponavičius tebėra ištremtas ir negali eiti savo pareigų. Š. m. rugpjūčio 24 d. pas jį Žagarėje atsilankė sovietinės valdžios įgaliotinis P. Anilionis ir pažėrė jam visą eilę perspėjimų. Esą vyskupas nesilaiko valdžios nuostatų, vadinėjęs atlaides, sako pamokslus, ragina kunigus mokyti vaikų religijos, sudaryti kunigų bei patarėjų tarybas, pasirašinėja po įvairiais kunigų protestais. Vyskupas gi priminė, kad sovietinės valdžios pareigūnai kišasi į tikybinius reikalus, o spaudoje ir televizijoje skelbia priešingai. Taip pat jis pareiškė papasakosias visiemis apie tuos perspėjimus. Apie tai vėliau rašė "LKB kronika" 64 nr. M.

Pasaulio įvykiai

MASKVA IR VAŠINGTONAS PASKELBĖ 1985 M. SAUSIO 7-8 D.D. Zenevoje įvyksiantį valstybės sekr. G. Shultzo ir užsienio reikalų ministro A. Gromykos susitikimą, kuriuo tikimasi atnaujinti 1983 m. lapkričio 23 d. Sovietų Sąjungos nutrauktas derybas vidutinio nuotolio branduolinių raketų klausimu. Oficialiai pabrėžiama, kad abiejų ministerių susitikimas nebus tų derybų atnaujinimas, bet tik pasirošimas galimiems pokalbiams, pasirenkant diskusijų temas ir laiką. Nutrauktos derybos gali būti iš viso nebeatnaujintos, tik pakeistos naujomis. Prie abiejų ministerių susitikimo Zenevoje privedė lig šiol nepaskelbtas prez. R. Reagano ir kompanijos vado K. Černenkos pasikeitimai nuomonėmis pastarųjų aštuonių savaičių laikotarpyje, kai naujus pokalbius prez. R. Reaganas pasiūlė Jungtinėse Tautose. Itakos turbūt turėjo ir traukianti R. Reagano pergalė antruosiuose prezidento rinkimuose. Kremliaus valdovams tada paaiškėjo, kad tolimasis prez. R. Reagano ignoravimas sekančių ketverių metų laikotarpyje nebūtų naudingas Sovietų Sąjungai, kurios satelitinės valstybės taip pat nori branduolinių ginklų apribojimo, nėra patenkintos jų ginklų perkėlimu į sovietines bazes jų teritorijose. Maskvoje teigiama, kad ligšiolinis reikalavimas išgabenti iš V. Europos amerikiečių "Peršing 2" raketas ir skriejančias bombas tebėra neatsauktas. Dėl to ir kalbama ne apie nutrauktą derybų atnaujinimą, bet pradėjimą kitų.

Šūviai Korėjoje

Abi Korėjos dabar ryšius palaiko demilitarizuotame Panmundzomo kaimelyje, kuris vadinamas taikos kaimu. Į jį kartais atvažiuoja turistai iš Sovietų Sąjungos. Praėjusią savaitę šūvių sukėlė sovietų studento Vasilijaus Matuzo-kos pabėgimas P. Korėjon. Jį šaudydami vijosi S. Korėjos kariai, įsiverždami į P. Korėjos teritoriją. Tada šaudyti į juos pradėjo P. Korėjos kariai ir amerikiečiai. Trys S. Korėjos įsiveržėliai buvo nušauti, ketvirtas mirė ligoninėje. P. Korėjos pusėje buvo sužeistas vienas korėjietis ir vienas amerikietis. S. Korėja reikalauja, kad jai būtų grąžintas pabėgęs sovietų studentas V. Matuzokas, kuris, mokėdamas užsienio kalbas, vadovavo ekskursijai. Jį, pasiprašiusį politinės globos, pasiėmė JAV ambasada Seoule.

Tragedija Meksikoje

Sostinės Meksikos vieną priemiestį nusiaubė netikėti suskystintų natūralių dujų tankių sprogimai, prasidėję ankstyvą rytą, gyventojus netoli esančiuose namuose užklupę dar miegančius. Tikslus žuvusiųjų skaičius dar nėra nustatytas. Lig šiol palaidota beveik 400 masiniuose kapuose, nes tik 23 pavyko atpažinti. Kitų buvo rasti tik sudegę lavonai. Sprogimai ir prasidėjęs gaisras sužiedė 1.500 gyventojų. Spėjama, kad žuvusiųjų skaičius peržengs 500. Iš nusiaubtų vietovių teko evakuoti apie 100.000 gyventojų.

Pabėgimų banga

Masinis lenkų pabėgimas V. Vokietijon įvyko iš dviejų ekskursinių laivų — "S. Batoro" Hamburge ir "Rogalino" Baltijos Travemiundės uoste. Iš "S. Batoro" Hamburge pabėgo 192 keleiviai, Roterdame — 5, iš "Rogalino" Travemiundėje — 219. Kai kurie bėgliai kreipėsi pas V. Vokietijoje gyvenančias gimines ir pažįstamus, kiti pasiprasė politinės globos. Daugelis nori atvykti Kanadon. Politiniams pabėgeliams Kanada teikia pirmenybę, bet jų metinį skaičių yra apribojus 20.000. V. Vokietijos užsienio reikalų ministras H. D. Genscheris staiga atidėjo numatytą apsilankymą Lenkijoje dėl trijų priežasčių. Komunistinis režimas nedavė vizos jį norėjusiam lydėti žurnalis-

Šiame numeryje:

Šakota mūsų veikla

Joje trūksta ideologiškai ir politiškai pasirošiusio jaunimo

"Laisvoji Europa" prabilo lietuviškai

Po 35 metų šis Amerikos radijas V. Vokietijoje prabilo į Lietuvą

Naujas vyskupas Lietuvai

Kauno vyskupu pagalbininku paskirtas kun. Juozas Preikšas

Mūrų stokim už nepriklausomą Lietuvą!

Dr. K. Eriingas atskleidžia sovietinę tikrovę žemės ūkyje

Apgailetinas sankirtis Vilniaus šventovėje

Naujausias "Kronikos" numeris apie kazimierines išskiles

Darbai, kurių nemato visuomenė

VLIKO veikla politinėje srityje, kuri nematoma viešumoje

Vienos bajorų gūžtos likimas

Prancūzės romanas "La Widra", vaizduojantis gyvenimą Lietuvoje

Šuolis į lietuvišką parnasą

Jono Gutausko eilėraščių rinkinys "Tik vienas šuolis"

Ar reikia atsiprašyti?

Pagaliau paaiškėjo populiarios kazimierinės giesmės autorius

Savito stiliaus keramikė

Valentinos Dargytės-Balsienės meno paroda Toronte

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10, mėmėjo — \$25
(Amerikoje — JAV doleriais)

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

Vatikano kunigų kongregacijos visumos sesijoje, kurioje buvo svarstoma sielovada didmiesčių parapijose, Šv. Tėvas Jonas-Paulius II aiškiai ir tvirtai pasisakė už tinkamas ir modernias parapijų sąrangas, kartu perspėdamas, jog visos kitos tikinčiųjų grupės, nežūrint kiek naudingos parapijos gyvastingumui, negali lygintis su parapijomis ar stengtis jas atstoti. Tradicinė parapija tobulintina, daugelis kitų sielovados programų bei formų, ypač integruotinos, bet ir toliau parapija turinti būti pirminės svarbos regimosios Bendrijos sąrangoje. Šiuo parapijos, kaip pagrindinio tikinčiųjų vieneto pabrėžimu, popiežius pasisakė prieš eilę vietų išdėstymo grupes, kurios bando veikti lygiagrečiai su parapijomis ar net jas atstoti, nesisiekiant su vietine Bendrijos vadovybe.

Mišias senosiomis lotynų apeigomis, kurios po naujų lotynų apeigų įvedimo buvo leidžiamos laikyti privčiai tik seniemis ir naujose apeigose susigaudyti nepajėgiantiems kunigams, dabartinio popiežiaus potvarkiu bus galima laikyti viešai specialiose vietose bei tam tikrom tikinčiųjų grupėm, gavusioms vietos vyskupo leidimą. Šis potvarkis buvo pasirašytas naujojo Vatikano liturginės kongregacijos propefektu arkiv. Augustino Mayer'io ir kongregacijos sekretoriaus vysk. Virgilio Noe. Šiuo potvarkiu norima patenkinti tikinčiuosius, prisiršusius prie senųjų apeigų. Dokumente nurodoma, kad vietos vyskupų leidimai tokioms apeigoms duotini tik tiems kunigams bei grupėm tikinčiųjų, kurie priima visus naujuosius liturginius pakitimus ir pripažįsta juos teisėtais. Šiuo dokumentas atsisirboja nuo arkiv. Lefebvre šalininkų bei vieno vietnamiečio arkivyskupo pasekėjų, kurie laiko naująsias lotyniškas Mišių apeigas neteisėtomis. Šia proga reikia pastebėti, kad Mišias laikyti lotyniškai niekada nebuvo uždrausta, buvo uždraustos 1970 m. tik senosios Mišių apeigos. Naujomis apeigomis kunigai gali visda Mišias laikyti lotyniškai, tik tai šiose apeigose yra suteikta privilegija, kad tas apeigas galima atlikti tikintiesiems suprantama kalba, pvz. lietuviškai.

Vatikano ir Nikaragvos atstovai užbaigė Vatikane pasitarimus, bandančius mažinti valstybės K. Bendrijos įtampą Nikaragvoje. Bendras komunikatas paskelbė, kad pasitarimuose dalyvavo ir Vatikano valstybės sekretorius kard. Agostino Casaroli.

Anglikonų kanauninkas John Tinsley, 70 m. amžiaus, ejęs eilę labai aukštų ir atsakingų pareigų D. Britanijos anglikonų Bendrijoje, tapo kataliku ir Romoje tęs studijas, ruošdamasis tapti katalikų kunigu. Nuo 1970 m. jis buvo anglikonų generalinio sinodo narys, o nuo 1977 m. — vienas iš 12, kurie nominuodavo naujus anglikonų vyskopus. Priežastis, kuri privėdė galutinai prie šio žingsnio, buvo siūlymas anglikonų Bendrijoje leisti antrą kartą tuoktis išsiskyrusiems asmenims.

Kolumbijos vyskupų konferencija išleido raštą, kuriuo pritaria Vatikano Tikejimo ir doktrinų kongregacijos dokumentui apie išsilavinimo teologiją ir pasmerkia nukrypimus bei klaidas marksizmo persunkto te tarimose "išsilavinimo teologijoje". Kairiojo sparno teologai, pasak vyskupo, klaidingai aiškina Kristaus mokymą bei Senąjį testamentą ir veda žmones į tikėjimo bei atmetimą rūpinimosi pilnutine vargšų gerove. Priėmimas marksistinės pasaulėžiūros esą savaimė veda į klasių kovos menta-

litetą, ardanti krikščioniškąją etiką bei atmetanti Kristaus teikiamą išganymą. Vyskupaime pačiame rašte pasmerkę ir smurtą, siekiant socialinių reformų.

Visuotiniame D. Britanijos anglikonų sinode visi trys sinodo vienetai — vyskypų, kunigų ir pasauliečių nubalsavo šventinčiai moteris kunigėmis. Šiai minčiai priešinosi anglikonų primas arkiv. Robert Runcie. Šiuo balsavimu reikalas dar neišspręstas, nes už tokį pasiūlymą taipgi turi pasisakyti dauguma Anglijos vyskupų, o tada paisūlymas turi būti antrą kartą pateiktas balsavimui vyskupų, kunigų ir pasauliečių sinodo vienetais. Kiekvienas vienetas turi dviejų trečdalių balsų daugumą pailsakyti už pasiūlymą, kad jis taptų įstatu.

Kard. Paolo Marella, 89 m. amžiaus, mirė Romoje spalio 15 d. Buvo gimęs Romoje ir kunigu įšventintas 1918 m. Nuo 1922 m. iki 1933 m. darbavosi Vasingtone apaštališkoje delegatūroje, po to paskirtas apaštališkuoju delegatu Japonijai ir konskruotas arkivyskupu. Dar prieš II D. karą jis buvo Japonijos imperatoriaus apdovanotas už nuopelnus Japonijai Tekančios saulės didžiojo raišo ordinu. Jo rūpesčiu iki 1940 m. Tokijo, Nagasaki, Osaka ir Sendoi miestų vyskupijos jau turėjo japonų kilmės vyskopus. Karo metu jis daug pasidarbavo rūpindamasis karo belaisviais Japonijoje. 1948 m. paskirtas apaštališkuoju delegatu Australijai, 1953 m. — nuncijumi Prancūzijai. 1959 m. pakeltas kardinolu ir 1961 m. paskirtas Popiežiškosios vyskupų komisijos vyskupijų tvarkymui pirmininku. 1964 m. paskirtas pirmuoju Vatikano nekrikščionišms sekretoriato pirmininku ir tas pareigas ėjo iki 1973 m.

Šventuoju paskelbtas brolis Miguel, krikščioniškų mokyklų vienuolis narys. Jis gimė 1854 m. Ekvadore ir mirė 1910 m. Ispanijoje. Prieš studijas vienuolynan jis vadinosi Francisco Febres Cordero. Iš prigimties buvo deformuotom kojom ir vos galėjo paeiti. 1868 m. įstojęs krikščioniškų mokyklų vienuolijon ir pasirodęs labai gabus mokins, tapo nepaprastai geru ispanų kalbos bei literatūros mokytoju. Parašė eilę vadovėlių, kurie buvo Ekvadoro valdžios patvirtinti visoms to krašto mokykloms. Daug laiko skyrė ir dvasininkams mokinių reikalams, ypač jų paruošimui pirmajai Komunijai. 1907 m. vienuolijos vadovybės pasiūstus Europon ir 1910 m. mirė Ispanijoje. Jo palaikai 1936 m. buvo atgabenti Ekvadoran ir iškilmingai sutikti valstybės bei K. Bendrijos aukštųjų atstovų, pagerbiant jį kaip neprastą asmenį, daug pasidarbavusį savajam kraštui ir K. Bendrijai. Jo garbinamas jau tada buvo paplitęs po visą kraštą kaip švento asmens.

Palaimintaisiais paskelbti: vincenciečių seselių vienuolijos įsteigėjas italas kun. Frederico Albert, Šv. Juozapo dukterų instituto steigėjas italas kun. Clemente Marchisio, belgas pasionistų vienuolis kun. Isidore De Loor ir Angelių sargų instituto steigėja ispanė Rafaela Ybarra.

Kun. J. Stš.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvos Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Mūru stokim už nepriklausomą Lietuvą! (2)

Sovietinis režimas, derliaus manipuliavimas ir tikrovė

DR. KAZYS ĖRINGIS

Pagal Maskvos nurodymus, okupacinėje administracijoje ir sovietų kompartijos vadovybėje įsodinti atėjūno komisari nuo pat pradžios ėmėsi įvairiais požiūriais juodinti nepriklausomą Lietuvą, jos laimėjimus, jos vyriausybę. Tai daroma ir dabar. Skirtumas nebent tas, kad dabar tai atliekama daug išrankiau, pasitelkiant piktavalius ir neįsmanėlius lietuvius.

Jaunajai kartai nėra lengva tikrovėškai įžvelgti praeitį, jos laimėjimus ir trūkumus. Būdinga, kad okupacinis režimas taupiai skelbia nepriklausomybės laikotarpio užsiuolimus, galinčius pasiekti Vakarus. Bet užtat be jokio saiko ir gėdos niekina Lietuvą vidaus "rinkoje": studentų paskaitose, uždaruose pranešimuose, net "asmeniškose" pašnekėsiuose su atvykstančiais į svečius išsivaiš.

Jau paskelbtoje šio straipsnio dalyje palieciau Maskvos komisarių orkestruojamas okupacinio režimo liaupsų manipuliacijas ir nepriklausomos Lietuvos niekinimą, panaudojant žemių melioravimo statistiką. Šiame straipsnyje glaustai peržvelgsiu grūdinių kultūrų derliaus "akrobatiką".

Visame pasaulyje žemės ūkio derliai yra neutralus atspindys ūkinės veiklos. Tiesa, kartais pateikiami tik bandymų duomenys, jų grupavimas, nurodant kad tam tikromis sąlygomis ir atitinkamuose valstybės rajonuose tokios ar kitokios derlius galima gauti.

Sov. Sąjungoje ir jos okupuotose kraštuose taip nėra. Už statistinių derliaus duomenų slepiasi valdžios veiksmai, tarnybinės komisarių ir specialistų padėties, medaliai, premijos, žmonių likimai. Todėl sovietų laikotarpio ūkinės statistikos palyginimas su ankstyvesniąja visuomet yra rizikingas, bet, ginant tiesą, būtina tai padaryti.

Nepriklausomoje Lietuvoje
Nepriklausomoje Lietuvoje 1939 m. vidutiniškai grūdinių varpinų ir ankštinių kultūrų grūdų buvo 12,6 cnt/ha (t. y. dvigubų centnerių arba kvintalų). Pagal 1935-1939 m. vidurkį buvo gauta 11,8 cnt/ha grūdų. Tuo tarpu derlingais 1925 m. vidutiniškai gauta 11,0 cnt/ha, o lietingais 1928 m. — 9,5 cnt/ha. Tai, žinoma, nėra dideli nei derliai, įskaitant jo prieidą, praėjus 16 metų. Bet tie derliai pvz. 1937 m. buvo didesni, negu Rumunijoje, Vengrijoje ir Lenkijoje, kur klimato ir dirvožemio sąlygos yra palankesnės. Tie derliai mažai atsiliko nuo Prancūzijos. Pagal 1935-1939 m. vidurkį Lietuvos grūdų derliai buvo truputį didesni kaip Latvijoje (11,1 cnt/ha) ir Estijoje (10,2 cnt/ha).

Antra, svarbu pabrėžti, kad metantieji šešėli Lietuvai mėgautis sakydami, kad Lietuva per nepriklausomybės laikotarpį grūdų derliaus praktiškai nepadidino. O kaip buvo iš tikrųjų?

Nors iš ploto vieneto grūdų derliaus padidėjimas nėra ryškus, bet jis yra labai reikšmingas štai kodėl. Tradicinės Lietuvos ariamosios žemės buvo derlingesnės, negu naujai nusausintos ir įsavitos užmirkusios žemės. Juo daugiau nusausintų žemių buvo įsavinta, juo didesnė dalis ariamų dirvų buvo blogesnės rūšies, t. y. mažesnio derlingumo. Yra pagrindo teigti, kad esant grūdų derliui 13 cnt/ha, derlius pa-

grūdiniuose krašto plotuose svyruoja 4-22 cnt/ha ribose, neskaitant pačių kraštutinių nukrypimų. Taigi išskirti daug kaimų į vienkiemius, įkurdinus daug naujakurių, galulaukėse buvo daug įsavitą mažo derlingumo nusausintų ir nenusausintų žemių. Jose grūdų derlius buvo daug mažesnis negu vidurkis. O tai reiškia, kad pasiektas 12,6 cnt/ha krašto vidurkis buvo geras rodiklis.

Tai ypač išryškėja peržvelgus krašto bendrosios grūdų produkcijos augimą. Vien 1930-1939 m. laikotarpyje Lietuva padidino ariamos žemės plotą 293,210 ha. Lietuva 1930 m. rugių užsiaugino 597,8 tūkst. tonų, o 1939 m. — 656,5. Kviečių atitinkamai nurodytiems metams prikulta 303,4 ir 256,6 tūkst. tonų, t. y. 1939 m. mažiau negu 1930 m.

Bet užtat vasarojaus (neskaitant kviečių, kurių derlius pridėtas prie kviečių) ir jo mišinių užauginta daug daugiau: 1930 m. — 706,6 tūkst. tonų, o 1939 m. — net 804,2. Bendras derlius padidėjo naujai įsavitų menkaverčių žemių dėka, mažai naudojant mineralinių trąšų ir labai stokojant atsparių rūdims avių veislių.

Esant panašioms bendriems derliams, kaip nurodyta, Lietuva 1935 m. eksportavo į užsienį 162,0 tūkst. tonų grūdų, o 1938 m. — 132,4.

Nurodyti bendrieji derliai 1939 m. Lietuvoje buvo gauti iš 2,743,7 tūkst. ha ariamos žemės ploto (be Vilniaus krašto). Lygiai tiek pat žemės buvo dirbama sovietų okupuotoje Lietuvoje 1950-1965 m. Imant kartu su Vilniaus kraštu tada buvo 2732,0-2760,0 tūkst. ha (taip pat kartu su daržais, neskaitant sodų, uogynų, ir sovietų sukeltos suirutės dirvonų). Toks sutapimas ariamos žemės plotų duoda idealią progą palyginti prieškarinio ir okupacinio laikotarpio bendrąjį krašto grūdų derlių. Toks palyginimas yra galimas dar ir dėl to, kad kai kurį buy. Vilniaus krašto adm. rajonų dirvožemio boniteto (rūšies), balas yra aukštesnis nei pvz. Molėtų ir Utenos rajonų.

Sovietų okupacijose

Sovietai, okupavę Lietuvą, ėmėsi tokių suirutę keliančių veiksmų, kurie grovė Lietuvos žemės ūkį. Jau pirmąjį okupacijos 1941 m. pavasarį (įskaitant ir 1940 m. rudens sėją) buvo pasėta net 253,2 tūkst. ha mažiau javų negu 1940 m. nepriklausomoje Lietuvoje. Visų javų (išskyrus avizus ir mišinius) ir linų pasėta daug mažiau. Tik grikių maždaug penktadaliu daugiau pasėjo okupacijos priblokšti dūkai (iš viso pasėta 24,1 tūkst. ha).

1945 m. praslinkus per Lietuvą karo frontui, ne vokiečių, o sovietų okupantai kaimuose sukėlė pasibaisėtiną netvarką: išvijo iš namų daug žmonių, ne vien kaimiečių, plėšė kraštą, gaudė mobilizuojamus vyrus, saudė nekaltus žmones, trėmė į Sibirį, išvarė į Užpoliarės lagerius. Lietuvoje 1955 m. dar buvo 249 tūkst. ha dirvonų, o Latvijoje dar daugiau — 315 tūkst. ha. Javų derliai visai nusmuko.

Stalino teroro laikais derlingumas buvo nustatomas aprobacijos metodu. Tai melaginga statistika, geriausiu atveju biologinio derlingumo rodiklis, ir todėl ūkinio požiūriu ji yra bevėrtė.

Dideliuose Lietuvos plotuose buvo prikuliama nedaug

daugiau negu pasėta sėklos. Reksminga sovietų kompartija ir paruošę komisari geresnius grūdus išreikalavdavo kaip duoklę. Daugybėje kolūkių už darbadienį išduodavo 1 kg javų pasturlakų arba daug mažiau.

Ne iš gero gyvenimo dauguma kaimiečių staigiai nustojo namuose kepti duoną, nes neturėjo miltų. Iš tolimų užkampių žmonės važiuodavo pirkti duonos į Panevėžį, Šiaulius, Kauną, ypač Vilnių. Šio straipsnio autorius yra liudininkas, kaip žmonės 1953-1956 m. nuo Ukmergės keliaudavo pirkti duonos į Vilnių; kaip Radviliškio apylinkių tarnautojai po darbo neturėjo jokios vilties nusipirkti duonos Radviliškyje ir važiuodavo į Šiaulius, gaisdami iki išnaktų. Tai, žinoma, nebuvo visuotinis bėdas, bet duonos labai ir labai stigo.

Sovietai, antrą kartą okupavę Lietuvą, sparčiai išnaikino arklus mėsai ir atėjūno kraštų veislininkystės reikalams. Kaip traukiamosios jėgos pakaitalą okupantas pradėjo tiekti gremėzdiskus žemės dirbimo padargus, pradėjo sparčiai mechanizuoti žemės ūkį. Ariamasis dirvos sluoksnis buvo pagilintas taip staigiai, kad dirbama žemė pasidarė šviesi: buvo palaidotas humusas ir dar labiau laikinai pakirstas dirvožemio derlingumas. O yra žinoma, kad atsargus ariamojo sluoksnio pagilinimas yra viena iš pirmųjų derliui padidinti.

Atėjūnas, ypač pradėdamas Chruščiovo laikais, palyginti nemažai tiekė žemės ūkiui mineralinių trąšų. Naujasis diktatorius N. Chruščiovas 1956 m. ir vėliau pakartotinai paskelbė, kad ūkinė krašto statistika yra melaginga, išpūsta prirašinėjimais. Ji negali būti jokia paslaptis, nes specialistams reikia dirbti konkretų darbą, nefantazuojant. Tačiau neabejotina, kad pagal santarkos prigimtį viršininkų kėdės apsauga ir toliau reikalaus, tik gal saikingesnių, prirašinėjimų.

Nusiaubtas ūkis, mokslas ir trąšos

Atmetus okupanto pagyrūniškumą, kaip nurodo 1970 m. Lietuvos žemės kadastras, 1951-1955 m. vidutinis Lietuvos grūdinių ir ankštinių kultūrų derlius buvo tik 5,2 cnt/ha. Sekančiam penkmetyje vidutiniškai gauta tik 7,9 cnt/ha grūdų, o dar sekančiame — 10,9 cnt/ha. Tik praėjus 22 metams, t. y. 1966 m., buvo gauta vidutiniškai Lietuvoje 14,7 cnt/ha grūdų. Tai buvo pasiekta didžiulių agronomijos mokslo pastangų dėka, iš esmės pagerinus žemės dirbimo technologiją, selekciją ir sėklininkystę, pasėlių priežiūrą ir žymiai paankstinus sėją. Mat specialistai jau gerai žinojo, kad kiekviena sėjos suvėluota diena neša 1 cnt/ha grūdų nuostolį. Minėtas 14,7 cnt/ha derlius, buvo pasiektas net 7 kartus daugiau išberus mineralinių trąšų negu nepriklausomoje Lietuvoje 1940 m. Vietoje tada sunaudotų 0,14 mil tonų trąšų, 1966 m. išberta 1,0 mil. tonų (!). Visa tai liudija, kokių didelių mastų buvo nusiaubtas Lietuvos žemės ūkis, laukininkystė. Net trąšos mažai padėjo.

Kai tik pastoviau buvo pasiektas 14,7 cnt/ha grūdų derlius, t. y. siek tiek daugiau negu prieš karą (1939 m. — 12,6 cnt/ha vidutiniškai), okupacinis režimas pragydo: buržuaz-

(Nukelta į 3-čią psl.)

Mielai mamytei

A+A

MAGDALENAI SKRINSKIENEI

mirus,

jos sūnui v. s. VYTAUTUI ir jo šeimai reiškiamė nuoširdžią užuojautą —

Toronto skautininkų-ų ramovė

Mielai mamytei

A+A

ONAI YČIENEI

mirus,

jos sūnui p. s. dr. JONUI, jo šeimai ir giminėms reiškiamė nuoširdžią užuojautą —

Toronto skautininkų-ų ramovė

A+A

JOANAI VARKAVIČIENEI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą JULIJ VARKAVIČIŲ —

Genutė ir Augustas Senkai

PADĖKA

Mano mylimai žmonai

a.a. JOANAI VARKAVIČIENEI

iškeliavus pas savo Dangiškąjį Tėvą, ypatingą padėką reiškiu Julijai Šileikienei ir Genei Senkuvienei už nuolatinį velionės lankymą bei globą.

Taip pat nuoširdžiai dėkoju visiems ją lankiusiems, dalyvavusiems laidotuviuose ir užjautusiems mane to skausmingo atsisakymo laikotarpyje.

Dėkingas Julius Varkavičius

PADĖKA

Mano vyrui

a.a. ANTANUI JOKUBAIČIUI

staigiai atsisakius su šiuo pasauliu,

sulaikiau daug pagalbos iš draugų, giminių ir pažįstamų. Nuoširdžiai dėkoju Priskėlimo parapijos kunigams už maldas laidotuvių namuose, gedulines šv. Mišias, palydėjimą į amžino poilsio vietą. Ačiū P. Gulbinkui už vargonavimą ir giedojimą laidotuvių namuose, sol. V. Verikaičiui, Priskėlimo parapijos ir "Aro" chorams už giedojimą per šv. Mišias.

Ačiū visiems, lankiusiems velionį laidotuvių namuose, užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles, pareiškusiems užuojautas žodžiu bei spaudoje, aukas fondams ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Nuoširdus ačiū karsto nešėjams ir T. Stanuliui, tarusiam atsisveikinimo žodį kapinėse.

Jūsų nuoširdumas, parodytas mano liūdesio dienoje, liks neužmirštas —

žmona Rūta

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinelės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose —
137 RONCESVALLES Ave.
Tel. 537-1442

Rytuose —
2448 DANFORTH Ave.
Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Winnipeg lietuviai Birds Hill parke atlieka 15 minučių programą, gausiai miniai žmonių laukiant Šv. Tėvo Jono Pauliaus II 1984 m. rugėjo 16 d. Pirmasis iš kairės — klebonas kun. J. BERTASIUS

Appailėtinās sankirtis Vilniaus šventovėje

Šv. Petro ir Povilo šventovės klebonas kun. Pr. Vaičekonis nekantriu elgesiu kliudė sakyti pamokslą kun. A. Jokūbauskui. Apie tai rašo "LKB kronika" naujausiam 64 numeryje

Po 1984 m. kovo 3 d. šv. Kazimiero iškilmų, kurias Saugumas įvairiausiais būdais stengėsi sunaikinti ar bent sujausti šventišką nuotaiką, iki jubiliejaus pabaigos tikintieji taip ir nebuvo gausiai susirinkę prie šv. Kazimiero karsito. Didžiūsiose miestuose niekas oficialiai neorganizavo maldininkų kelionių aplankyti šv. Petro ir Povilo bažnyčioje esančių šv. Kazimiero relikvijų. Į Vilnių atvykdavo tik mažais būreliais susiorganizavę ar uolių klebonų paraginai tikintieji. Visą laiką tvyrojo netikrumo atmosfera, baimė ką nors daugiau organizuoti, kad nereikėtų kam nukentėti.

Kiek daugiau maldininkų susirinko per šv. Petro ir Povilo atlaidus, tačiau dideliame visų nustebeimu per pamokslą Turgelių parapijos klebonas dekanas Kazimieras VAICIONIS piktai kalbėjo apie tuos, kurie reikalauja religinės laisvės. "Teisiu jiems reikia! Protestus rašo!!! Tegul daugiau meldžiasi! Melstis reikia, o ne parašus rinkti ant visokių protestų..." kalbėjo susirinkusiems kun. dek. K. VAICIONIS.

Tokios pat nuotaikos jautėsi ir per baigiamuosius šv. Kazimiero jubiliejaus atlaidus. Pamokslininkai stropiai atrinkti, kad kartais nepasakytų kokio nors drąsesnio dabartinius Lietuvos Bažnyčios sunkumus liečiančio žodžio. Visą oktavą, išskyrus Sumos pamaldas, šv. Mišias laikė dažniausiai vietiniai kunigai. Atlaidų programa prieiti išpažinties — problema: klausylose sėdi vos keli kunigai, o kartais — vos vienas ar du. Silpnės siveikatos tikintieji nė nebando stoti į eilę.

Kalbėti reikia!

Visi žino, kad klebonas savo bažnyčioje yra šeimininkas ir be jo sutikimo niekas neturi teisės joje daryti savo tvarkos, tačiau, esant ypatingoms sąlygoms, uolių Lietuvos kunigai, nenorėdami pakenkti, padaryti nemalonių klebonams, prabyla iš sakyklos, sąmoningai neprašę vietos klebono leidimo. Jei prašys kleboną leidimo, jam bus nepatogu neleisti; jei klebonas leis, didelė atsakomybės dalis už pasakytą pamokslą grius ant jo pečių. Geras kunigas geriau pats rizikuos nei norės, kad už jį kitas nukentėtų. O kalbėti reikia! Daugelis tikinčiųjų dėl informacijos stokos nesiorientuoja paprasčiausiose klausimuose. Be to, inteligentai, mokslo jaunimas, norintis įsigyti specialybę, viešai eidami į bažnyčią, ypatingai dalyvaudami procesuose ar chore, rizikuoja netekti tarnybos ar užsitraukti valdžios nemalonę. Beveik visi mokiniai, patarnaujantys bažnyčioje, yra nuolatos persekiojami, niekinami ir gądinami mokyklose. Jiems ypač reikia padrasinancio žodžio ir pavyzdžio, kurio laukia pirmiausia iš kunigų.

Per šv. Kazimiero jubiliejaus užbaigus atlaidus, rugpjūčio 30 d., po vakarinių šv. Mišių, į sakyklą įlipo Pociūnėlių klebonas kun. Antanas JOKŪBAUSKAS. Vos tik pamokslininkas pradėjo kalbėti, iš zakristijos išėjo bažnyčios klebonas, Kauno kunigų seminarijos dėstytojas doc. Pranciškus VAICEKONIS ir pradėjo šaukti, rodydamas mostais, kad grotų vargonai, o žmonės išsiskirstytų. Tačiau žmonės nejudėjo ir vargonai tylėjo. Pamokslininkas ramiai kalbėjo toliau.

Vėl staigmena!

Paskutinę atlaidų dieną vėl siurprizas. Prieš Sumą klebo-

nas kun. P. VAICEKONIS prašė tikinčiuosius išeiti į šventorių sutikti atvykstančių vyskupų. Žmonės išsirikavo prie didžiųjų šventoriaus vartų ir net už šventoriaus iki gatvės ir laukė svečių. Ilgokai palaukę, staiga maldininkai išgirdo, kad bažnyčioje jau prasidėjo pamaldos. Pasirodo, vyskupai, įėję pro šalutinius vartelius, suėjo į bažnyčią per zakristiją. Laukusieji prie didžiųjų vartų pasijuto apgauti. Kad vyskupai prieš lietuviškas pamaldas įėję į bažnyčią pro šonines duris, toks nurodymas, kiek yra žinoma, buvo duotas pamaldas stebėjusių saugumiečių. Mat jie baiminosi, kad susirinkę žmonės nepasveikintų Vilniaus arkivyskupijos apaštalinio administratoriaus vyskupo Julijono STEPONAVICIAUS.

Per lenkiškas pamaldas vyskupams į bažnyčią jau buvo leista įeiti per centrinės duris. Klebonas kun. P. VAICEKONIS, patenkintas saugumiečių pagėidavimu, pamaldų pradžioje pristatęs atvykusius vyskopus, vyskupijų valdytojus, šv. Kazimiero jubiliejaus komisijos narius, po jų visų, paskutinėje vietoje, paminėjo vysk. J. STEPONAVICIŲ, net nepamintint, kad jis yra Vilniaus arkivyskupijos apaštalinis administratorius, nors kitų vyskupų einamos pareigos buvo išskilmingai skelbiamos.

Kol lauke tikintieji laukė pasirodant vyskupų, į bažnyčią prisirinko dar daugiau žmonių ir stovėjusieji prie vartų į bažnyčią jau nebepate. Prasidėjus pamokslui, kurį sakė J. E. vysk. A. VAICUS, garsiaikalbius prie didžiųjų durų, kur buvo daug tikinčiųjų, nuolatos gedo. Tikintieji klausinėjo vieni kitus: "Ar pstovų garsiaikalbių gedimą iškilmėse ir toliau laikyti atsitiktinumu?"

Jaunimas

Rugpjūčio 25 d., šeštadienį prie šv. Kazimiero karsito bandė bendrai pasimelsti iš Marijampolės atvykęs jaunimas. Saugumiečiai "lipo ant kulnų", nesivarė jaunimą nusekti net į zakristiją. Taip bažnyčioje ir neatsirado nė kelių minučių laisvo laiko bendrai jaunimo maldai. Iki vakarinių pamaldų intensyviai buvo tuokiamos jaunavedžių poros, o po vakarinių šv. Mišių, vos tik jaunimui pradėjus giedoti, nuo vargonų pasigirdo choro repetuojamas "Tu es sacerdos", nors maldininkai dar meldėsi bažnyčioje ir rytojau dienai vyskupų sutikimui ruoštos giesmės kaip ir nereikėjo, kadangi vyskupai į bažnyčią atėjo privačiai pro šalutines duris.

Ką pasakė kun. Jokūbauskas?

Kodėl iškilo reikalas nutildyti kun. A. JOKŪBAUSKĄ? Ką jis pasakė? Skelbė netiesą? Toli gražu, — ne! Minia taip karštai ir nuosirdžiai galėjo pasveikinti tik drąsų tiesos žodį!!! O jis buvo toks (pateikiame santrauką):

Šv. Kazimiero asmenybės šventumas nė trupučio nenublanko per penketą šimtmečių. Tai liudija jūsų gausaus susirinkimo nuostipumas, nors bedievybė pačiais organizuociausiais būdais griauina ir naikina Katalikų Bažnyčią Lietuvoje. Mes meldžiamės už pašaukimus kunigystėn, nes jau apie 130 parapijų be kunigų! Gal pašaukimų nėra? Netiesia — pašaukimų yra! Bet bedieviai neleidžia visiems, norintiems jaunuoliams įstoti į seminariją!" (Su šiais žodžiais buvo užgesintas didysis šviestuvais) Kunigas toliau kvietė neapkęsti nuodėmės, blogio savo gyvenime. Drąsino, jog kokia tik besiaustų nuodėmės tamsa, Dievas laimės, mes nugalėsime. Tvirtino, jog tikintiesiems nevalia bijoti aukos, net mirties, jei to pareikalauja ištikimybės Bažnyčiai ir Dievui. Iš tiesų, ko verta idėja, jei už ją nesutinkama aukotis, mirti? Paminėjo tuos, kurie jau eina aukos keliu: kunigas kalinius — Alfonsą SVARINSKĄ ir Sigistą TAMKEVIČIŲ. (Čia buvo užgesinti iki šiol degę kiti šviestuvai, o pamokslininkas išsvestas).

Šv. Petro ir Povilo šventovėje Vilniuje, kurioje dabar laikomas šv. Kazimiero karsitas. Jon buvo perkeltas iš Vilniaus katedros 1953 m. okupacinės sovietų valdžios įsakymu ir iki šiol ten negražintas

"Laisvoji Europa" prabilo...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Tai "savo kultūra, religija ir tradicijomis priklauso prie pagrindinės europinės dviosios srovės". Sveikindamas baltiečius lenkų, čekų, slovąkų, vengrų, bulgarų ir rumunų bendradarbių vardu, LER direktoriaus palkinėjo visiems "drauge sielti bendrų tikslų su laisvos Europos viltimi".

Kai kurie užkulisiai

Minėto "Europos lietuvio" bendradarbio L. Kasulio laikas iš Vašingtono kaip tik įdomus dėl to, kad atskleidžia kai kuriuos naujausio LER/LR persitvarkymo užkulisius. Jis teigia, kad tuo būdu "baigėsi dešimtmetį trukusios VLIKo pastangos apsaugoti Lietuvos suverenumo principą".

Autorius pažymi, kad pernykštis Baltijos kraštų tarnybų sujungimas buvo latvių iniciatyva, o šiemetinis pertvarkymas įvyko VLIKo pirmininko dr. K. Bobelio ir vicepirmininko dr. K. Jurgėlos pastangomis.

Viską apibendrinęs, L. Kasulis daro tokį išvadą: "Ši istorija rodo, kad JAV administracijoje kartais galima daugiau pasiekti remiantis asmeniškom pastangom, tyliais būdais nei įieškant sprendimų oficialiais keliais".

Pianino technikas A. BRICKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba pardudant.

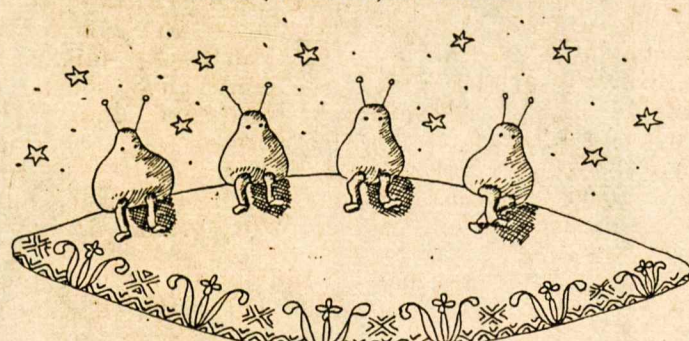
Skambinti 762-6128 Toronte.

"EGLUTĖ" yra vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams laisvajame pasaulyje.

Tai gera dovana lietuviškai šeimai. Užsisakykite!

Prenumerata metams — \$10.00

I.C.C., Putnam, CT 06260

"EGLUTĖ" SKAITO VISI — MAŽI IR DIDELI!

GIDEON TRAVEL AGENCY

60 St. Clair Ave. E. Toronto

kviečia praleisti

KALĖDAS BETLIEJUJE

1984 m. gruodžio 21 — 1985 m. sausio 4

Aplankysime: Amoną, Petrą, Jeruzalę, Betliejų, Nazaretą, Galilėją, Romą ir Vatikaną

\$2,495.00 (kanadiškais) padengia:

- Kelionę lėktuvu iš Toronto ir atgal
- Pervežimus bei pamešimus iš aerodromų į viešbučius ir atgal.
- Įžymybių apžiūrėjimą, išvykas, angliškai kalbančių vadovų paslaugas. Kambarius geruose viešbučiuose ir du valgius per dieną (pusryčius ir pietus)

Telefonas: 923-7337

Mūru stokim už...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

uės Lietuvos ž.ū. laimėjimai tėra tik gedinga dulkė ir pan., lyginant su sovietiniu.

Po didelių pastangų, pagal 1966–1967 m. vidurkį, buvo gauta apie 16 cnt/ha grūdų, o 1968 m. — 20 cnt/ha. Maksiminės prognozės rodė (pagal 1970 m. kadastrą), kad pasiekus vidurkį 23 cnt/ha grūdų, yra pagrindo po 3-4 metų laukti 26 cnt/ha vidutinio grūdų derliaus. 1970 m. buvo gauta 24,5 cnt/ha, o 1976 m., palankiai susiklosčius meteorologinėms sąlygoms, vidutiniškai gauta 29,4 cnt/ha grūdų. Tai daugiau negu numatyta.

Mokslinės prognozės buvo teisingos, nes metai iš metų derliai buvo gaunami labai nepastovūs: 1975 — 20,0 cnt/ha, 1978 m. — 25,0 ir pan. Pažymėtina, kad 1970 ir 1978 m. vidutiniškai Lietuvoje buvo gauta po 25 cnt/ha grūdų. Būdinga, kad 1970 m. derlius buvo gautas panaudojus 1,4 mil. tonų mineralinių trąšų, o 1978 m. — 2,1 mil. Tai reiškia, kad padidinus trąšų normą 40,8 tūkst. tonų, o mažiausiai prikulta iš nurodomų palankiausių metų 1970 ir 1977 m. (283,7 ir 296,7 tūkst. tonų).

Derlius palyginant

Vertinant visa tai pagal bendrąją grūdų produkciją, reikalai atrodo blogiau ir tikroviškai.

Kaip jau buvo minėta, 1939 m. ir 1950-1965 m. laikotarpyje ariamos žemės plotas Lietuvoje buvo maždaug vienodas. Tame plote 1939 m. neprikli. Lietuva užaugino 656,5 tūkst. tonų rugių, o 1965 m. okupuota Lietuva prikūlė tik 572,1 tūkst. tonų. Nuo tų metų niekados iki pat 1978 m. tiek rugių neužaugino kaip prieš karą: 1978 m. gauta 400,8 tūkst. tonų, o mažiausiai prikulta iš nurodomų palankiausių metų 1970 ir 1977 m. (283,7 ir 296,7 tūkst. tonų).

Kitokia padėtis yra su kviečiais. Nepriklausoma Lietuva 1939 m. nuėmė 256,6 tūkst. tonų kviečių (įskaitant ir kviečiuks). Tuo tarpu okupacinis režimas slepia labai mažus 1966 m. (nedaugiau 90 tūkst. tonų) ir ankstesnių metų bendruosius kviečių derlius. Tačiau 1965 m. prikūlė 311,2 tūkst., 1967 ir 1968 m. — mažiau nei prieš karą, o 1969 ir 1970 m. — vidutiniškai apie 327 tūkst. tonų. Pagaliau 1975-1978 m. laikotarpyje bendrieji kviečių derliai užtikrintai kilo nuo 446,9 iki 757,4 tūkst. tonų (1978 m.).

Kitai atrodo avių ir įvairių grūdinių mišinių bendri derliai. Nepriklausomoje Lietuvoje 1930-1938 m. buvo užauginama 400-520 tūkst. tonų avių ir grūdinių mišinių, o 1939 m. bendras derlius pasiekė 547,6 tūkst. tonų. 1965-1975 m. avių ir ankštinių mišinių grūdų bendras derlius vis dar buvo mažas — 196-286 tūkst. tonų ribose. Tačiau 1976 ir 1977 metų bendro derliaus vidurkis (dvejų metų) pasiekė 426 tūkst. tonų, o 1978 m. gauta tik 300 tūkst. tonų.

Nepalyginamai geresnė padėtis yra su bendraisiais mie-

žių derliais, nors ilgą laiką po karo ir jų auginimo rezultatai didžiąja dalimi buvo apverktini. Tačiau 1965 m. miežių jau užauginta daugiau kaip dvigubai (555,3 tūkst. tonų) negu prieš karą (1939 m.). Ir nuo to laiko jų bendras derlius pastoviai didėjo, kol 1976 m. pasiekė 1677,4 tūkst. tonų, o 1978 m. ryškiau vėl sumažėjo (1320,6 tūkst. tonų). Vėlesni metai buvo mažiau sėkmingi. Okupacinis režimas tai slepia.

Pažymėtina, kad 20% bendro miežių derliaus užauginama kolūkiečių ir darbininkų sodybiniuose sklypuose (17-36%, skirtingais metais).

Sklypeliai ir duona

Apibendrinant šiame straipsnyje paliestus klausimus, pabrėžtina, kad pagal 1965-1978 m. oficialios statistikos duomenis, 9-12% grūdų užauginama kaimiečių asmeniško sklypo plotuose. Tai įtartina didelis nuosimtis. Abejones kelia ir tai, kad kuiliant asmeniškų sklypelių javus, grūdų apskaita būna netiksli, dažniausiai grūdai nesveriami, o tik surašomi.

Be to, svarbu pažymėti, kad rugių ok. Lietuvoje užauginama mažai. Todėl i ruginę duoną, ypač rajoninės priklausomybės miestų kepyklose, daug maišoma miežinių, iš dalies kvietinių miltų. Tokia duona labai greit sensta. Miežių kultūra pasidarė pagrindinė okupuotos Lietuvos grūdinin-kystėje.

Nors būtų supilami aukšti grūdų ar kitų gėrybių kalnai, jie pavergtai tautai pagrindiniai laisvių neatstos: jie negali būti pakaitalu sunaikinto valstybinio suvereniteto. Gėrybės ir laisvė priklausos skirtingoms kategorijoms. Jos abi gali būti melagingos. Tokios jos Lietuvos atžvilgiu dabar ir yra: laisvė — 100% meluota, o javų "kalnai" taip pat bent 20-25%. Tai manipuliavimo pasekmė pasėlių plotais, javų grūdų svarumų, drėgnumo ir kitomis "gudrybėmis".

Pastaba. Šis straipsnis parašytas pagal Lietuvos ž. ū. statistiką (1948), Lietuvos enciklopediją XV t. (1968), Lietuvos žemės kadastrą (1970), Vilniuje 1971, 1977, 1979 m. atspausdintus statistinius rinkinius ir įvairias autoriaus publikacijas.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 638-3171, 663-9096

OPTOMETRISTAS Dr. S. Brogowski

412 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ontario

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami sumitarus telefonu

LISABONA, FATIMA, MADRIDAS, JERUZALĖ, BETLIEJUS, NAZARETAS, GALILĖJA, ROMA, VATIKANAS

KELIONĖ Į ŠVENTĄJĄ ŽEMĘ

1985 m. gegužės 5 — gegužės 24

globojama Katalikų informacijos centro rengiama GIDEONO KELIONIŲ AGENTŪROS 923-7337

Kaina — \$3,495.00 (kanadiškais) padengia:

- Kelionę lėktuvu iš Toronto ir atgal
- Pervežimus iš aerodromų į viešbučius ir atgal
- Kambarius geruose viešbučiuose ir maistą
- Įžymybių apžiūrėjimą bei išvykas. Angliškai kalbančių vadovų paslaugas. Aerodromų ir vizos mokesčius.

Labai įdomi kelionė su kunigu Tomu Dove

Smulkesnių informacijų gausite užpildę ir atsuntę šią atkarpą: GIDEON TRAVEL AGENCY, 60 St. Clair Ave. East Toronto, Ont. M4T 1N5

Vardas, pavardė Tel.....

Adresas

GINKIMĖ LIETUVIŲ TEISES!

Nepamirškite savo aukos Lietuvių Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekių rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636, USA

Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui..... US \$

Pavardė, vardas

Adresas

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SKULPTORIAUS NAMAS

Skulptoriaus Juozo Zikaro (1881—1944) namo Panevėžyje pradėtą sunaikinimą „Literatūros ir meno“ spalio 13 d. laidoje pranešė jo dukra Alytė Zikaraitė. Tame mūriniame name, pastatytame pagal architekto Gordevičiaus projektą, J. Zikaras ne tik gyveno, bet ir turėjo dirbtuves, kuriose buvo sukurti brandžiausieji jo kūriniai. Namą jis pardavė 1929 m., išsikeldamas į Kauną. Namas betgi buvo įtrauktas 162 nr. į vietinės reikšmės istorijos paminklų sąrašą. Jame iki 1984 m. buvo įsikūrusi notarinė Panevėžio miesto kontora. Pasak A. Zikaraitės, namas dabar pradedamas griauti, nes toje vietoje norima pastatyti antruosius Panevėžio banko rūmus. Netoli taipgi yra keli namai, kuriuose gyveno Salomėja Nėris, daktaras Didžiulis ir daktaras Sliekas. A. Zikaraitės nuomone, ši Panevėžio vieta yra istorijos paminklas. Ji klausia: „Nejaugi Panevėžio mieste nėra skulptū, kuriame būtų galima statyti banką, nesunaikinant istorijos paminklo, tuo labiau, kad namas mūrinis ir buvo dar gerai išsilaikęs?“

LEIDO NUGRIAUTI

I A. Zikaraitės skundą atsiliepė kultūros ministerijos muziejų ir kultūrinių paminklų apsaugos valdybos viršininkas Edmundas Misiulis. Esą ministerija, pranešimą gavusi liepos mėnesį, kreipėsi į vykdomąjį Panevėžio miesto komitetą, norėdama sustabdyti namo griovimą. Pastarasis aiškino, kad namo nugriovimas nebuvo numatytas, bet banko rūmams reikėjo didesnio sklypo. Išsikėlus iš to namo visoms įstaigoms, jis buvo pradėtas griauti E. Misiulis rašo: „Padečiai patikrinti vietoje buvo sudaryta komisija. Ji konstatavo, kad istorijos paminklui padaryta didelė žala — išardytos vidaus pertvaros, grindys, krosnis, durys, langai, o rūšys užlietas vandeniu...“ Tokiose aplinkybėse paminklėnė namo vertė sumenkėjo, atkurti jo pirmųjų būklę būtų netikslu, kai kultūros paminklų sąraše yra dar keturi J. Zikaro atminimą įamžinantys objektai — jo namas Kaune, gimtinė Panevėžio rajono Paliukų kaime, Panevėžio berniukų gimnazijos pastatas, kur J. Zikaras mokytojavo, ir jo kapas Kauno Petrašiūnų kapinėse. E. Misiulis betgi reikalauja, kad vykdomasis Panevėžio komitetas užtikrintų savo teritorijoje esančių paminklų apsaugą, išaiškintų, kas sužalojo istorijos paminklą bei pažeidė įstatymo reikalavimus, pritaikytų įstatymo numatytas sankcijas pažeidėjams.

LŪŽTANČIOS SAGOS

„Komjaunimo tiesos“ redakcija spalio 31 d. Kašidarių rajono gyventojai S. Aganauskienei leido prašnekti apie lūžtančias sagas: „Pamėginkite parduotuvėse rasti sagų, kurios yra siuvamos į mokyklinių uniformų švarkelius. Nė su žiburiu nerasi. O jų jos labai nepatvarios: lūžta ir lūžta. Štai ir suki galvą,

kur rasti išeitį, kada vaikas grįžta iš mokyklos su pastaba pažymiu knygėlėje — netvarkingas. Juk dėl tokios, atrodytų, smulkmenos, naujos uniformos nepirksi. Todėl ir norisi paklausti pramonės darbuotojų — ką daryti?“ Atsakymą pateikia pirmasis lengvosios pramonės ministerio pavaduotojas E. Dilys: „Sagoms mokyklinėms uniformoms gamintos iš polistirolo ir yra dengtos metalo sluoksniu. Jų gamintojas — „Apvijos“ gamykla. Atsižvelgiant į S. Aganauskienės pastabas dėl prasto metinų sagų atsparumo, „Apvijos“ gamykla įpareigota išanalizuoti būtinumą ir galimybes gaminti sagas tik iš metalo arba panaudoti sagų krolelėms atsparesnes plastmases...“ Suktas partinio biurokrato atsakymas. „Apvija“ tas uniformines sagas gamina tik pagal prekybinių organizacijų užsakymus. Kad jos lūžta, „Apvijos“ vadovams galva dėl to neskauda. Kitų gamyklų su geresnėmis sagomis nebėra. Neturint varžovų, lengva įvykdyti metinų planus. Prekybininkai nesiskundžia: kai sagos dažnai lūžta, daugiau jų galima parduoti. Tad ir jų metiniams planams toks gaminytis naudingas. „Apvija“ šiemet buvo sutarusi pirkti kečiams pateikti 80.000 mokyklinių uniformų sagų. Jų gamybą teks padidinti sekančiais metais. S. Aganauskienė bus patenkinta, parduotuvėse radusi pakanamai sagų nulūžusioms pakeisti.

MIRĖ SAVANORIS

Mirė Lietuvos nepriklausomybės kovų dalyvis, sulaukęs 92 metus amžiaus, ats. majoras Alfonsas Sinkevičius, tarnavęs būv. VI pėst. pulke. Už pasižymėjimą kautynėse apdovanotas dviem Vyčio kryžiais. Prieš vokiečiams užimant Klaipėdą, tarnavo pasienio policijos vadu. Gyveno Kaune, globojamas įsūnio. Palaidotas Jonučių kapinėse, netoli Garliavos, prie savo mirusios žmonos kapo.

AUGINA KIŠKIUS

Su kiškių problemomis Lietuvoje „Tiesos“ skaitytojos spalio 28 d. supažindina Kauno rajone gyvenantis Gintautas Stalnis. Jos teritorijoje yra tik dvi šių gyvūnų rūšys — mažiau pažįstamas, rečiau užtikamas baltasis kiškis ir pilkasis kiškis. Kiškių skaičių gerokai sumažino didėjantys dirbamos žemės plotai, kultūrinamos pievos. Daug jauniklių žūsta šienaujant ar kertant javus. Pilkųjų kiškių 1968 m. Lietuvoje buvo 288.000, o 1980 m. liko tik 90.000. Jų skaičių padidinti kiškius prieš penkerius metus pradėjo auginti Lietuvos miškų ūkio tyrimo instituto Dubravos stotis, įsikūrusi Girionyse. Ten dabar yra apie du šimtus ilgausiu. Jie laikomi narvuose pašūrėse, žvėrelius apsaugančiose nuo kritulių ir vėjo. Narvuose kiškiai mažiau pripranta prie žmogaus, nepraranda savisaugos instinkto. Didėjanti kiškių banda palaipsniui bus paleidžiama į medžioklės plotus.

V. Kst.

KLK moterų draugijos Hamiltono skyrius kviečia visus ir visas dalyvauti jo organizacinės veiklos

Aušros Vartų parapijos salėje, gruodžio 8, šeštadienį, 6 v.v.

Meninę programą atliks solistė E. Blandytė iš Čikagos, akompanuojama muzikės Kanovičienės iš Toronto. Įėjimas — \$12,50. Iki pasimatymo minėjime! Rengėjos

HAMILTON

KONCERTAS, VAKARIENĖ. KLK

moterų dr. J. Hamiltono skyrius švenčia savo veiklos 35-ry metų sukaktį gruodžio 8, šeštadienį, 6 v.v. Jaunimo centro salėje. Koncertinę dalį atliks solistė Elena Blandytė iš Čikagos. Jos nesame turėję Hamiltone. Ji yra ir puiki deklamatorė, todėl paprašyta, suktos programą pajavinti deklamavimu. Solistė akomponuos muzikę p. Kanovičienės iš Toronto. Po koncerto — vakarienė su vynu. Narės, norėdamos iškilmingai atšvesti šią šventę ir pavašinti svečius, nutarė pačios pasigaminti maistą. Vadovaus prityrusios seimininkės — p.p. Venckevičienė ir Vytienė. Malonėkite įsigyti bilietų iš anksto — tuo palengvinsite darbą rengėjoms ir užtikrinsite savo dalyvavimą. Kaina — \$12,50 asmeniui. Bilietus galima gauti pas narses, v-bos pirm. H. Liaukienę tel. 389-7789 arba išd. M. Kybartienę tel. 529-7871. Dalyvaukite visi — nesigailėsite. Sekmadienį — Marijos šventė. Šv. Mišios — 10.30 v.r., dalyvaujant narėms su dr. J. Veliava. Narės kviečiamos pasipuošti tautiniais drabužiais. Z. R.

VYSK. M. VALANČIAUS MOKYKLA

Pradėjo savo mokslo metus rugsėjo 22 d. Šv. Juozapo pradžios mokyklos patalpose. Šiais metais priešmokyklinį skyrių moko Sandra Raudienė, 1 ir 2 sk. Marija Kalvaitienė, 3 sk. Dana Lukavičiūtė, 4 ir 5 sk. Dana Kėkėnė, 6 sk. Angelė Krivinskaitė, 7 sk. nėra, 8 sk. Juozas Stanius. Lietuviškai nekalbančių skyrių moko ir vedėjos pareigas eina Vida Stanevičienė. Talkina Rasa Bakšytė, Rūta Kamaitytė ir Onutė Stanevičiūtė. Šiais mokslo metais užsiregistravo iki 8 sk. 47 mokiniai.

AUKŠTESNIOSE LITUANISTINIUOSE SKYRIUOSE, t.y. 9, 10 ir 11, užsiregistravo 15. Šie mokiniai, sekmingai baigę skyrius, gauna gimnazijos užskaitas. Vakariniuose kursuose dėsto Mindaugas Leknickas ir Vida Stanevičienė. Šv. Marijos gimnazijos patalpose antradieniais.

VYSK. VALANČIAUS MOKYKLA kartu su Toronto Maironio mokyklos choru sekmingai koncertavo Lietuvių dienos programoje Hamiltone. Taip pat mokyklos choras atliko meninę programą Sutvirtinimo sakramento ir vysk. P. Baltakio sutiktųjų iškilnėse.

VISUOTINIS MOKYKLOS TĖVŲ

susirinkimas įvyko spalio 1 d. Išrinkta nauja valdyba: Paulius Blekaitis, Pranas Ciparis, Elena Gedminaitė-Catford, Ona Gedrimienė, pirm. Juozas Gedris, išd. Vytas Kairys, buvęs pirm. Vaidotas Kvedaras, sekr. Rimas Repšys, Giedrė Žukauskienė. Tėvų komitetas pradėjo energingai dirbti. Kalėdų eglutė įvyks gruodžio 23

d. Jaunimo centro salėje. Šiais metais mokiniai suvaidins Alės Paskevicienos šeštadieninė mokyklai pritaikytą 3 pav. pasaką „Onutės sapnas“. Programoje dalyvaus visi mokyklos mokiniai. Tėvų komitetas kviečia ir ragina visą bendruomenę, ypač jaunimą, nelankančių lietuviškos mokyklos, susipažinti su lietuviškos mokyklos jaunimu. Visi bus pavašinti. Atvykęs Kalėdų senelis iš Lietuvos su dideliu maišu dovanų apdovanos visą jaunimą.

Tėvų komitetas ryžosi pradėti mokinių telkimo darbą ir tuo būdu padidinti mokinių skaičių lituanistinėje mokykloje. Galima registruotis į lietuviškai nekalbančių skyrių Naujų metų pradžioje. Informacija — pas vedėją 627-0624 arba tėvų komitetą pirmininką 662-1042.

SUTVIRTINIMO SAKRAMENTA

Aušros Vartų parapijos šventovėje priėmė šie jaunuoliai-ės: Stasys Bakšys, Vita Kairytė, Aras Kvedaras, Eglė Kvedaraitė, Lilija Liaukutė, Raimundas Miltenis, Janet Povilaitytė, Arūnas Raguckas, Jasson Savokaitis, Tomas Žukauskas. Apeigas atliko laisvojo pasaulio lietuvių vyskupas Paulius Baltakis, OFM. V.S.

PRIEŠKALĖDINIŲ LAIMĖS RATA

rengia Giedraičio žūklautojų ir medžiotojų klubas gruodžio 22, šeštadienį, lietuvių parapijos salėje. Pradžią — 18 v. įvairūs laimėjimai ir vaišės. Kviečiami visi.

Valdyba

KANADOS LIETUVIŲ DIENOS

Hamiltone praėjo ne vien sėkmis.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS „TALKA“

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 20 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 6%
santapus 9%
kasdienines palūkanas už santapus 8 1/2%
term. indėlius 1 m. 11 1/2%
term. indėlius 3 m. 11 1/2%
reg. pensijų fondo 9 1/4%
90 dienų indėlius 10 1/2%
(minimum \$5.000)

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 11 3/4%
asmenines paskolas 14%
Nemokamas pilnas čekių patalpinimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2.000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Šventųjų metų proga popiežius Jonas-Paulius II į Šv. Silvestro riterius pakėlė Petrą Jurgelą, įvertindamas jo didelius nuopelnus. Naujasis riteris yra lietuviškosios skautijos įsteigėjas, savanoris kūrėjas, Lietuvos kariuomenės karininkas, žymus visuomenininkas, daugelio knygų autorius. Popiežiaus aktą P. Jurgelai rugsėjo 23 d. Apreiškimo parapijos šventovėje Brookline įteikė vysk. P. Baltakis.

Padėkos paminklą Amerikai Floridoje pastatė LB Palm Beach apylinkės lietuviai, įjungdami šios apskrities istoriją. Vieta paminklui buvo pasirinkta didžiųjų kapinių „Royal Palm Memorial Gardens“ lietuviškame skyriuje. Paminklui \$6.000 paaukojo Ona Statkuvienė, aukomis prisidėjo ir kiti tautiečiai. Sklypą paminklui parūpino V. ir B. Aušrotai, testamentu ji palikdama Lietuvai atstovybei Vašingtone. Atidengimo iškilmės įvyko spalio 8 d., jose dalyvaujant ne tik lietuviams, bet ir vietiniams amerikiečiams pareigūnams, karo veteranų atstovams. Paminklą atidengė jo mecenatė O. Statkuvienė, talkinama I. Manomaitienės ir J. Jakubausko, pašventino PLB garbės pirm. prel. J. Balkūnas. Paminklo pastatymu rūpinosi kovo 28 d. išrinktas komitetas: pirm. Jonas Jakubauskas, sekr. Bronius Aušrotas ir narys Vincas Šalčiūnas. Padėkos paminklas Amerikai nieko bendro neturės su šiose kapinėse laidojamais asmenimis. Kapinės pasirinktos tik dėl to, kad paminklui nepavyko surasti tinkamos aikštės Palm Beach apskrityje. Apie turėjo ir apsaugos užtikrinimas.

Britanija

Lietuvių jaunimo sąjunga Britanijoje stiprina savo veiklą ne tik renginiais, bet ir naujų narių telkimu. Sąjungos valdybą sudaro — R. Juozelskis, G. Jakimavičius, A. V. Kulikauskas, I. Petrauskaitė ir V. Puodžiūnas. Sąjunga dabar turi 60 narių ir tikisi iki 1986 m. jų skaičių padidinti pora šimtų. Spėjama, kad Britanijoje yra apie 750 lietuvių kilmės jaunuolių. Šiuo metu svarbiausia surinkti jaunimo pavardes ir adresus. Tarkom kviečiami DBLS skyriai ir atskiri lietuviai. „Nidos“ spaustuve bus atspausdinta jaunimui skirta medžiaga, supažindinanti su Lietuva, lietuviškomis organizacijomis, galimybėmis jaunimo veiklai. Vokus su ta informacine medžiaga bus stengiamasi įteikti lietuvių jaunimo sąjungai nepriklausantiems jaunuoliams, tuo būdu užmezgant tiesioginį ryšį. Kitiems ta medžiaga galės būti pasiųsta paštu.

Argentina

Deimantingų veiklos sukaktį rugsėjo 15 d. atšventė „Nemuno“ draugija Berisso mieste, ten įsteigta 1909 m. prie La Platos upės krantų. Ji yra seniausia lietuvių draugija Argentinoje. Pradžioje vadinosi „Vargdienio“ draugija, nes jai teko rūpintis skurdan patekusiais lietuviams. Vėliau buvo pasirinktas „Nemuno“ vardas, duodantis didesnę įkvėpimą platesnei lietuviškai veiklai. Sukaktį skirta programa pradėta miusių draugijos narių pagerbimu. Veiklos apžvalgą padarė buvęs „Nemuno“ draugijos pirm. Alfredas Dulke, suminėdamas visus buvusius pirmininkus, dalyvių supažindindamas su dabartiniu pirm. Hektoru Braziūnu. „Nemuno“ draugijai sveikino: A. Kaminskas — ALOST ir Lietuvių centro vardu, SLA — pirm. J. R. Stalioraitis, Mindaugo draugijos — pirm. J. Šišlauskas, Senelių židinio — J. Mičiūdas, „Laiko“ ir marijonų — kun. A. Steigvilas, MIC. „Argentinos lietuvių balso“ — Pr. Ožinskas. Ilgą argentiniečių draugijų ir „Nemuno“ bičiulių sveikintųjų pyne užbaigė Berisso burmistras C. Nazaras. Tautinių šokių programą atliko: Lietuvių centro „Inkaras“, Mindaugo ir „Nemuno“ draugijų ansambliai, iš Buenos Aires atvykęs danų šokėjų grupė ir Berisso miesto arabų grupė. Čikagietis sol. D. Kučėnienė draugijai sugiedojo „Ilgiausių metų“, ant sukaktuvinio torto uždegtas 75 žvakutes užgesino nemuniečiai. Sukaktuvinė šventė užbaigta visų dalyvių iki aušros trukusiais šokiais.

Italija

Šv. Kazimiero sukakties iškilmės Milano katalikai užbaigė spalio 27 d. specialiomis pamaldomis šio miesto Duomo katedroje. Renginį organizavo ir juo rūpinosi italai, koncelebracinės Mišios pakviatė prel. Audri Bačkį, Vatikano viešųjų reikalų pasekretorių. Mišias jis koncelebravo su Duomo katedros klebonu prel. Angelo Maio, keliais kitais kunigais, kurių eilėse buvo ir kun. Tasius Ereminas iš Domsolo, profesoraujantis Milano katalikų universitete. Savo pamokslą prel. A. Bačkis visą katedrą užpildžiusius italus supažindino su šv. Kazimieru, jo gyvenimu bei dorybėmis, jo meile Lietuvai. Po pamaldų prel. A. Bačkis Žmogaus muziejuje atsakinėjo į klausimus, liečiančius religiją ir tikinčiųjų persekiojimus sovietų okupuotoje Lietuvoje.

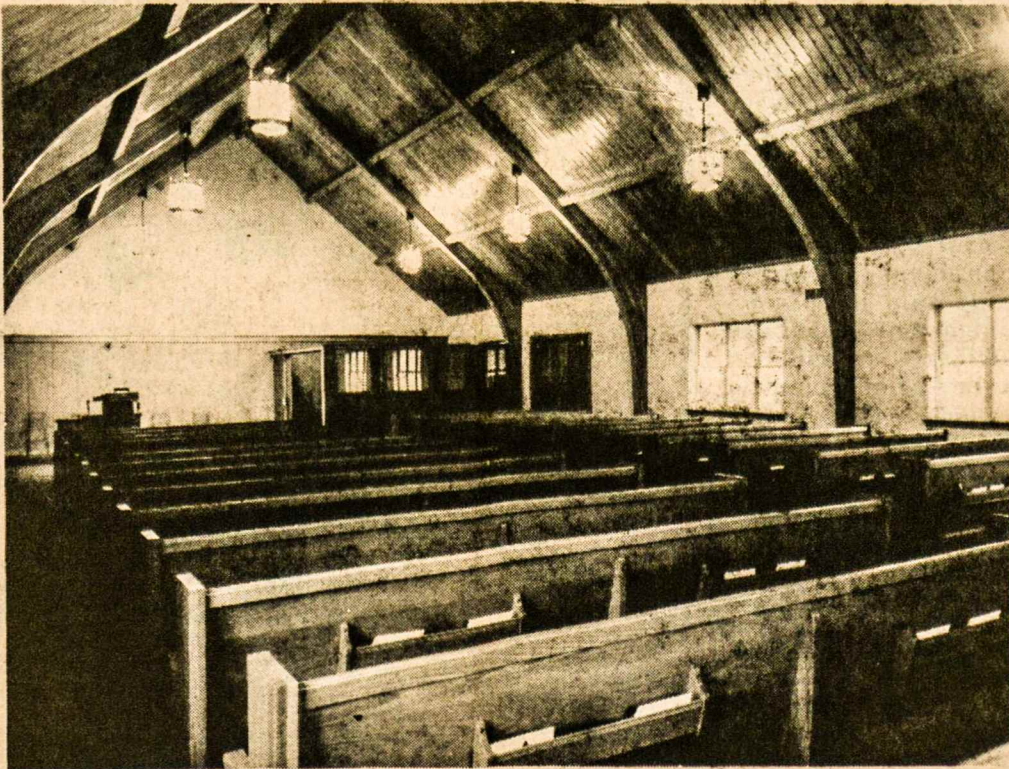
Vokietija

Lietuvių kultūros draugijos suvažiavimas rugsėjo 7-8 d. įvyko Freudenstadte, gydytojos Alinos Plechavičiūtės- Veigel rezidencijoje. Suvažiavime buvo prisimintas ir pagerbtas prieš ketverius metus miręs lietuvių kultūros draugijos narys dr. Jonas Grinius, rašytojas, literatūros kritikas, visuomenės veikėjas. Paskaitą apie velionį ir jo veiklą skaitė V. Natkevičius, ruošiantis dr. J. Griniaus monografiją. Paskaitą papildė perskaityti dialogai ir ištraukos iš premijos susilaukusios dr. J. Griniaus dramos „Gulbės giesmė“. Paskaita užbaigta diskusijomis, kurių dalyviai įsijungė ir velionį liečiančiais savo atsiminimais. Dr. J. Griniaus minėjime dalyvavo kelios dešimtys lietuvių. Jų skaičius peržengė šimtą, kai tą patį vakarą vietinės gimnazijos salėje įvyko pasaulinio garso susilaukusios Bavarijos operos solistės Lilijos Sukytės koncertas. Ji neseniai buvo grįžusi iš sėkmingų gastrolų Kinijoje. Koncertant atvažiavo lietuvių ir iš tolimesnių vietovių. Viešnia iš Miuncheno koncerto programon buvo įtraukusi J. Brahmo, R. Wagnerio ir kelių lietuvių kompozitorių kūrinius. Akomponavo astrofizikas dr. Vytėn Vasyliūnas, anksčiau studijavęs fortepijoną, savo laisvalaikis dabar skiriantis vargonų muzikos koncertams. Aukšto lygio dviejų lietuviškų žvaigždžių koncertas buvo maloni atgaiva suvažiavimo dalyviams.

Australija

Australijos lietuvių sukrėtė staigi poeto ir ilgamečio „Mūsų pastogės“ redaktoriaus a.a. Vinco Kazoko mirtis Sydnejuje spalio 30 d. Velionis gimė 1919 m. sausio 15 d. Mečiūnų kaime, Seinų apskrityje. Kauno ir Vilniaus universitetuose studijavo literatūrą, vokiečių kalbą ir pedagogiką. Australijon atvyko 1949 m. „Mūsų pastogė“ redagavo nuo 1961 m. iki mirties su keletrių metų pertrauka. Išleido poezijos rinkinį „Sapnų pėdoms“, išvertė A. Koestlerio „Nulį ir begalybę“, A. Gide'o „Sūnų palaidūną“, F. Dostojevskio „Didįjį inkvizitorį“.

V. Kazoko mirčiai yra skirtas beveik visas „Mūsų pastogės“ 43-44 nr., redaguotas B. Zalio. Jame yra trys velionies eilėraščiai, gausūs atsisveikinimo žodžiai laidojuose. Iš tikrųjų su velioniu buvo atsisveikinta du kartus — lapkričio 2 d. lietuvių koplyčioje „Funeral of Distinction“ ir lapkričio 3 d. Rookwoodo kapinių krematoriume. Atsisveikino ALB krašto valdybos pirm. V. Bukevičius, apylinkių valdybų pirmininkai, lietuvių visuomenės veikėjai, organizacijų at-

The Marlatt

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

laidotuvių namai
ir koplyčia

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

AUDRA

Travel

kviečia sutikti

šv. Kalėdas ir

Naujus Metus su giminėmis

Lietuvoje arba Australijoje

16 dienų kelionė į Lietuvą

gruodžio 21 - sausio 6

su „Air France“, 10 naktų Vilniuje, 1 diena Kaune, 2 dienos Maskvoje, 2 naktys Paryžiuje. Kelionės kaina iš Toronto \$1,824 kanadiškais arba \$1,399 JAV, iš Montrealio — kanadiškais \$1,794 arba \$1,376 JAV.

23 dienų kelionė į Australiją

gruodžio 19 - sausio 11

2 dienos Havajuose, 16 — Australijoje, 3 — N. Zelandijoje, 2 — Fidži saloje. Bilieto kaina iš Toronto — \$2,213 kanadiškais. Jau priimami užsakymai pirkti šventines dovanas giminėms Lietuvoje.

• Sutvarkomi dokumentai iškvietimams.
• Tarpininkaujama suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą nupirkant automobilius, kooperatinius butus bei tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnės informacijos teikia

AUDRONĖ arba JURATĖ adresu:

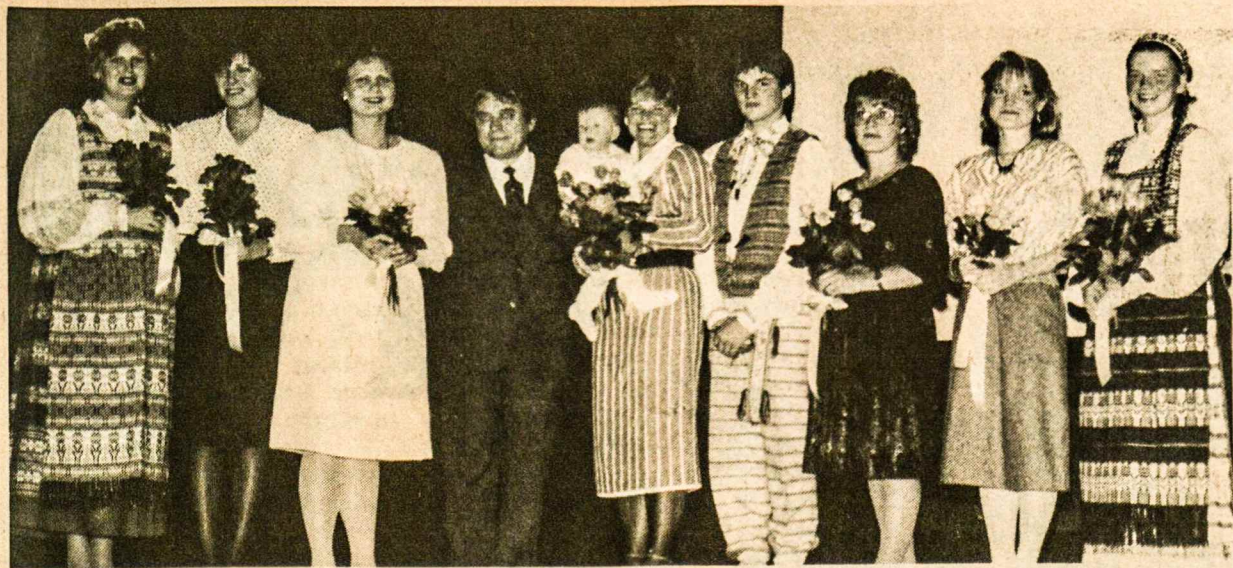
1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4

(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986786 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Toronto lietuvių tautinių šokių grupės "Atžalynas" vadovai po metinio koncerto Lietuvių namuose. Iš kairės: vyr. vadovė L. Pacevičienė, S. Saplienė, V. Dovidaitytė, tėvų komiteto atstovas V. Dauginis, buv. "Atžalyno" vadovė S. Martinkutė-Radvilienė su sūnumi, R. Turūta, M. Hurst, D. Krivaitė, V. Vitkūnaitė. Nuotr. B. Tarvydo

Darbai, kurių nemato visuomenė

VLIKo sukaktis, visuomenės abejingumas, atliekami tylūs darbai

AURELIJA BALASAITIENĖ

Tenka apgailestauti, kad VLIKo 40 metų sukaktis taip mažai teranda atgarsio mūsų visuomenėje. Sudarytas bendras rezistencinis lietuvių frontas 1943 m. lapkričio 25 d. iš Lietuvos politinių organizacijų. Jo tikslas buvo Lietuvos valstybės atstatymas demokratiniais pagrindais. Tai vyko savoje žemėje, savoje kraujau ir ašaromis aplaistytoje teritorijoje. Buvo siekiama sugrąžinti tautai tai, ką besikeičiantys okupantai pagrobė. Kai pagaliau antroji sovietinė okupacija grįžo į mūsų nuteriotą žemę, viltis dingio, o tie, kurie vadovavo laisvės judėjimui, buvo priversti įsitraukti į jos svetūr. Dalis rezistencijos vadų jau kokiečių okupacijos metu buvo kalinami koncentracijos stovyklose, kaip A. Damušis, B. Gaidžiūnas ir kiti.

Kaip ir didelė dauguma mūsų organiaizacijų, sėkmingai atsiukūrė ir veikia toliau, taip ir VLIKas, savo pirminio uždavinio neatsisakęs, tęsia darbą toliau.

Tai sritis, kurioje plačioji visuomenė vargiai gali dalyvauti, ji gali ją remti ir moraliai, ir finansiškai. Juk taip yra ir su visų kraštų politinėmis partijomis: narių skaičius yra svarbus, bet sprendimus daro vadai...

Nauja organizacija, jungianti viso laisvojo pasaulio lietuvių, yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Ją visi pažįsta. Jos žinioje yra lituanistinių mokyklų tinklas, populiarius iliustruotas žurnalas. Ji rengia masines šventes, minėjimus. Kitaip sakant, PLB buvimą jaučia kiekvienas eilinis lietuvis.

VLIKo uždaviniai kitokie. VLIKas nerengia koncertų, minėjimų ar švenčių. Jis neturi plataus darbuotojų tinklo, nesirūpina socialiniais, kultūriniais ar švietimo reika-

lais. VLIKe jėgų ir darbų pasiskirstymo nėra. Jo jėgos yra sukoncentruotos tik į vieną pagrindinį tikslą — Lietuvos laisvinimą, kuris priklauso ne nuo mūsų pačių, bet nuo mūsų supančių politinių jėgų. Į tas jėgas VLIKas yra nukreipęs visą savo dėmesį ir darbą.

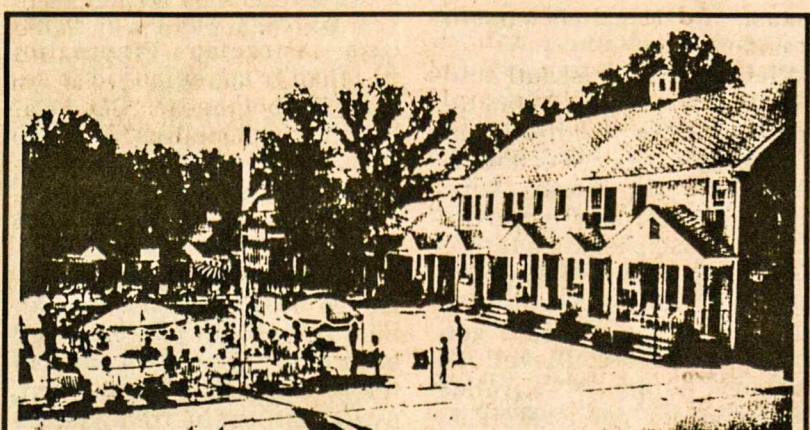
Tiesa, VLIKas "sensta", nepabandęs priauginti naujų darbo jėgų, kaip tai sėkmingai atliko Bendruomenė ir kitos organizacijos. Sunku, neturint savo valstybės administracinio aparato ir politinės partijos afiliacijos, savo lietuvių grindžiantys pačios Lietuvos laisvės troškimu ir noru už jos laisvę kovoti, galėtų įsijungti į VLIKą kaip pilnateisiai nariai. Tada ir lietuvių kolonijose pavyktų sudaryti skyrius, rasti narių, pagyvinti VLIKo kontaktą su visuomene.

Nežinau, koks yra VLIKo statusas ir reikalavimai, bet ar nebūtų laikas VLIKo vadovybei persiorganizuoti ta prasme, kad asmenys be politinės partijos afiliacijos, savo lietuvių grindžiantys pačios Lietuvos laisvės troškimu ir noru už jos laisvę kovoti, galėtų įsijungti į VLIKą kaip pilnateisiai nariai. Tada ir lietuvių kolonijose pavyktų sudaryti skyrius, rasti narių, pagyvinti VLIKo kontaktą su visuomene.

„Stebiuosi visuomenės abejingumu. Žinome, kad VLIKo pastangomis leidžiami lietuvių ir anglų kalba ELTOS biuletiniai pasiekia daugelį lietuvių namų. Prieš dvejus metus turėjau progą ne tik lankytis Vašingtono VLIKo būstinėje, bet ir ilgokai viešėti bei arčiau susipažinti su VLIKo reikalų vedėja ir kanceliarijos viršininke Margarita Samatiene. Buvau nustebinta darbo kiekiu ir ELTOS populiarumu tarptautiniuose sluoksniuose. Kasdieną gaudami prašymai iš tarptautinių agentūrų medžiagos apie Lietuvą įvairiomis kalbomis. Skačiau Meksikos politinio žurnalo "Ambito" redaktoriaus

MARGARITA SAMATIENĖ, VLIKo raštinės reikalų vedėja Vašingtone, prie rašomojo stalo. Nuotr. M. Žitkauskas

Parduodamas šis motelis

Hot Springs, Arkansas, vietovėje pigia kaina ir geromis sąlygomis. Įmokėti 25% kainos. Teirautis šiuo adresu: Jonas Aukštuolis, 635 Ouachita Avenue, Hot Springs, Arkansas 71901, USA. Telefonas: (501) 623-6618 (savininkas J. Aukštuolis)

Premija jaunimui

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

EUGENIJAUS KRIAUČELIŪNO PREMIJA

Premijos sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jaunimo vienetui (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai atstovavusiam lietuvių ir Lietuvos vienerių metų laikotarpį.

2. Premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. (pašto antspaudas).

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma vertintojų komisija, kurion po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių jaunimo sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaučeliūnų šeima.

4. Vertintojų komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją paskiria balsų dauguma iki sekančių metų vasario 15 d. ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko bei pobūdžio.

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiami: EUGENIJAUS KRIAUČELIŪNO PREMIJOS KOMISIJAI, 12500 Pownee Rd., Palos Park, IL 60464, USA.

Premijos jauniems spaudos bendradarbiams

Lietuvių žurnalistų sąjungos vadovaujamas Daužvardo fondas per eilę metų yra atžymėjęs kukliomis premijomis mūsų jaunuosius spaudos bendradarbius, kurių du išaugo į dienraščio "Draugo" redaktorius, o kiti vis dažniau dalyvauja periodinėje mūsų spaudoje.

Šiais metais vel buvo paprašyti mūsų laikraščių ir jaunimo žurnalo redaktoriai pasiūlyti premijų kandidatus jaunuosius mūsų spaudos bendradarbius. Iki šiol buvo gauta vienuolika "Draugo" kandidatų, šeši "Tėviškės žiburio" kandidatai, trys "Ateities" kandidatai ir vienas "Mūsų pastogės" Australijoje kandidatas.

S. m. Daužvardo fondo premijos numatytos po \$75, \$50 ir \$25 bei apdovanojimai knygomis.

Premijų įteikimo šventę rengia Čikagoje š. m. gruodžio 9, sekmadienį 3 v.p.p. Jaunimo centro kavinėje. Premijas įteiks generalinė Lietuvos konsulė J. Daužvardienė. Premijų šventei ruošiamas žurnalistinė programa, ir visi kviečiami joje dalyvauti.

Daužvardo fondo tikslas — ugdyti ir skatinti mūsų jauni-

mą išsivijoje domėtis lietuviška spauda, dalyvauti joje su rašiniais, kad retėjančios mūsų senųjų žurnalistų gretos būtų užpildytos naujomis pajėgomis.

Br. Juodelis

*"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"*

**Gerry Loughheed
Funeral Home**

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Montrealio mergaičių choro akompaniatorė M. ROCH, įsteigėja seselė TERESĖ MIECZKOWSKI, sol. G. ČAPKAUSKIENĖ ir choristės, koncertavusios Maironio parke, Worcesteryje, JAV

"Pavasaris" lapkričio mėnesį

Mergaičių choro koncertas Worcesteryje

Kas nesizavi pavasariu, ypač dabar, palydėjus paskutinius šiltesnius saulės spindulius ir puošnias gamtos spalvas? ... Todėl žavėjomės, kad jis atkeliaavo š. m. lapkričio 4 d. į Maironio parką, Worcesteryje. Vieni pūstelėjimu "Pavasaris" užbūrė 300 su virš ten jo belaukiančios publikos.

Montrealio mergaičių dainos grupė "Pavasaris", gimusi prieš 4 metus, ne tik tebegyvuoja, bet ir klesti. Choralę įsteigė muzikė sesuo Teresė Mieczkowska, Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų narė, kuri tuo metu Montrealyje dirbo. Šio koncerto proga ji buvo pasveikinta ir pagerbta. Dabar choralę globoja ir su juo dirba solistė Gina Čapkauskienė, kuri šia proga ir drauge dainavo. Administracinius reikalus tvarko Jadvyga Baltuonienė. Daininkėms akompanuoja prancūzė Madame M. Roch. Koncertą Worcesteryje suorganizavo tenykštis labai veiklus Putnamo seselių rėmė-

jų būrelis.

"Pavasario" programa buvo tikrai pavasariška! Merginos atliko dvi giesmes šv. Kazimiero garbei, jo metams besibaigiant, ir paskui ypatingai gražiai padainavo liaudies dainų pyne, joms pritaikytą Ginos Čapkauskienės. Pati Gina pasirodė su operų arijomis ir lietuvių muzikų sukurtais dainomis. Mergaitės baigė koncertą estradinio pobūdžio dainomis. Įspūdingai skambėjo "Pavasaris ir vaikai" — A. Stankevičiaus muzika ir H. Nagio žodžiai. Danutės Augienės "Oi, gražios mūsų dieneles" su V. Viltėnio (F. Strolio) melodija lyg ir įkūnijo choralio džiugią dvasią, paliesdama jautresnes publikos stygas, žiūrint į tuos šviesius, jaunus veidus ir beisklausant skaidrių balsų. Sol. Gina programai davė reikiamos elegancijos bei muzikinį atbaigimą. Derinys buvo itin malonus! Turime pripažinti, kad mūsųose lietuviška dainų gyva! Sesuo Ona Mikailaitė

Pagalba mūsų alkoholikams

Aš esu atsakingas, Jeigu kas nors, kur nors Šauksis pagalbos, Aš noriu, kad "AA" ranka būtų ištiesta. Už tai aš esu atsakingas.

Nors daug kas pateisina alkoholio vartojimą kaip meno ir dailės palydovą, nuliūdusių paguodą, bet iš esmės alkoholis yra kultūros, socialinės gerovės ir žmonijos priešas. Iš tikrųjų jis daro daugiau žalos nei duoda naudos. Jis sukelia daugiau nelaimių, negu nuo jų apsaugoja. Jisai suveda daugiau pinigų ir suardo daugiau širdžių bei protų, negu bet koks kitas dalykas.

Dr. Karl Menninger sako, kad alkoholiko gydymas yra sunkus, bet ne beviltiškas. Dėl to jis vertina "Alcoholics Anonymous" darbą. Jis žavisi "AA" narių pasiaukojimu, nuolankumu, ryžtingumu laikytis programos 12 žingsnių, ypač principo padėti kitiems. "AA" paskatino alkoholikus į geresnį gyvenimą daugiau, negu kokia kita grupė žmonių.

"AA" nenaudoja medicininių metodų nei mokslinių tyrimų. "AA" veikla nėra verslinio pobūdžio. Joje niekas nieko neparduoda. Visi metodai yra pagrįsti savanoriška meile, užuojauta ir dėmesiu tiems, kurie kentėjo ir tebekentia.

Jeigu turite alkoholio problemą ir įsisekite pagalbos, skambinkite tel. 487-5591 arba ateikite į lietuvių "AA" susirinkimą kiekvieną penktadienį 7.30 v.v. Išganytojo parapijos salėje, Bloor ir Indian Rd. kampas.

Alkoholikų šeimoms taip pat teikiama pagalba per lietuvių grupę arba tel. AL-ANON 366-4072 arba AA 487-5591. N.

A. a. MARIJA MISTAUTIENĖ (Spiriūtė),

86 metų amžiaus, mirė 1984 m. lapkričio 18, sekmadienį, "Extencicare-York".

Mylima žmona Sudburyje gyvenancio vyro Benedikto Mistauto, miela motina ponios Mary Barys, gyvenančios Br. Kolumbijoje ir Emilijos Gudaitienės, gyvenančios Lietuvoje, brangi seselė keturių vaikų, ir penkių provaikų. Buvo pašarvota Loughheed Funeral Home, 252 Regent St. S. prie Hazel St. Laidotuvių Misioms buvo atnašautos Kristaus Karaliaus šventovėje, Sudburyje, 1984 m. lapkričio 21 d., 10 v.r. Palaidota Park Lawn kapinėse.

ŠTAITAME KAMPE...

Bejėgis vaikas. Vienas iš tūkstančių mūsų provincijoje kiekvieną dieną patiria turbūt brutaliausią nusikaltimą — piktnaudžiavimą.

Profesionalai, kurie dirba bei rūpinasi jaunimu, yra teisiškai įpareigoti pranešti įtartinus vaikų piktnaudžiavimo atvejus vietinei vaikų globos draugijai (Children's Aid Society), šeimai arba vaikų globos įstaigoms.

Dar svarbiau — visi esame morališkai įpareigoti pranešti įtartinus vaikų piktnaudžiavimus. Tai visų atsakomybė —

užtikrinti, kad kiekvienas asmuo Ontario provincijoje galėtų praleisti savo vaikystę be aplaidumo ir piktnaudžiavimo.

Paskatinkite vaiką kovoti. Praneškite piktnaudžiavimus.

Ministry of Community and Social Services
Frank Drea, Minister
William Davis, Premier

Ontario

Prašykite raštu knygtutės "Child Abuse Prevention", c/o "Ontario Centre for Prevention of Child Abuse", 700 Bay Street, Toronto, Ontario M7A 1E9.

Mielam

PETRUI KOVELIUI

iškeliavus nesugrįžtamai,

reiškiu gilią užuojautą jo šeimai, lenkiu savo žilą galvą ir kartu liūdžiu —

Jonas Jonikas,
Toronto

Mirus Lietuvoje profesoriui

EDUARDUI BALSUI,

jo broliui inžinieriui LEOPOLDUI BALSUI su šeima reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

Toronto Lietuvių namų
kultūrinė komisija

A.a. mielai mamytei

MAGDALENAI SKRINSKIENEI

mirus,

sūnų VYTAUTĄ, jo šeimą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Nemuno kranto buvęs kaimynas
Aleksas Liutkus ir žmona Magdutė

Brangiai mamytei

ONAI YČIENEI

mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo jos sūnams ir dukroms — MARTYNUI YČUI, dr. JONUI YČUI, ONYTEI BAREŠNEVIČIENEI, dr. DANUTEI KREGŽDIENEI ir jų šeimoms —

Salomėja ir Pranas Pargauskai,
Tillsonburg, Ont.

NUOŠIRDUS AČIŲ

Šventoji kapų tyla priglaudė mano mylimą vyrą

A+A

BRONIŲ VILIMĄ

Mūsų giminės, mieli draugai ir pažįstami šv. Mišiomis, gelėmis, užuojautomis “T. žiburiuose”, žodžiu bei raštu atjautė mano gilų liūdesį.

Esu dėkinga Tėvams pranciškonams už maldas koplyčioje, šventovėje ir prie kapo, karsto nešėjams bei visiems palydėjusiems velionį į amžino poilsio vietą. Nuoširdi padėka visiems, kurie dalinosi šiuo dideliu mano skausmu netekus mylimo vyro a. a. Broniaus.

Jūsų didžiai vertingos moralinės paramos aš niekad nepamiršiu.

Liūdinti žmona Ona Vilimienė

Mylimam vyrui ir tėvėliui

A+A

STASIUI JUKNEVIČIUI

atsiskyrus su šiuo pasauliu,

už mums suteiktą paguodą bei parodytą nuoširdumą didelio mūsų liūdesio valandoje, visiems iš širdies dėkojame. Specialią padėką reiškiamo Prisikėlimo parapijos kunigams už lankymą ligoninėje, už maldas laidotuvių namuose ir palydėjimą į kapines. Ypatinga padėka klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už pamokslą. Dėkojame Lietuvos kankinių parapijos klebonui kun. Jonui Staškevičiui už dalyvavimą Mišių aukoje.

Reiškiamo nuoširdžią padėką visiems užprašiusiems šv. Mišias, už atsiųstas gėles, už aukas klierikų fondui ir “Tėviškės žiburiams”. Dėkojame visiems, pareiškiusiems užuojautą žodžiu bei spaudoje. Nuoširdi padėka karsto nešėjams ir visiems, lankiusiems velionį ligos metu ligoninėje.

Teatlygina Jums Dievas!

Žmona Konstancija, dukros Rita ir Genė
su šeimomis

Hamilton, Ontario

(Atkelta iš 4-to psl.)

BR. MILAŠIUS, 82 m. amžiaus, sunegalavo širdim ir yra paguldytas McMaster ligoninėje.

I FLORIDA išskrido St. Miškienė, E. Dirsienė, D. Jonikienė ir Z. Sakalienė. Jos ten žada prabūti keturias savaites.

IŠ ČIKAGOS pas mus gastroliavo artistų grupė, kuri yra pasivadinusi “Antru kaimu”. Lapkričio 18 d., 3 v.p.p., Jaunimo centre jie turėjo įdomią humoro ir satyros popietę, kurioje dalyvavo apie 200 hamiltoniečių. Tai nebuvo mums įprastas koks vienas vaidinimas, bet ištisa eilė įvairių atskirų humoristinių scenų, paliečiančių mūsų lietuviškojo gyvenimo ir bendras aktualijas. Viskas buvo pateikta su didele satyrine doze ir humoru, bet skoningai ir nieko neįžeidžiančiai, kaip ir jų pačių šūkis kad sako: “Juokingi esame ne mes, juokingas yra gyvenimas”. Šis meno vienetas jau gyvuoja 20 metų, bet Hamiltone pasirodė tik pirmą kartą. Juos, gastroliuojančius Toronte, pakvietė į Hamiltoną Šalpos fondas. To vakaro pelnas paskirtas Vasario 16 gimnazijai. K. M.

Delhi-Tillsonburg, Ont.

AUKOS TAUTOS FONDUI 1984 m. \$130: D. Žiotas; \$90: G. Rugienius; \$60: K. Ratavičius.

\$50: A. Kairys, P. Styra, K. Lukošius, P. Lapienis, Lietuvių ūkininkų klubas, KLK moterų draugijos Delhi skyrius, DLK Gedimino šaulių kuopa.

\$45: L. J. Vitai; \$40: V. Galeckas, J. Mačiulis; \$35: B. Dirsė, B. Gudinskas, A. Žebertavičius; \$30: M. B. Povilaiciai, S. Jakubičkas; \$25: P. Augaitis, B. Stonkus, V. Zadorskis.

\$20: A. Budreika, F. Gurskys, V. Garnelis, J. Jocas, V. Miceika, A. Masiulis, M. J. Rimkai, A. Steigvila, M. Stanaitis, O. D. Šiurnos, Jn. Vieraaitis, E. Vindašius.

\$10: A. Augustinavičius, B. Čeika, E. Jakubilienė, J. Jurėnas, kun. L. Kemešis, M. Mickevičienė, M. Norkus, P. Ožalas, V. Vytaš, F. Pargauskas, V. Radauskas, A. Usvaltas, Vl. Vindašius, J. Vieraaitis, A. Vaitkevičius, P. Pakarskienė, A. Aleliūnas, A. Mikulskis.

\$5: St. Augustin, J. Jauneika, D. Bartulienė, E. Rimkus.

Tillsonburgo apylinkės Tautos fondo atstovybė nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams. J. Vitas

Č. MASAITIS

Su šv. Kazimieru kongrese
VĖL MATOM

Pro penkis šimtus prabėgusių metų,
Pro istorikų žodį ir mintį
Mes Kazimierą šventą vėl matom,
Vėl stebuklų šviesa apipintą.

Mes leliją regim baltą ir žirgą,
Dauguvos vėl matom tvinstantį krantą;
Pergalės ryto vėl vėliavos mirga,
Trupa melas, bedugnėn jau krenta!

Tavo balto žirgo skrendančiam šuoly
Matom Nemuną tvinstantį laisve
Ir Smūtelį sugrįžtant namolei,
Į širdis, į namus ir Pažaislį!

Matom brėkstantį rytą ir viltį
Rūpintojėlio stebuklų tėvynėj;
Tikim, kryžiai ims tėviškę kilti,
Su rytojumi isijotiriją supynė.

Toronto, 1984.IX.1

VILTIES SIMPOZIUMAS

Tu atėjai jauna ir šypsanti
Pažvelgti į buvimą pro praeitį ir pro skubėjimą,
Ir tavo žvilgsnyje matau
Tiek skubančių stebuklų
Didvyrių praeities atšvaistė
Ir tiek istorijos rytojus sukury!
Kalbi tu mums, gyva Viltie,
Širdies ir meilės išmintim,
Ir tavo žody praeitis naujais aidais
Mums skamba ryto patekėjime,
Mums naują lapą tu skaitai.
Mes girdime:
Kieta drausmė ir principų taisyklės
Pavista ilgesiu ir meile.

Sakai gyvenimui
Skubėk į ateitį!
Sakai: eik pasirėmęs meilės spinduliu,
Skubėk, kaip aš skubu
Į laimės ilgesio fantastinį rytojų.
Kas dieną skrisk naujais sparnais,
Nauju jėskojimu,
Kaip aš skrendu,
Į žydinčius pavasarius
Tėvynės pievose, rasotose tiesa ir meile.
Skubėk į laisvės rytą,
Kaip vieversio plasnojimą
Bekraštėje dangaus mėlyneje!

Viltie šviesi, Viltie jauna, nemirštanti Viltie!

Ir svetimojo padangėje už vandenų
Tavieji žodžiai skamba tėviškės aidais,
Tavajam žvilgsnyje matau
Gimtinių rytmečio rasos spindėjimą,
Ir jo liepsnoj stiprsta
Paklydusiu gyvenimo šešėliu
Klaiki tamsa.

Viltie šviesi, Viltie jauna!

Toronto, 1984.IX.1

DAINUOJAME DUX MAGNUS

Dainuojam praeitį, kančias ir ateitį,
Tave dainuojame, Kazimierai — Dux Magnus.
Tavais stebuklais ir malda paskatinti
Rytojūn skubam su šviesia viltim mes — agnūs.

Kazimierą ir Lietuvą dainuojame
Ir šviesią viltį — mūsų šventoj stebuklą.
Mes ilgėsį parnešime namo jame —
Stebukle ir vilty mūsų ilgėsį išuptą.

Ir Lietuva kartu dainuoja santaiką . . .
Kada sugrįši Lietuvon dainuot, Tėvyne?
Sugrįši vėl laisva, sugrįši ten — tikiu.
Ten vėl taikos ir meilės švies rytai auksiniai!

Toronto, 1984.IX.2

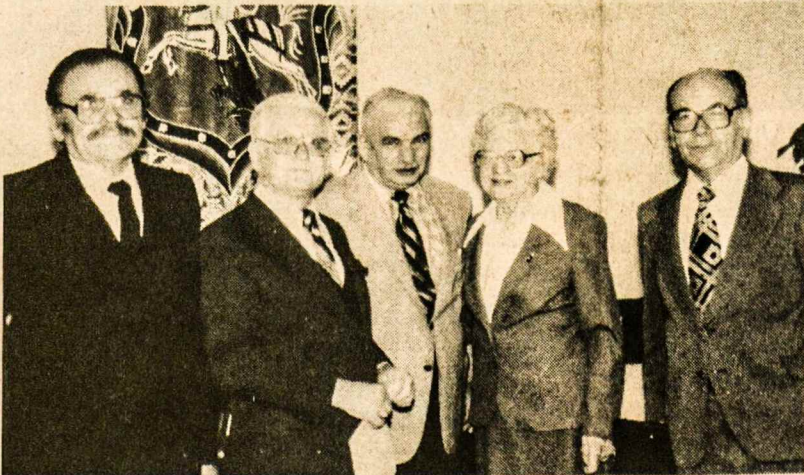
TAVE MALDAUJU

Surinkčiau žodį, šypsenas ir maldą
— Taip daug parsivežčiau aš jį iš tavo šventės —
Į savo ilgesio vainiką
Ir atiduočiau tau, Kazimierai šventasis.

Tave maldaučiau:
Nuneški į Tėvynės sutemas,
Nuneški mano seseriai ir broliui
Jų ryžto šviesų aidą,
Sudėtą mūsų ilgėsį, viltį ir meilę.
Nunešk jiems vieverselį, čiulbantį vilties pavasarį,
Ir praeities stebuklų skambančią simfoniją.
Pasėk, nunešęs viską, Tėvynės nuotaikų dirvonuose
Ir užaugink ten derlių ryto patekėjimais,
Augink vilties ir meilės derlių
Nemirštančių didvyrių aukos auksinėj saulėj.

Nunešk stebuklą, viltį, meilę ir jėskojimą,
Taikos ir laisvės atraidimą...
Nunešk, Kazimierai šventasis.

Jolė, 1984.IX.4

Dalyvavusieji lietuvių filatelistų parodoje “Lithpex XX” Čikagoje. Iš kairės: torontietis P. Barbatavičius, laimėjęs I premiją už Lietuvos pašto ženklų rinkinį, T. Blinstrubas, Br. Kviklys, gen. Lietuvos konsulė J. Daužvardienė, E. Jasiūnas

Nuotr. P. Maletos

Rašytojo JUOŽO KRALIKAUSKO knygos “Ąžuolai piliakalnyje” sutiktuose Anapilyje 1984. XI. 4. Pirmoje eilėje iš kairės: J. Kralikauskas, V. Kralikauskienė, A. Svilaite-Craig ir kiti lietuviškos knygos mylėtojai klauso Vytauto Volerto paskaitos

Nuotr. St. Dabkaus

Vienos bajorų gūžtos likimas

Prancūzų autorės istorinio pobūdžio romanas, kuriame daug rašoma apie Lietuvą

VYTAUTAS A. JONYNAS

“Tėviškės žiburiuose” buvo jau keletą kartų paminėta, kad pasirodė Prancūzijos romanas “La Wiedra”, vaizduojantis vienos bajorų giminės Lietuvos gyvenimą. Tai matyti jau iš aplanko. Ant jo išpieštas tų bajorų — “Machwitzowie” — herbas. Viršelyje — rogės prie dvaro durų, iš kurių išlipa kailiniuota žmogysta. Faktinai knygoj tokių atvaizavimų išvažiavimų su kaupu. Taip pat rašoma, kad knygos centre yra Drabėūnai — Machwitzų dinastijos lopšys ir kapinynas. Labai egzotiškas, sakytume, kampelis Lietuvos, to beržynų ir ežerų krašto, glūdumoj. Leidinyje esama netgi žemėlapiu su lietuviškais (o stebukle!) vietovardžiais. Kadangi tekste jie rašomi lenkiškoj formoj, žemėlapiu parašėję duodamas atitikmenų abiem kalbom žodynėlis. Romane išleido “Denoe” leidykla Paryžiuje.

Prancūzų publika tokiems dalykams, kaip egzotika, romantika, yra neatspari. Nemažiau jinaį mėgsta ir vadina muosius šeimos romanus (“roman familial”), kuriuose atvaizduojami kelių gentarčių, išsimiečiusių po platųjį pasaulį, likimas. Iš dalies suprantama kodėl. Yra sakoma, kad retai kurioj senoj prancūzų šeimoj rasi šiuo ar tuo pagarsėjusias atžalas, kurių istorikai nebūtų apšmeižę, apjuodinę. Dėl to, jų palikuonys jaučia pareigą rehabilituoti. Savai me suprantama, nuo rašytojo talento priklauso, kaip vykusiai tokiuos istorinius romanuos atkuriam laiko dvasia, epochos “garai”. Bet paprastai būna pateikiamas genealoginis medis, ištyrimas likusiu šaltinių — pageltusių popierių, dienoraščių, sąskaitų knygylių, laišku, senų laikraščių komplektu . . .

Atrodytu, kad tuo keliu žengia ir “La Wiedra” autorė Genevieve Carion-Machwitz, užsimojusi pagarsint kilmingą savo giminę, kurią suvažinėjo istorijos ratai. Pats knygos pavadinimas keistokas. Toji bajorų gūžta buvo Drabėūnuos. Kodėl nepavadint romano “Les Drabėūnai” užuot prasimanius tą “Wiedrą”, mūsų ausiai skambanti “kibiru”. Matyt, poniai G. Carion-Machwitz labai giliai įsirėžę pasakojimai, kaip tenai, tame tolimame dvare, būdavo pakiliai švenčiam pavasarinės sulos šventė. Suvažiudavę giminės ir gerdavę sulą iš medinių kibirų — “viedrų”. Todėl ir knygos pavadinimas išvertus būtų “Viedrynė” arba “Kibirynė”.

Jieškant atitaisymų, galima būtų kibtį prie kitų mažmožių, net paties giminės vardo, kuris sulietuvinant tapų “Mažvydais” arba Mažvyčiais. Tik vargu ar vertėtų imtis tokių pastangų. Susiduriam su paradoksu. Žvelgiant į Genevieve Carion-Machwitz knygą, kaip į mūsų tautos istorijos populiarizaciją, matyti, kad ji mums aiškiai palanki. Nėra jokios abejonės, kad stengdamasi perteikt kūriniui egzotinį koloritą, autorė susipažino su etnografinė medžiaga, galbūt net kieno padedama.

Istorinių įvykių aprašyme

iškraipymų, prasilenkimų su tiesa nėra. Vaizduojami knygoj įvykiai apima ilgą laiko tarpą — nuo Napoleono žygio į Maskvą iki II D. karo pradžios. Autorėi tenka kalbėti apie abu sukilimus (1830 ir 1863) ir apie Muravjovą Koriką, spaudos draudimą, knygnešius, I D. karą, pagaliau bolševikų siautėjimą Rytų Aukštaitijoj.

Užsimenama apie tai, kad nutrūko Lietuvos-Lenkijos santykiai po Vilniaus užgrobimo, bet to laikotarpio dvaro istorija aptariama labai prabėgom. Rodos būtų nemažai degalo, kad kur nors prasišautų lenkomaniška panieka “chlopams”, tačiau taip nėra. Veikia, autorė liguistai nenkenčia rusų, pasmerkdamas juos net už tokias gamtos nelaimes, kaip Neringos kaimų užpustymą smėliu.

Nemažiau pasibaisėjimo kelia jai ir vokiečiai, tie barbarų teutonų palikuonys. Ar gali būti kitaip, kai virš šeimos židinio kabo prosenios portretas, primenantis Vyty? Žinoma, Machwitzai yra išaugę lenkiškos kultūros įtakoje, bet kažkaip save laiko lietuviais. Bent jieško savo šaknų (ak, tas A. Haley su savo “Roots”) liaudies dainose, saktmėse, kur išsilaikiusi, pasak jų, lietuvių tautos siela.

— “Aš myliu šį kraštą, kur kiekvienas daiktas yra legenda!” — sušunka seseriai Rafaelis, atvykęs iš Prancūzijos, kur jis užaugo atskirtas nuo tėvų. — Kad Tu žinotum, kaip man skaudu, kad nepažinau tėvo. Bet man atrodo, kad atpažįstu jo balsą, klausydamas tavo pasakojimų. Aš jaučiuos neturtėliu šalia jūsų visų čia”.

Tų pasakojimų knygoj tikrai nestinga. Skaitytojas sužino Jūratės ir Kastyčio legendą, pasakojimą apie Baublį, apie Palemoną, apie nelaimę, ištikusią perkrikštą, kirtusį šventus ąžuolus, apie Kryžių kalną, apie užpustytus Neringos kaimus, apie Šiaulių ežerą, nusileidusį miesto pašonėn, kai moterėlė pašaukė tą vandens debesį “Bitinėlio” (lietuviškai tekste) vardu. Esama ir poringų, kurios mums mažiau pažįstamos. Gal pačios autorės sukurtos, kaip sakysim, apie žilvitį kurio pavirto vaisingoji deivė — mergelė Blinda, kurėjusi, kur bėgusi, kur šokusi, kur stojusi vis barsčiuosi vaikelius.

Vietos koloritui išgauti autorė nepagaili įterpti tekstan lietuviškų žodžių: vaidilutė, namas, sodyba, raudos, dainos, kanklės, klėtis, juosta, skarelė, lopšys, aštuonytis (šokis). Kartais ištisų posakių a la “Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus — Per amžius”. Arba: “Ponyte, ponyte! Germanai, germanai! Ak, Dieve, Dieveliuok! Papajaus, papajaus!” Savaimė aišku, jie čia pat išverčiami, paaiškinami.

Kur ne kur aptinkam trumpų kaimo papročių aprašymų. Minimios Velykos. (Keistoka — nekalbama apie Vėlines ir Kūčias, tas tikro religingumo apraiškas, nerandamas nukrikščionintame Vakarų pasaulyje). Kai kur leidžiama suprasti, kad liaudyje esama prietarų, bet G. Carion-Machwitz kur kas ilgiau užgaista

vaizduodama raganavimo žymes pačioj Prancūzijoje, Sologne srityje. Atviro kaimo — dvaro santykių, baudžiavos pavaizdavimo knygoje nėra. Lietuviai atrodo kiek naivūs, bet geraširdžiai žmonės.

Daug knygoj taip pat lietuviškų dainų ir poezijos gabalėlių. Kai kas paimta iš Milašiaus vertimų, kai kas (“Sėjau rūtą, sėjau mėtą”) autorės pačios išversta. Poezijos įtarpai — dviejų rūšių: A. Mickevičiaus “Vilija” (ištrauka iš “Pili-grimo litanijos”) ir tekstai, paimti iš Machwitzų palikuonės Mortos Machwitz poezijos rinkinio “Rose et noir”, išleisto 1908 m.

Šioj vietoj būtina paaiškinti, kad nėra prasmės atpasakoti knygos turinį. Jis pernelyg painus. Be to, didesnė veiksmo dalis vyksta ne Lietuvoj, bet užsienyje — Paryžiu, Sologne srityje, Tunise ir t.t. Antra, įdomiausi knygos puslapiai yra tie, kur pasakojama apie Rafaelio ir sesers Mortos meilės istoriją. O buvo taip. Jų tėvų, 1830 m. sukilėlių, tenka pasitraukti į užsienį. Ten jis veda prancūzė, susilaukia krūvos vaikų. 1859 m. carui suteikus amnestiją sukilėliams, Konstantinas grįžta su šeima į Drabėūnus. Bet patį mažiausią — Rafaelį palieka augti Paryžiuje. Tik 1876 m. atseit, po antro sukilimo, Rafaeliui ateina proga apsilankyti tėviškoje, pasimatyt su motina, kuri buvo jo išsivadėjęs, susipažinti su broliais ir seserimis. Vieną jų — Morta palaikė su juo ryšį laiškais. Kai jie susitiko, Viešpatie brangus, tai meilė iš pirmo žvilgsnio, sielų bendravimas! Kažkas pranašaujančio incesto (kraujožagos) grėsmė. Autorė tačiau išvengia tokios slidžios temos. Jos noras — parodyti, kad Morta kažkodėl pamilus Mickevičiaus “Vilijos” eilutes:

Širdį ir upę sunku suturtėti;
Vilijai bėgti, mergaitai mylet.
Vilija skęsta į Nemuną mielą . . .

(Maironio vertimas)

O Rafaelis gražios lietuviškos gamtos akivaizdoje visiškai pasimetęs. Ir čia išryškėja scena, kuri galbūt aiškiausiai parodo, ką norėjo pasakyti G. Carion-Machwitz savo kūriniui:

— Kas aš — lenkas, lietuvis ar prancūzas? — paklausė Rafaelis vieną vakarą Stefaniją po visų šių sunkių pašnėkusių.

— Klausyk, sūnau, aš prancūzė; ištėkėjau Prancūzijoje už lenko ir atlydėjau jį į jo žemes Drabėūnuose. Čia sutikau tokius meilius žmones, kad nekėliau sau tokių klausimų . . . Tie žmonės kenčia, bet jie taurūs, jie taip myli savo žemę, savo gyvulius, vandenį ir medžius. Aišku, jie išaugo iš šios žemės, sunku būtų išsivaizduot juos gyvenant kitur. Aš supratau, kad tavo tėvas, nors ir išbuvęs ilgai, dvidešimt metų tremtyje, išliko toks pats, kaip jie. Mes sudarėm visi vieną plačią giminę. Mes kentėme tuos pačius persekiojimus, varžymus, ir toji lygybė prieš likimą padarė mus broliais. Šiuo metu aš jaučiuosi lietuvi, nors neatsižadu savo saity nei su Prancūzija, nei su Lenkija. Visa, kas aidi “dainose” (lietuviškai tekste), kurių tave išmokė Mor-

(Nukelta į 7-tą psl.)

Šuolis į lietuvišką parnąsą

Jono Gutausko poezijos rinktinė "Tik vienas šuolis"

JURGIS GLIAUDA

Lietuvių poezijos buveinėje, slėpiningame mūsų parnase iškilio naujas poetas. Jono Gutausko poezijos rinktinė "Tik vienas šuolis" yra brandus poeto kelialapis, atidarąs jam užtvaras į poetų šalį.

Pirmasis rinktinės eilėraštis "Man liepta" deklaruoja idėjinį poeto pasaulį — brandų, išbaigtą, sulydytą į vieningą tūrį. Poeto frazeologija, nuostabus lakonizmas, santūrumas rodo jo našaus kūrybinio metodo pobūdį. Alegoriškai neretai perauga į simbolių. Poetinė artikuliacija aštri ir spindinti. Šiame eilėraštyje, gal ryškiau už kitus, gyvenimo paskirtis. Šio programinio ir gilaus eilėraščio tekstas — tiksliai aštuoni žodžiai.

Man eiti
Liepta
Per laiko
Upės
Siaurutį
Lieptą. (psl.11)

Poetas hiperbole pavertė paskirtį, parodė antiklinės Laiko upės kontūrus ir patiesė gyvenimo alegoriją — siaurutį lieptą. Jis įgalino mums pajusti, kad žengimas siauručiu lieptu yra realybės kitimas į amžiną žmogaus mįslę.

Čia atsargiai pakeliama uždanga, už kurios yra kitas Laiko upės krantas, kuris suponuoją kartais profaninę, kartais sakralinę problematiką.

Poetas nuostabiai lakoniškas. Gal tai mąstymo discipliną? Gal tai neišvengiamos šio žanro pagrindo glūdinčios didaktikos apėjimas? Bet tai nėra nusilenkimas doktrinai. Rinktinėje daug puikių ir šiltų lyrinų posmų. J. Gutauskas sinonimais šildo ir spalvina sąvokas. Tačiau tikslingasis santūrumas (tai savo stiliaus atrodymo pasekmė) neskatina apipinti jo vaizdą barokiniams meginimais. Todėl jo kelių žodžių, kelių eilučių eilėraščiai primena japoniškus "haiku" ar "tanka". Keliais potėpiais, atsigrįždamas į save, jis "tapa" tirštų dažu vaizdą. Jeigu L. Andriekus savo eilėraštyje "Naktigonė" kentėjo dėl tamsos, kuri grasiai kaupiasi už ugniakuro apšvietimo linijos, J. Gutauskas, geddamas dėl "mažo šviesos rato", maldingai jungia save su vaizdo vienu:

Stipriau susisuku į skrandą.
Jaučiu — ne vienas čia esu
Žemiau tamsiųjų debesų. (25)

Egzistencijoje nėra vienišumo kančios, iš viso vienišumas neegzistuoja. Tai visos rinktinės vedamasis motyvas. Dėl tos atrastos tiesos eilės visiškai nejausti nei mistikos, nei metafizikos dvelksnio, nors priartėjimas prie absoliutaus vienišumo temų teikė Oskarui Milašui tiek progų įplaukti į metafizinę erdvę. Prie tų sudėtingų dalykų J. Gutauskas prieina su šv. Pranciškaus pietizmu. Gyvenimo slaptųjų pasaulis ir jo santykis su žmonėmis gali atsiverti menkūčio epizodo vaizde — vieverselio laidotu vėse:

Baltutis karstas beržo tošės
Visiems labai patiko.
Jeigu šakoj žaidžia ir liko,
Berželis ošs kaip ir ošęs.
Visus, kuriuos mokėjom,
Mes poterėlius sukabėjom.
Ir prašėme Dievulį brangų.
Kad jis priimtų jį į dangų. (17)

Egzistencijoje valdo mirtis tiksliai tol, kol jai teikiamas sprendimų pirmumas. Tačiau ji nebaisi, nes kiekvienoje destrukcijoje slypi rekonstrukcija:

Onebijok mirties!
Kai ji tave palies,
Jau būsi užu slenkščio
Kitos buities. (75)

Poetinis (ir idėjinis) J. Gutausko pasaulis skaidrus. Kaip M. Vaitkus spindėjo žaisminio optimizmo, J. Gutauskas žėri savo giedrumu, išsiskindžiu krikščioniškojo egzistencializmo tradicijoje. Jo ideologinis credo talkina jam kelionėje per situacijas:

Ilgą ta kelionė,
Nežinomi toliai.
Parveski, Dievuli,
Už rankos namolei. (86)

Šis požiūris nėra atsakymas dalyvauti tikrovės ver-

denėje. Anaipol! Tai burės, kuriomis autorius įplaukia į gyvenimo realybę, kur aibės internaciolizmo, kosmopolitizmo, ir daug tėvynainiškos patriotikos. Todėl ir rinktinės akordai gailiai polifoniški, bet su lietuviška kantilena. Giliai užgriebęs amžinąsias problemas "kelionėje siauručiu lieptu per laiko upę", autorius vis dėlto knygoje paliko apšėdai vietos mūsų specifiniams šio meto rūpesčiams. Šalia "Skeptiko" suskamba "Savanoris", šalia "Paslapties" gaudžia nekrologas "Stasiui Ylai", religinė polifonija jungia "Neišreiškiamąjį" su "Neturtin-gu Dievu" — su tragiškąja mūsų Rūpintojėlio estetika.

Kunigą Joną Gutauską pažinome kaip kelių teologinių ir pedagoginių knygų autorių. Eilių rinktinėje "Tik vienas šuolis" jis iškyla kaip savito kūrybos metodo, kaip individualios poetinės kalbos kūrėjas. Jo savitvarda sakiny net priartina lietuvių kalbą prie lotynų sakinio glaustumo. Taisai sakinio kondensuotumas yra didžiulis poeto laimėjimas, darantis autorių sau žmogui Parnaso šalyje.

Optimistinė, skaisči, antileopardiška deklaracija jo eilėse nėra monotoniška, juo labiau didaktiška. Be dramatiškų arba pozos kontrastų, J.

Gutauskas žavi savo dėstymo ritmika, taikliu žodžiu, atrasta gilybe kasdienybėje. Iš viso kasdienybėje jo sakinyje tik-tai brėžis, tiktai graviūros pradžia, apmatai. Už realybės epizodų, už tariamo sentimentų, už paslėptos metaforos dažnai giliai slypi išsiskindžius simbolis:

Laimingi medžių lapai.
Kai rudęnį į žemę krisdami
Suzimba auksu ir variu. (60)

Rinkinyje yra trys skyriai: "Per laiko lieptą", "Dūžianti banga", "Tik vienas šuolis".

Marija Stankus-Saulaitė, trumpu įvadu pradarydama duris į šios knygos pasaulį, įžvalgiai nurodo: "Šios knygos pasaulis yra vienisas: jo įvairios dalys susijusios, viena kitos įprasminamos bei išryškinamos".

Tikrai taip — visuose eilėraščiuose glūdi idėjinio spektro spalvų fragmentai, kurie visumoje sudaro vieną spindintį didžiojo centrą.

Drąsos! Tik vienas šuolis —
Ir jau kitam krante
Net neparpuolęs... (68)

Jonas Gutauskas, TIK VIENAS ŠUOLIS. Marijos Stankus-Saulaitės įvadas. Kalbą tikrino Juozas Vaišnys, SJ. Spausdino "Tėviškos žiburiai". Viršelis ir iliustracijos sesers Mercedes. 1984 m., 92 psl. Kaina — \$4.00.

Ar reikia atsiprašyti?

AURELIJA BALASAITIENĖ

Su pasitenkinimu, bet ir nusistebėjimu perskaičiau Aleksandro Radžiaus atsakymą man "TŽ" 1984.X.23 laidoje. Pasitenkinimas kilo todėl, kad ir mano pasiteiravimą dėl šv. Kazimiero garbei parašyto eilėraščio-giesmės autoriaus pagaliau gautas atsakymas. O stebėjau todėl, kad pats autorius taip ilgai tylėjo ir privertė kitus ginti autoriaus teises, nerado reikalo išstius mėnesus rašyti ir savo plačiai paplitusio ir populiaraus kūrinio panaudojimą su skirtingais pavadinimais ir net keturiais skirtingais neva autoriais. Net tame pačiame "TŽ" numeryje, kuriame buvo išspausdintas mano straipsnis, reportaže apie šv. Kazimiero minėjimą Toronte giesmės vienintelis autoriui pažymėtas Viltinis.

Paaiškėjo, kad vieną muzikos versiją parašė J. P. Nasvytis, o kitą Faustas Strolia. Mes kultūringame pasaulyje esame pratę matyti, kad kiekvienas muzikos kūrinys, skirtas dainavimui ar giedojimui, visada turi pažymėtus abu autorius: libretistą-poetą ir kompozitorių. Taip pat, gerai pažinodama J. P. Nasvytį, jam paskambinau šiuo reikalu telefonu į Connecticutą ir įsitikinau, kad Klivlande giedotai giesmės muziką parašė jis, tačiau autorius net ir dabar nežino... Aš jam pasakiau.

Iš esmės gal tai būtų tik audra stiklinėje, jei gerb. A. Radžius nebūtų piktokai, nepoetiškai, mane apkaltingas implikacija į įžeidimu. Ir kur aš "implikavau" gerb. Radžių plagiato? Aš tik tvarkingai, chronologiškai išskaičiavau visas to eilėraščio versijas, kaip jos pasirodė viešumoje, prašydama atsakymo ir tuo pačiu gindama tikrojo autoriaus teises. Juk gyvename laisvajame pasaulyje, kuriame vadinamoji "copy-right" teisė yra labai gerbiama ir teismuose ginama, įstatymų apsaugota. Ar tikram to eilėraščio autoriui neturėtų rūpėti faktas, kad iki šiol niekas nesiteikė atkreipti dėmesį į autorių? Į mano straipsnį atsiliepdama Audronė O. B. taip pat pripažįsta, kad yra "žeidžiamas autorių teisės". Taigi, jei autorių kas nors užgavo, tai tik ne aš, o tie, kurie jo kūryba naudojosi, nemalonėdami net jo vardo paminėti. Gerb. Radžius turėtų man būti dėkingas už jo vardo iškelimą ir progą viešai pasisakyti, kad yra to žavaus eilėraščio autorius.

Pakartotinai perskaičiau savo straipsnį, norėdama pati save paklausti, ar reikia atsiprašyti? Priėjau išvadą, kad ne. Puikiai žinau, kad savas kūrinys poetui yra kaip va-

kas, kurį visur ir visada gina motina ar tėvas. Mano straipsnyje nebuvo puolamas jo "vakas", bet tie, kurie negerbė autoriaus teisių. Todėl gerb. Radžiaus kaltinimus man laiku natūraliu poeto pasikarsčiavimu.

Taigi leiskime visiems dabar pagerbti tikrąjį to eilėraščio-giesmės žodžių kūrėją, ištaisydami gaidų lapelius — pažymėdami teksto autorių, suvienodindami pavadinimus, tuo poetui išreikdami užsitarautą pagarbą, nes tai vienintelis atlyginimas.

Antra vertus, gal šį diskusijų ir straipsnių dėka bus užkirstas kelias ateityje tokiam lengvabūdiškam, neapdairiam kūrinių panaudojimui, nesi-stengiant sužinoti autoriaus pavardės.

Atsiųsta paminėti

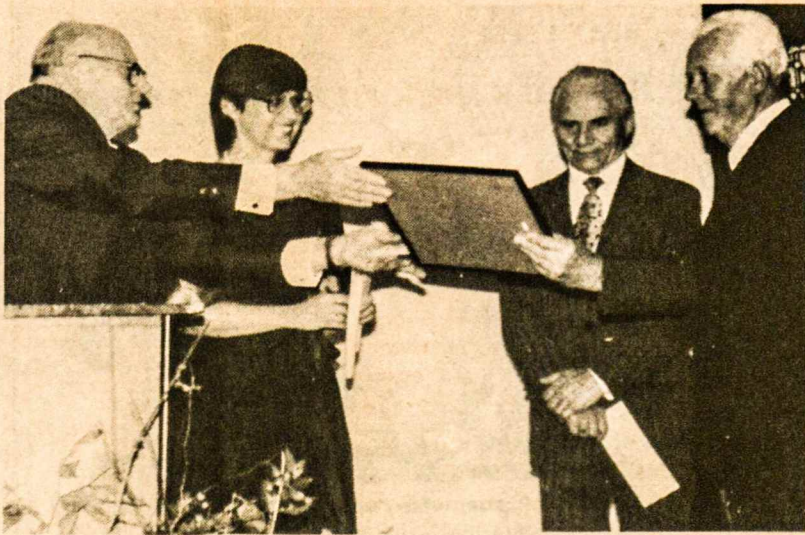
Paulius Jatulis, CODEX MEDNICENSIS SEU SAMOGITIAE DIOECESIS. Pars I. Tai rinkinys Žemaičių vyskupijos, apimantis 1416.II. 13 — 1609.IV.2. Leidėjas — Lietuvių katalikų mokslo akademija, kuri leidžia Lietuvos istorijos šaltinių serijoje "Fontes Historiae Lituaniae". Šis yra III serijos tomas, surinktas P. Jatulio iš įvairių archyvų bei šaltinių. Dauguma dokumentų rašyti lotynų kalba, nors yra jų ir vokiečių, lenkų, gudų kalbomis. Išleista Romoje 1984 m., 709 psl. Kaina — 40 dol. Užsakymus siųsti: LK Mokslo Akademija, Piazza della Pilotta 4, 00187 Roma, Italia.

Bronius Kviklys, LIETUVOS BAŽNYČIOS IV. Parnavežio vyskupija. Išleido Amerikos lietuvių bibliotekos leidykla. Čikaga 1984 m., 532 psl.

TAUTOS KELIAS nr.3. Lietuvos pagrindinio spauda nr. 11. Perspausdinta ofsetu. Išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA). Prenumerata — šeši leidiniai — \$25.00 JAV.

Keramikės VALENTINOS BALSINIENĖS kūriniai Toronto Lietuvių namų moterų būrelio surengtoje parodoje, kurią aplankė daug tautiečių

Metinė Ohio gydytojų draugijos premija \$1000 1984 m. buvo įteikta rašytojui-poetui BALIUI GAIDŽIŪNUI Klivlande. Iš kairės: dr. J. Stankaitis, dr. R. Degesienė, dr. V. Maurutis, B. Gaidžiūnas Nuotr. V. Bacevičiaus

Vienos bajorų gūžtos likimas

(Atkelta iš 6-to psl.)

ta, yra poemose Adomo Mickėvičiaus, poeto, kuris padėjo tavo tėvui pakelti tremtį. Tu žinai, kad Mickėvičiaus šaknys yra Lietuvoje ir kad jis išsakė lenkų kalba Lietuvos sie-lą.

Rafaeliui išvažiuojant atgal į Prancūziją, brolis Michel paaiškina dalykus dar konkrečiau:

— Kiekvienam iš mūsų — sava vieta; manoji čia, kad palaikytum pasipriešinimą rusinimui ir taikiom priemonėm dirbtum krašto išlaisvinimui...

... Tu užsienyje irgi gali. Pats turėsi šeimą ir papasakosi jai apie mus. Tu galėsi pasakyti visam pasauliui, kad Lietuva — mažas kraštas, nei rusiškas, nei lenkiškas, kovoja su vis tuo pačiu atkaklumu per penkis šimtmečius, kad atgautų savo nepriklausomybę. Ir tavo vaikai tai pasakos. Taip protėvių dvasia išliks gyva ir po mūsų mirties. Tavo pareiga tai skelbti užsienyje.

Tenka pripažinti, kad tos veiklos užsienyje ne kažin kiek matyt. Nebent pati Morta paragina kiek Lietuvos vardą savo poezijos rinkinyje. Gal Rafaelio vaikui įžiūrėti atskirtų nuo Prancūzijos Elzaso, Lotaringijos sričių likime panašumą į Lietuvos padėtį. Tai padės jiems kovoti su dideliu ryžtu prieš vokiečius per I D. karą. Šiaip jų gyvenimas eis emigrantiška vaga. Gal su tuo skirtumu, kad vis dėl to jie sušingiminiuos vedybų keliu su kilminga prancūzų-italų šeima.

Iš viso "La Wiedra" kaip literatūrinis kūrinys itin senamadiškas ir silpnas. Visi tie legendų įtarpai atliekami gana primityviai:

Genevieve Carion-Machwitz, LA WIEDRA. Roman. Paris, Ed. Denoel, 1984, p. 344.

Savito stiliaus keramikė

Valentinos Dargytės-Balsienės keramikos darbų paroda

1984 m. lapkričio 10-11 d.d. Toronto Lietuvių namų Gedimino pilies menėje buvo atidaryta Valentinos Balsienės keramikos ir brangių metalų papuošalų paroda. Atidaryme dalyvavo gausus meno mėgėjų būrys. Atidarymą įžodį tarė LN moterų būrelio pirm. Ada Jucienė. Ji tūpiai supažindino klausytojus su keramikos meno atsiradimu, jo reikšme anų ir šių laikų kultūriname gyvenime. Lan-

kytojai matė skoningai išdėstytas vazas, lėkštes, lempas, kuriose atsispindėjo lietuvių liaudies motyvai, pasiekę gana aukštą meninį lygį.

Parodoje buvo išstatyta per 100 keramikos darbų, kurių dalis nebuvo rodyta kitose parodose.

V. Balsienė yra baigusi 4 metų kursų Central Technical School meno skyriuje. Dvejus metus lankė vasarinius kursus Sheridan Art & Design College. Gilino studijas George Brown College. Sėkmingai dėstė 4 metus keramikos rato techniką Potters Studio, kurios ji yra ilgametė narė ir viena pirmųjų steigėjų. Priklauso Ontario Potters Association. Jos atskirti darbai buvo įrašyti 1974 m. Craft Award kataloge, 1975 m. National Travelling Student Ceramic & Glass Exhibition, 1977 m. Science Centre Crafts parodoje. Yra surengusi daug skėminę parodų — keletą kartų Toronte, Čiurliono galerijoje Čikagoje, Klivlande, Otavoje, Bostone, Niujorke, Montrealyje.

Valentina turi savitą stilių, techniką, temas. Tai ne pradedančios nedrąsūs bandymai, o žinančios ką pasakyti dailininkės kūryba. Yra sukūrusi puikių dalykų, spalvingų kompozicijų. Jose daug figūrinio dinamizmo, subtilaus formos pajautimo. Krinta į akis jos darbų savaimingumas, formų įvairumas ir kūrinio apdailinimo kruopštumas. Ji kuria keramikos meną, ne vienu požiūriu tik jai vienai būdinga.

Parodą aplankė apie 300 žmonių ir nemažas skaičius įsigijo menininkės darbų. Jaukias vaises parodos atidarymo dalyviams paruošė LN moterų būrelio visuomeninkės.

A. Jucienė

Tėviškos žiburiai • 1984. XI. 27 — Nr. 48 (1815) • psl. 7

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Kolumbijos orinio susisiekimo bendrovės dvimėnesinis žurnalas "Avianca" 1984 m. gegužės-birželio laidoje paskelbė ispanišką "Eglės žalių karalienės" versiją, paruoštą prof. dr. Birutės Ciplijauskaitės, iliustruotą dail. Pauliaus Augiaus grafika iš ciklo "Eglė žalių karalienė". Ispaniškai ta versija pavadinta "Eglė reina de culebras".

Klivlando bei apylinkių lietuvių J. Stempužio vadovaujamas "Tėvynės garsų" radijo valandėlės 35 metų sukaktį minės gruodžio 9, sekmadienį, 3 v.p.p., Dievo Motinos parapijos salėje. Koncertinę programą atliks svečiai iš Toronto: mezo-sopranas Slava Žiemelytė, bosas-baritonas Vaeolvas Verikaitis, jiems akompanuos pianistas Jonas Govedas. Sukakties šventėje bus pagerbti "Tėvynės garsų" rėmėjai, surengta nuotraukų paroda, atspindinti ilgus veiklos metus.

Metinius literatūros vakarus Los Angeles lietuviams rengia vietinis Lietuvių fronto bičiulių skyrius, vadovaujamas P. A. Rauli-naičio. Devynioliktasis literatūros vakaras įvyks gruodžio 1 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Programą atliks iš Čikagos atvykęs Lietuvių rašytojų draugijos vicepirm. Česlovas Grincevičius, dviejų novelių rinkinių ir knygos vaikams autorius, talkinamas vietinių talentų — beletristės Klevos Rūtos Vidžiūnienės ir poezijoje besireiškiančio Prano Vysvydo. Sekančiais metais bus paminėtas šių literatūros vakarų dvidešimtmetis.

Lietuvių foto archyvo rūpesčiu Čikagoje surengtai trylikta-jai išsivijos fotografų meninių nuotraukų parodai buvo skirti du savaitgaliai — spalio 26-27 ir lapkričio 2-4. Parodai, kaip ir anksčiau, buvo pasirinkta M. K. Čiurlionio galerija Jaunimo centre. Atsiųstų nuotraukų atranka padarė dail. Petras Aleksa, Eugenijus Būtenas ir Raminta Jeliūnaitė. Parodoje buvo išstatyta 140 nuotraukų. Aštuoniolikai mėgėjų fotografų atstovavo 21 nespėlavota ir 67 spalvotos nuotraukos. Svečio teisėmis parodon buvo pakviesti penki profesionaliai fotografai — R. Jeliūnaitė, E. Būtenas, K. Izokaitis, A. Kezys, SJ, ir J. Kuprys. Iš šios grupės gauta 40 nespaltvotų ir 12 spalvotų nuotraukų. Premijomis buvo įvertinti tik mėgėjų grupės nariai. Jas paskirstė šios srities specialistai amerikiečiai — Bill Arsenault, Ken Franz ir Fred Knapp. Už spalvotas nuotraukas I premija teko Ginai Vebeliūnaitė, II — Jeanne Krapauskienei, III — Stasiui Žilevičiui. Už nespaltvotas nuotraukas premijuotas tik Kazys Dargėla. Parodos ruoša rūpinosi jos organizatoriai Stasys Žilevičius, talkinamas P. Aleksas, E. Būtenas, J. Daunoro, R. Jeliūnaitės, R. Žuko, Z. Žilevičienės.

Bendras lietuvių dailininkų darbų parodas Čikagoje kasmet rengdavo antroji M. Čiurlionio galerija, 4038 Archer Ave, Premijuoti kūriniai būdavo įjungiami į galerijos meno kūrinių fondą. Siemėtinė paroda, atidaryta spalio 19 d., susilaukė septyniolikos dailininkų su 41 kūriniu. Su jais bei jų atsiųstais darbais supažindino rengėjų komiteto pirm. dail. Mikas Šileikis. Vyravo tapyba, grafika ir akvarelė. Keramikai atstovavo tik Sofija Butkienė. Galerijos pirm. inž. Domas Adomaitis savo žodyje priminė dailininkų skundus, kad vienerių metų laikotarpyje sunku sukurti ką nors vertingesnio, kad parodai pasirodė reikiama daugiau laiko. Tokią mintį patvirtina ir premijos, kurių bendra suma yra \$1.500. Jau dvejus metus nebuvo rasta kūrinių, kurių būtų vertas pagrindinės \$500 premijos. Vertintojų komisija, kurią sudarė dailininkai — Juozas Mielulis, Jack Antman, Janas Strods ir galerijos atstovas Mikas Šileikis, siemėtinėje parodoje paskyrė tik tris premijas po \$250: Ilonai Brazdžionienei iš Los Angeles — už jos kūrinių "Derlius", Vėrai Švabienei iš Čikagos — už grafikos darbą "Šv. Kazimieras" ir Rimigalei Zotovienei iš Floridos — už akvarelę "Gamtos paslaptys". Premijoms tebuvo panaudota pusė numatytos sumos. Keturiom dienom pavėlavo labai geri dail. Jono Rūtenio darbai, išstatyti parodoje, bet nesvarstyti premijų skirstyme. Atrodė, teks prisitaikyti prie dailininkų reikalavimų. Sekančioji bendrinė paroda greičiausiai įvyks tik 1986 m. pavasarį, o vėliau parodos bus rengiamos kas dveji metai.

Kultūrinį bendradarbiavimą jau daug metų vykdo Vilniaus jaunųjų rašytojų sekcija ir Rygos jaunųjų rašytojų studija. Spalio 23-25 d.d. Vilniuje viešėjo jaunieji latvių poetai — I. Zanderė, H. M. Majevskis, K. Elsbergas ir M. Melgalvas.

Lietuviški filmai susilaukė dviejų prizų "Alatau aušros" festivalyje, kuris buvo surengtas Kirgizijos Prževalsko mieste. Prizą už tautinių tradicijų puoselėjimą laimėjo scenarijaus autorius ir rež. A. Puipos filmas "Moteris ir keturi jos vyrai", pagrindinį festivalio prizą už geriausią dokumentinį filmą — rež. E. Zubavičiaus "Krantai".

Improvizacijų vakarą Kelmės kultūros namuose surengė kauniečiai kompoz. Giedrius Kuprevičius ir jo vadovaujama elektroninės muzikos grupė "Argo". Pirmoje vakaro dalyje buvo atlikti naujausi G. Kuprevičiaus bei kitų kompozitorių kūriniai. Antroje dalyje temas kūriniams siūlė patys klausytojai. Improvizacijos jų pagaiduojamomis muzikinėmis ir literatūrinėmis temomis atliko grupės muzikantai — G. Kuprevičius, V. Vilnionis, L. Pečiūra, A. Mikuokis, V. Navikauskas ir S. Urbonas. Lig šiol improvizacijų vakarai tebuvo surengti didžiojo Lietuvos miestuose.

Specialiame konkurse vertintojų komisija atrinko penkias buitininkų darbų geriausias atspindinčias dainas. Konkursui buvo pateikta vienuolikos autorių 17 dainų. Pirmoji premija paskirta "Buitininkų maršui" (J. Siurbio muzika, S. Žilbino žodžiai). Antrosiomis premijomis įvertinta daina "Mes ne fejės" (V. Telksnio muzika, P. Gaulės žodžiai) ir "Laikrodžio baladė" (B. Gorbulskio muzika, P. Gaulės žodžiai), trečiosiomis premijomis — dainos "Taisykit laikrodžius, meistrai" (A. Raudonikio muzika, P. Gaulės žodžiai), "Merginos, šypsena viliokit" (M. Vaitkevičiaus muzika, P. Gaulės žodžiai). Pučiamųjų orkestras "Trimitas" šias dainas atliko spalio 10-11 d.d. Vilniaus sporto rūmose įvykusiamе komunistinių šalių kirpųjų ir dekoratyvinių kosmetikos meistrų konkursu.

Eduardas Balsys, žymusis kompozitorius ir muzikos pedagogas, lapkričio 3 d. mirė Druskininkuose. Velionis gimė 1919 m. gruodžio 20 d. Nikolajevu, Ukrainoje. Baigęs Klapėdų gimnaziją 1939 m., karo metus praleido dirbdamas mokytoju Kretingos gimnazijoje. Pokaryje įstojo Kauno konservatorijon, 1950 m. baigė A. Račiūno vadovaujamą kompozicijos klasę, tobulinosi N. Rimskio-Korsakovo konservatorijoje Leningrade. 1953 m. įsijungė dėstytoju į Vilniaus konservatoriją, nuo 1960 m. iki mirties vadovavo kompozicijos katedrai, paruošdamas daug talentingų kompozitorių. 1954-62 m. jam teko būti atsakinguoju Lietuvos kompozitorių sąjungos valdybos sekretoriumi, 1962-71 m. — jos pirmininku. Pastaruoju metu buvo išrinktas maskvinės Kompozitorių sąjungos valdybos sekretoriumi. Aukščiausiojo tarybon Vilniuje buvo renkamas 1963-75 m. Vėliau iš šios veiklos pasitraukė, pagrindinį dėmesį skirdamas kūrybai, muzikiniams gyvenimui. Velionies palikimą sudaro du sceniniai veikalai — baletas "Eglė žalių karalienė" ir opera "Kelionė Tilžėn". Respublikines premijas jam laimėjo minėtasis baletas ir oratorija taikos temomis "Neliesskite mėlno gaublio". Iš kitų kūrinių minėtini: kantata "Giesmės mano žemei", "Dramatinės freskos" fortepijonui, smuikui ir orkestrui, "Heronių poema" orkestrui, du koncertai smuikui su simfoniniu orkestru, populiarios dainos chorams ir solistams, estradinės dainelės. Velionis taipgi kūrė muziką dramos spektakliams ir lietuviškiems filmams. Oficialiame nekrologe minima kantata "Lėninui šlovė", neįtraukta į E. Balsio biografiją abiejose vilniškėse enciklopedijose. Velionies palikai buvo pašarvoti Vilniaus dramos teatro patalpose ir lapkričio 6 d. palydėti į Antakalnio kapines. Ten su velioniu atsiveikino: Lietuvos kompozitorių sąjungos valdybos pirm. V. Laurušas, kuris taipgi yra ir Vilniaus konservatorijos rektorius, aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministras prof. H. Zabulis, kompoz. prof. H. Zabulis, kompoz. prof. J. Jurelūnas, vyriausias Vilniaus operos ir baletio dirigentas J. Aleksas, konservatorijos penkto kurso studentas G. Samsonas, velionies mokiny.

V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	90 dienų termin. indėlius 10 1/4 %
Antradieniais 10-3	180-185 d. termin. ind. 10 3/4 %
Trečiądieniais uždaryta	term. indėlius 1 metų 11 1/4 %
Ketvirtadieniais 10-8	term. indėlius 2 metų 11 3/4 %
Penktadieniais 10-8	term. indėlius 3 metų 12 %
Šeštadieniais 9-1	pensijų s-tą 10 %
Sekmdadieniais 9-12.30	spec. taup. s-tą 9 %
	taupomąją s-tą 8 1/4 %
	depozitų-čekių s-tą 6 %
	DUODA PASKOLAS:
	asmenines nuo 12 %
	mortigijus nuo 11 - 13 1/2 %

ANAPILYJE skyrus veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortigijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

2239 Bloor Street West. • Telefonas 536-5936 ir 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

HOMETARIO

Real Estate Ltd. Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio drauda? Prieš mokėdami, pažiūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

LIEUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

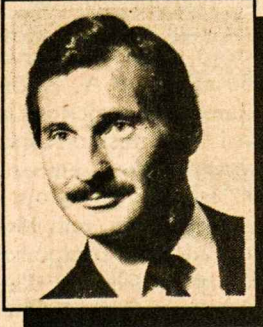
PRIMA "ANTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOŠ
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048

* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kuliavienei arba Vidai Šiaučiuilenei

Agentas, kuris rūpinasi jumis

1. Jūsų namai yra svarbiausias mūsų rūpestis.
2. Pasirinkdami mus, jūs pasirenkate agentą, kuris rūpinasi jumis.
3. Skambinkite Antanui Genyui tel. 231-2839, ir turėsite pirmos klasės patarnavimą.

Antanas Genys (416) 231-2839

Frank Barauskas Limited, Realtor, 3828 Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo

Juozas-Eimis Ramas

Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

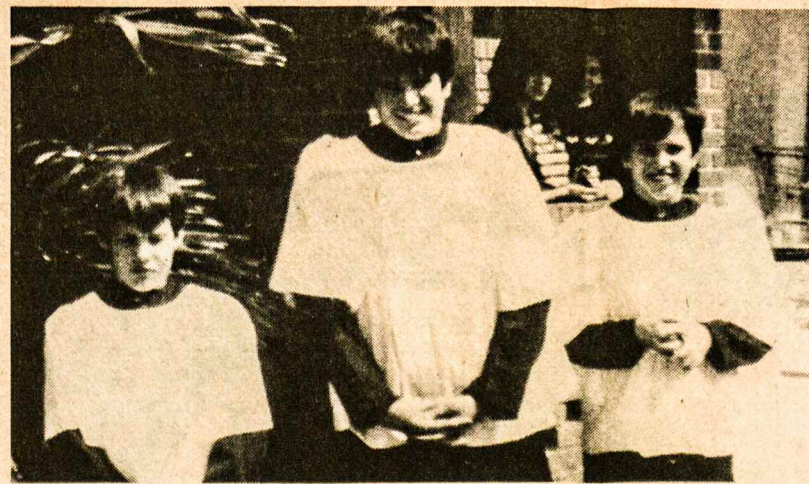
AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Trys broliukai — Mišių patarnautojai Pompano Beach, Floridoje. Tai p. Grigelienės vaikaičiai — Ričardas, Mykolas ir Petras Grigeliai

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Ministeris pirm. B. Mulroney iš politikos pasitraukiančio P. E. Trudeau pastangomis ambasadoriumi Portugalijai paskirtą liberalų partijos veikėją B. Mackasey pakeitė kitu liberalu Lloyd Francis, buvusiu Kanados parlamento pirmininku, pralaimėjusiu rinkimus rugsėjo 4 d. Parlamento nario B. Mackasey paskyrimą ambasadoriumi Portugalijoje buvo paskelbęs ministeris pirm. J. Turneris, apie tai iš anksto nepainformavęs Portugalijos, turėjusį atsipaštyti dėl diplomatinio taisyklių pažeidimo. B. Mackasey jau emė ambasadoriaus algą net nenuvykęs Portugalijon, kol pagaliau buvo praneštas jo atleidimas iš šių pareigų. L. Francis paskyrimas buvo atliktas diplomatinio būdu, susitarus su Portugalija. Ten jis dabar pakeis ambasadorių L. Lamoureux, kuris taip pat yra buvęs parlamento pirmininku 1966-74 m.

Didžiausią triukšmą dar vis kelia liberalas Maurice Dupras, kuriam P. E. Trudeau už 14 metų parlamente atsilygino konsulo kėdę Bordeaux mieste Prancūzijoje. Jo paskyrimą taip pat atšaukė rinkimus laimėjusi ministerio pirm. B. Mulronio vyriausybė. M. Dupras, dėl paskyrimo konsulu nedalyvavęs parlamento rinkimuose, dabar viešai skundžiasi, kad jo atšaukimas pažeidžia Kanados konstituciją ir žmogaus teises. Matyt, jo triukšmas turėjo įtakos jau paskelbtam Kanados konsulato uždarymui Bordeaux mieste. Kai nebus konsulato, nereikės ir konsulo. M. Dupras grasina kreiptis į žmogaus teisių komitetą, reikalauja, kad konservatorių valdžia jam parūpintų kitą panašaus lygio darbą. Iš tikrųjų privačiame gyvenime M. Dupras tėra buvęs draudos agentu, neturėjusiu nieko bendro su diplomacija. Iš Kanados parlamento jis jau gauna metinę \$29.000 pensiją.

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

\$100: A. Kuliešius, Ant. Braškys; \$75: kun. dr. V. Skilandžiūnas; \$55: L. Skripkutė; \$35: J. Kaunaitė, R. T. Verikaitienė; \$25: A. Keliučius, St. Gailevičius; \$20: M. Krilavičienė, dr. D. M. Saliklis, St. Prakasas; \$15: M. Žemaitienė; \$11: Ona Tačilauskas, Vyt. Bušmanas; \$10: Ant. Gaurys, K. Smilgienė, B. S. Sakalai, L. Spokas, Ant. Sukaitis, K. Grigaitytė; \$7: J. Grigaitis, P. Regina; \$6: K. Linka, Annie Kutis, Pr. Gustas, V. Bartuška, V. Šilėnas, J. Virkietis, Ch. Ambrasas, St. Damulis, A. Kuzmickas.

\$5: J. Manikauskas, J. Abraitis, J. Budreika, O. Vaišnoraitė, B. Kondratas, Vyt. Jančiukas, V. Gražulis, J. Girdžiūnas, St. Vaštokas, A. Bungardienė, S. Vyšniauskas, J. Ramoška, K. Žilvitis, dr. J. Mališka.

\$3: K. Malaška, Monika Gaputytė; \$2.50: K. Artišauskas (Mrs.); \$1.50: J. Kasakaitis; \$1: Ant. Gailiūsis, K. Laukaitis, U. Matis.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$40: St. Povilenskis; \$35: E. Heikys; \$30: J. Zenkevičius; \$28: J. Mačys.

\$25: C. Jonys, J. P. Rickus, A. Pavilonis, J. Mackevičius, A. P. Nevada, J. Manikauskas, A. Kantautas, E. Kazickienė, O. Kliorytė, Pr. Juodaitis, kun. A. Petrailis, J. Kaunaitė, A. Allis (Mrs.), Ant. Ambraskas, D. Radzevičienė, Alf. Stanevičius, V. Kleiza, M. Studney, kun. dr. V. Skilandžiūnas, K. Miklius, J. Raguckas, Ap. Sakus, kun. J. Matutis, dr. A. Šlekys, Alf. Rimba, St. Pabrinkis, dr. J. Pikūnas, J. Januškevičius, J. Budreika, Br. Jakubonienė, Stp. Styra, K. Mačiulis, J. Virbalis, S. Montvilienė, J. Palys, K. Toliušis, Ch. Pocius, J. Daugėla, L. Jasinevičius, Ant. Bagdonas, P. Šostakienė, dr. E. Malukas, kun. St. Šileika, Vyt. Jančiukas, J. Sodaitis, J. Gervinas, Alb. Markevičius, F. Kairys, Alf. Juška, Apol. Radzivanas, kun. Z. Smilga,

Ateitininkų žinios

Koordinacinis komitetas aptarė ruošiamų Kūčių eigą. Globėjai pateikė pasiūlymus programai, o tėvų komitetas pasiskirstė ruošos darbais.

Moksleiviai renkasi guodžio 1, šeštadienį, 4 v.p.p. susitelkimo valandai Advento progą.

Visi moksleiviai raginami dalyvauti žiemos kursuose Dainavoje gruodžio 26 — sausio 1 d.d. Informacijas teikia Vytas Č. 533-7425.

Jaunučių ir jaunių susirinkimai — gruodžio 8 d. po lietuviškos mokyklos pamokų. Bus ruošiamasi Kūčių programai.

Tradicinės Toronto ateitininkų Kūčios — gruodžio 16, sekmadienį. Prisikėlimo par. salėje. Visi kviečiami dalyvauti. Moksleiviai rinks maisto skardines neturintiems šelpti Kaledų progą. L. U.

Skautų veikla

• LSS vadovybės rinkimų prezidiumo biuletenio 4 nr. skelbia rezultatus. Brolių vyr. skautininku išrinktas v.s. fil. Kazys Matonius, pav. ps. Algis Senkus; serijeros vyr. skautininkė — v.s. Stefa Gedgaudienė, pav. v.s. Marija Vasiliauskienė; Kanados rajono vadu — s. Vytautas Turūta; garbės teismo kandidatu liko v.s. Liuda Yčienė. Šiuo metu tarybos nariai renka pirmijos pirmininką. Tuo rinkimai ir baigiasi. Naujoji vadovybė įsipareigoja trejų metų, laikotarpiui. Skautiškos sėkmės!

• Bendroje Toronto skautininkų-kių sueigoje lapkričio 21 d. dalyvavo 23 ramovės nariai-rės. Sueigai vadovavo v.s. M. Vasiliauskienė. Pranešimą apie LSS skautininkų-kių suvažiavimą spalio 6-7 d.d. Klivlande padarė v.s. Č. Senkevičius. Ačiū sesei Liudai už globą ir vaikes.

• Artejtant Kaledoms, atsiranda daugiau galimybių padaryti gerosios darbelius. "Rambyno" turtininkas kviečia visus brolius dalyvauti sesių ruošiamose Kūčiose gruodžio 16 d.

• Sveikiname v.s. fil. A. Krivinskaitę ir v.s. t.n. E. Rukšėnaitę, šią vasarą Dainavoje atlikusias akademikių skaučių pasidėjimą ir įsigijusias spalvas. Toronto akademikių skaučių veikla stiprėja ir laukia daugiau kandidatų. Skambinti ps. fil. Daliai Barzdžiūtei tel. 661-0342. Č. S.

SPORTAS

GOLFO ŽINIOS

Metiniame Toronto lietuvių golfo klubo narių susirinkime lapkričio 16 d. Prisikėlimo parapijos parodų salėje išrinkta nauja valdyba dvejim metam Jeronimas Rusinavičius, Antanas Stauskas, Romas Vaitkevičius ir Sigitas Krašauskas. Revizijos komisija: Jonas Danaitis ir Denis Laurinavičius.

Išrinktoji valdyba pažadėjo stengtis pagyventi ir pajauvirinti klubo tarpusavio varžybas. 1985 m. sezonui yra numatyta 14 turnyrų. Susitarta su naujais golfo klubais dėl naudojimo jų aikštynų.

Susirinkime pasisakyta už metinio leidinio tęstinumą. 1984 m. sezoną apimanti laida, tikimasi, pasirodys apie 1985 m. vasario mėn. Nario mokesčiai pakeliami \$2 (išskyrus jaunių grupę): vyrams — \$22, moterims — \$17, pensininkams \$12 metams. Nario mokesčio pakėlimas yra surištas su metinio leidinio išlaidomis. Leidinį ateityje klubo nariai gaus nemokamai. Klube šiuo metu yra 99 registruoti nariai.

Antanui Klimui, pasitraukiančiam iš iždininko pareigų, kurias jis ejo nuo klubo įsisteigimo dienos, išstisus 8 metus (taip pat vienam iš klubo steigėjų), susirinkimas už jo įdėtą darbą išreiškė nuosirdžią padėką.

Susirinkimui pirmininkavo Stasys Kėkštas, Sig. K.

Sudbury, Ontario

BRAŠKYS ANTANAS "Pot of Gold" Sault Ste. Marie vyskupijos loterijoje laimėjo didžiausią laimikį — \$125.000. Nenuostabu, nes nuo 1949 m. yra labai daug aukojęs tautinės veiklos, visuomeniams, kultūriniam ir šalpos reikalams. Ypatingai mėgsta lietuvišką spaudą. J. Kručas

Bookbinding Studio "SAMOGITIA"

meniška įraš knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis. Telefonas 625-2412
P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
9 1/2% už 90 dienų term. indėl.	už asmenines paskolas nuo 12 %
10 % už 6 mėn. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
10 1/2% už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
10 1/2% už 2 m. term. indėlius	1 metų 12 %
11 % už 3 m. term. indėlius	2 metų 12 1/4 %
10 1/2% už pensijų planą	3 metų 13 1/2 %
9 1/2% už namų planą	(fixed rate)
9 % už specialią taup. s-tą	su keičiamu nuosimčiu
8 1/4% už taupymo s-tas	1, 2 ar 3 metų 11 %
6 % už čekių s-tas (dep.)	(variable rate)

AKTYVAI virš 40 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortigijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydys, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antriejį mortigijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiądieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5

Telefonas 489-1543

(staiga, tarnaujanti lietuviams nuo 1951 metų)

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas 773-6480

77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6

Alfonas Garbenis, jn. B. Econ. CRA. Kvalifikuotas įkainojimas nuosavybių dėl mortigijų. Patarnauja palikimų (Estates & Capital Gains), investicijų ir kituose nekilnojamo turto reikaluose.

A. E. LEPAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *

(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 537-3431
Namų 769-9424

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

Dabar turime įvairių silkių pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkių)

Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas. Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St.W.) Toronto, Ont., M6R 1V5

FILTSOS BROS Telefonai 533-8451, 533-8452

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)

Vaziuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way. Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

A & L Windows

66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1

Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai

Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakyką. Nemokamas įkainojimas.

Lietuviams 10% nuolaida. Skambinti telefonu (416) 545-6556 Hamilton, Toronto ir apylinkėse prašome skambinti "collect"

SOLIDARUMO MOKESTIS \$5.00

renkamas lapkričio 11, 18, 25 ir gruodžio 2 d.d. prie visų lietuvių šventovių po pamaldų ir Toronto Lietuvių namuose per sekmadienių popietes.

Pasinaudokite šia proga - atlikite lietuvių pareigą!

KLB Toronto apylinkės valdyba

Kariuomenės šventė

Toronto VI. Pūtvių šaulių kuopa lapkričio 25 d. iškilmingai paminėjo Lietuvos kariuomenės atsteigimo metines. Kūrėjai-savariai organizuoti dalyvavo pamaldose. Prisikėlimo, o šauliai — Lietuvos kankinių šventovėje. Prie pastatų prisijungė ir vietinis kat. moterų skyrius.

Lietuvių namuose buvo surengta iškilmė, kurioje dalyvavo estų bei latvių karo veteranų atstovai su vėliavomis ir gausi tautiečių auditorija. Iškilmę ypač praturtino estų orkestras "Estonia", vadovaujamas muziko U. Kook. Įnešus vėliavas, orkestras grojo Kanados himną, o po kun. P. Dilio invokacijos — "Marija, Marija".

Specialiai buvo pagerbti kūrėjai-savariai: St. Banelis, St. Paciušas, prof. A. Zubrys, VI. Kazlauskas. Šaulės juos papuošė gėlemis.

Po gen. Lietuvos konsulo dr. J. Žmuidzino sveikinamojo žodžio prof. R. Vaštokas savo paskaitoje apžvelgė nepriklausomos Lietuvos kariuomenės praeitį, šaulių tulką kariuomenei bei visuomenei ir metę žvilgsnį į dabartį, kurioje tęsiama kova už Lietuvos laisvę kitokiais ginklais ir būdais.

Pirmininkaujantis St. Jukabaitis, įteikė šaulių kuopos padėkos lapus "TŽ" red. kun. Pr. Gaidai ir St. Dabkui už talką šaulių veiklai spaudos srityje.

Pirmoji dalis baigta Lietuvos himnu, kurį grojo "Estonia" ir giedojo visi iškilmės dalyviai.

Meninę dalį atliko estų orkestras, pagrojęs B. Jonušo, M. Petrausko, R. Rodgers kompozicijų. G. Verdi "Palikai tėvų namus" įspūdingai padainavo sol. A. Simanavičius, palydimas orkestro. Ypač patraukliai skambėjo lietuviškų melodijų pynė, orkestrui paruošta muz. A. Pralgus.

Padėkos žodį tarė naujasis KLB Toronto apyl. valdybos pirm. A. Vaičiūnas. Iškilmė baigta B. Jonušo maršu "Šeriau žirgelių".

Šia iškilnia švente šaulių VI. Pūtvių kuopa gražiai pasitar-navo visuomenei, suorganizuodama turiningą iškilmę bei įjungdama estų ir latvių karių atstovus, kurie savo sveikinimus perdavė lietuviams. B.

Pagerbdami velionę a.a. Oną Yčienę jos laidotuvių proga, Vilma ir Kazys Gapučiai paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$20.

A.a. Sofijos Ulbienes mirties metinių proga Stasys ir Valerija Gudaiciai paaukojo "Tėviškės žiburių" spaustuvės mašinų vajui \$20.

A. a. Pranui Paukštaičiui Montrealyje mirus, jo atminimui "Tėviškės žiburiams" aukojame \$30. **A. V. Gustainiai,** Barrie, Ont.

Dr. Bohdan Kryszalskyj

praneša, kad atidarė dantisto bendrosios praktikos kabinetą ir priima pacientus:

Bloor-Dundas Square, Medical and Professional Centre, 2333 Dundas Street West, Suite 204 (prie Dundas West požeminio stoties).

Darbo valandos: nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. - 9 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 3 v.p.p.
Telefonas: **B 533-2555, H 233-7721**

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus — namų, istaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

A.P. GOMES

Real Estate & Insurance Ltd.

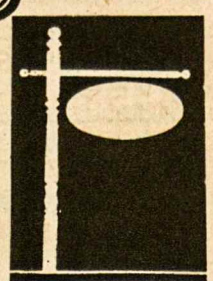
Perkant ar parduodant nekilnojama nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus

Antanas Biliūdzis

1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario

Telefonai:
531-1191
namų 537-2291

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Kingsway Real Estate Ltd. Realtor
1614 Bloor Street West
(priešais Toronto Lietuvių namus)

Telefonas 535-2331, namų 532-5893

DRAUDA

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Toronto Vlado Pūtvių kuopos šauliai prie Lietuvos kankinių šventovės Toronte-Mississaugoje, kur buvo atnašautos kuopos trisdešimtmečio sukakties Mišios. Priekyje — "Vilniaus" rinktinės Kanadoje pirm. J. ŠIAUCIULIS, kuopos kapelionas kun. J. STAŠKUS, kuopos pirm. ST. JOKUBAITIS

TORONTONT

Kristaus Valdovo šventės proga N. Pradėtosios Marijos vienuolijos seserys bei jų rėmėjai-jos surengė tradicinį vakarą su atitinkama programa lapkričio 25 d. Prisikėlimo saleje. Vakara pradėjo rėmėjų vardu p. Kunnapu, sveikindama 310 dalyvių. Religinės poezijos pynę skaitė Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė, parinkusi eilėraščių: V. Mačernio, O. Mikailaitės, O. B. Audronės, B. Brazdžionio, A. Maceinos, St. Ylos, L. Andriekaus. Sol. G. Čapkauskienė, akompanuojama J. Govėdo, atliko dviejų dalių koncertą. Pirmoji dalis buvo religinė. Joje girdėjome kūrinius kun. Bonadies, A. Stankevičiaus, St. Gailevičiaus, G. Gudauskienės, V. A. Mozarto. Antroji dalis buvo skirta retai girdimom lietuviškom dainom, sukurtom J. Gruodžio, J. Gailelio, B. Budriūno, J. Govėdo. Pabaigai slėptė padainavo arija iš Gounod, "Romeo ir Juli-ją", Flotovo "Rožė" ir Šuberto "Ave Marija". Vakarienių metu, kurią paruošė rėmėjai su p. Walanciej, buvo traukiami loterijos laimikiai ir varžytinių būdų parduodamos kai kurios dovanos. Iškilmėje dalyvavo gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinus su Ponia, N. Pr. Marijos seserų vienuolijos vadovė sesuo Paulė, sesuo Augusta, sesuo O. Mikailaitė iš Putnamo. Vakaro pajamos paskirtos seselių darbams remti ypač vaikų darželiui, kuriame šiuo metu yra 35 lietuviukai. Toronte jis yra pirmaujantis. Jam vadovauja sesuo Margarita Bareikaitė.

A.a. Juliaus Puodžiuko mirties metinių proga Vida Juozaitytė paaukojo Tautos fondui \$30.

A.a. Juliaus Puodžiuko mirties metinių proga Vida Juozaitytė paaukojo Tautos fondui \$30.

A.a. Juliaus Puodžiuko mirties metinių proga Vida Juozaitytė paaukojo Tautos fondui \$30.

KLB vadovybės pavesta sociologė N. Banėlienė paruošė anketą, kurią užpildyti prašomi tautiečiai, sulaukę 60 m. amžiaus ir daugiau. Duomenys reikalingi studijai apie lietuvių pensininkų padėtį. Tai daroma jų pačių naudai. Anketa pasirašyti nereikia. Dėl to nėra jokio pagrindo baime, kad jos gali būti panaudotos blogam tikslui. Anketos autorė prašo nedelsiant užpildyti ją ir grąžinti. Gruodžio 2, sekmadienį, abiejose Katalikų parapijose ir Lietuvių namuose budės asmenys, kurie teiks paaiškinimus.

A.a. Juliaus Puodžiuko mirties metinių proga Vida Juozaitytė paaukojo Tautos fondui \$30.

St. Catharines, Ont.

KLB ST. CATHARINES APYLINKĖS VALDYBA šaukia metinį apylinkės tautiečių susirinkimą gruodžio 9, sekmadienį, po 10 v. pamaldų, Tėvų pranciškonų patalpose (75 Rolls Ave.). Valdyba prašo visus dalyvauti šiame svarbiame susirinkime. Valdyba

Winnipeg, Man.

KLB WINNIPEGO APYLINKĖS visuotinis narių susirinkimas šaukiamas 1984 m. gruodžio 2, sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos saleje po Mišių. Visi tautiečiai kviečiami dalyvauti. J. Razmaite, pirm.

Delhi, Ontario

MARIJOS ŠVENTĖ. KLB moterų draugijos Delhi skyriaus savo metinę šventę rengia gruodžio 2, sekmadienį, tuoj po pamaldų, parapijos saleje. Bus pietūs visiem tautiečiam. Pagrindinę kalbą pasakys viešnia iš Toronto. Saleje bus jau įdėtos naujos grindys. Be to, ji bus šventiškai papuošta. Išlaidas padengs ūkininkų klubas, kat. moterų skyrius ir parapija.

NAUJA VALDYBA. KLB moterų draugijos Delhi skyriaus nauja valdyba paiskirstė pareigomis: pirm. S. Steigviliene, vice-pirm. Z. Augaitienė, sekr. D. Nor-kienė, izd. E. Rugienienė, parengimų vadovė R. Beržinienė. Sekr.

Religinio meno parodą lapkričio 24-25 d.d. Prisikėlimo Parodų saleje surengė Trečiojo pranciškonų ordino būrelis, vadovaujamas J. Zako. Parodoje buvo išstatyta gana daug tapybos ir skulptūros kūrinių šių dailininkų: Dagio, kun. Žilio, Paukštienės, Katelienės, Uoginto, Igno, Mazlavecko, Ignatavičienės, Dvilaitytės ir kt. Daugiausia kūrinių — me-džio skulptūrų buvo ištačiusi Adelė Katelienė. Ji tik pu-sį metų Panevėžyje lahkė dailės mokyklą. Atvykusi Kanadon prieš keletą metų, ji reiki-asi skulptūroje kaip talen-tinga dailininkė, kurianti dau-giausia religinėm ir tautinėm temom.

Tarptikybines santalkos rengtos sąžinės kalinių pagerbtuvės-koncertas Roy Thomson saleje buvo visais atžvilgiais sėkmingas. Dalyvavo apie 2000 asmenų įvairių tautybių. Lietuvių grupė uoliai dalyvavo renginio darbuose ir išplatino apie 450 bilietų. Aprašymas — kitame "TŽ" nr.

KLB vadovybės pavesta sociologė N. Banėlienė paruošė anketą, kurią užpildyti prašomi tautiečiai, sulaukę 60 m. amžiaus ir daugiau. Duomenys reikalingi studijai apie lietuvių pensininkų padėtį. Tai daroma jų pačių naudai. Anketa pasirašyti nereikia. Dėl to nėra jokio pagrindo baime, kad jos gali būti panaudotos blogam tikslui. Anketos autorė prašo nedelsiant užpildyti ją ir grąžinti. Gruodžio 2, sekmadienį, abiejose Katalikų parapijose ir Lietuvių namuose budės asmenys, kurie teiks paaiškinimus.

Nuosirdus, nuosirdus lietuviškas aciu.

Elvyra Treigytė
Ričardas Renaud

Pasirenkant laidotuvių namus

Brolių Brown laidotuvių namų ROSS CRAIG KOPLYČIA turi puikias patalpas pigiomis kainomis

- Patirtis laidojant katalikų apeigomis
- Erdvūs, patogūs lankymo kambariai
- Jaukūs salionai su kava ir sausainiais
- Du erdvūs šešių durų "Cadillac" limuzinai, prieinami kiekvienai šeimai
- Maldų kortelės anglų ir lietuvių kalbomis, apdengtos specialia apsaugine medžiaga
- Baldakimas apeigoms kapinėse šeimos bei draugų apsaugai nuo blogo oro
- Kėdės šeimos nariams sėdėti apeigų metu kapinėse
- Du policijos pareigūnai palydai į kapines kiekvienų laidotuvių
- Iš anksto sutartas bei iš dalies apmokėtas planas, nepakeliantis laidotuvių kainos
- Pervežimas į bet kurią užmiestinę vietovę
- Erdvi autoakstė
- Patogi, centrinė vieta

Rinkdamiesi laidotuvių namus, palyginkite mūsų kainas bei teikiamas paslaugas

Ross Craig Chapel
Brown Bros. Funeral Homes
1357 Queen Street West (at Lansdowne) Toronto

K. Neil Webster, Mgr. Tel. (1-416) 532-4446

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais keliomis

reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Idomi paskaita

įvyks š. m. gruodžio 9, sekmadienį,
3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose
(1573 Bloor St. W.) tema

"Pajamų mokesčiai ir investicijos"

kalbės ekonomistas **E. Pamataitis**, B. Comm.
apie galimybes sumažinti pajamų mokesčius.
Po paskaitos pasivaikinsite kava. Įėjimas nemokamas
Rengia LN vyrų būrelis

BAKIS GALLERY

Maloniai kviečiame atsilankyti

čikagietės dailininkės

Vandos Balukienės

PAVEIKSLŲ

PARODOS

ATIDARYME

gruodžio 13, ketvirtadienį,

5 v.p.p. — 10 v.v.

Atidaryme dalyvaus ir pati

dailininkė.

"Amber House"

1576 Bloor St. W., Toronto, Ont.

Telefonas:

(416)533-3623

Vestuvės • Pokyliai • Gimtadieniai
• Laidotuvės

CANADA FLORIST

Pristatome gėles
visame Toronte

Tel.
532-3911

Meniški gėles paruošia
Mike Praljak

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7 (prie Lietuvių namus)
Užsakant vestuvėms visas gėles, jaunosios puokštė duodama nemokamai

PERKATE AR PARDUODATE NAMUS?

SKAMBINKITE

BIRUTEI GRIGAITYTEI-SPUDIENEI

BOSLEY

188 Eglinton Ave. E.,
Toronto, Ont. M4P 2E4
W.H. BOSLEY & CO. LTD. REALTOR (416) 486-5777 445-9469

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 303

Toronto, Ontario M6S 4W3

Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:

istaigos (416)762-7393

namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B.

3031 Bloor St. W., Suite 200

prie Royal York

Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai:

istaigos (416)231-4138

namų 848-0234

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v. r. - 7 v. v., šeštadieniais - 9 v. r. - 5 v. p. p.
Narys "Better Business" biuro

INSURANCE

533-1121 **Walter Dauginis** 822-8480
Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTO

Anapilio žinios

— Kristaus Valdo ir Lietuvos kariuomenės šventės pamaldose lapkričio 25 d. organizuoti dalyvavo Vl. Pūtvo kuopos šauliai su Lietuvos bei savo vėliavomis ir kat. moteris su savo vėliava.

— Paskaita Anapilio salėje skaitė kun. dr. J. Gutasas tema "Žmogus įvairių pažiūrų kryžkelėje".

— Kat. moterų dr. jos metinė šventė — gruodžio 9 d. Narės dalyvauja 11 v. r. Mišiose pasipuošusios taut. drabužiais. Susirinkimas — Parodų salėje. Paskaita — kun. dr. J. Gutasas, agapė, loterija. Dalyvauti kviečiami narės, jų šeimos ir prijaunantieji parapiliečiai.

— Etiopijos badaujančiams surinkta \$558. Aukojai: \$100 K. Ivanauskas, M. B. Norkai; \$50 — A. M. Vaisvilai, A. T. Plipilai, J. J. Zėnkevičiai; vysk. P. Baltakio fondai — \$25 L. O. Radzevičiai. Anapilio fortepijono vajai: \$200 K. Lukošius, \$25 K. Budrevičius. Religinei Lietuvos šalpai \$50: L. O. Radzevičiai, P. V. Dalindos; \$10 — V. E. Dailidžiai, O. Gustainienė, G. Balčiūnienė; \$5 — D. Zulonienė; \$2 — S. Sakienė. Lietuvių kapinėms: \$100 K. Beržanskis, dr. J. Yčas, E. S. Baltrušaitis; \$50 — E. Mardosienė, P. Kuliešius. Parapijai: \$400 — dr. A. S. Pacevičiai; \$100 — L. O. Radzevičiai, V. B. Vaičiūnai, E. E. Miliauskai; \$50 — S. Rudienė.

— Rekolekcijos vyrams King City — gruodžio 7-9 d. Vedėjas — kun. dr. V. Skilandžiūnas. Registrui tel. 242-3648.

— Mišios gruodžio 2, sekmadienį, 10 v. r. — už Dailidžių šeimos narius, 11 v. r. — už a.a. Stasį Cepą, Ottą ir Mackevičių mirusius, 12 v. — už Rudžių mirusius.

— Jaunų šeimų sekijos rengiama Kalėdų eglutė bus gruodžio 23, sekmadienį, po 11 v. r. Mišijų Parodų salėje. Visi vaikučiai ir tėvai kviečiami dalyvauti. Informacijas teikia R. Kaknevičienė tel. 277-8646.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienį, gruodžio 19 d., 1 v.p.p., šaukiamas LN moterų būrelis susirinkimas-popietė. Visos narės prašomos dalyvauti.

— Bilietai Kūčių vakarienei ir Naujų metų parengimui parduodami LN raštinėje darbo valandomis arba sekmadienių popietėse. Stalai numeruoti.

— LN lankėsi ir į svečių knygą pasirašė: J. Vaicekauskas iš V. Vokietijos, V. ir E. Treideriai iš Baltimorės, E. ir R. Mickūnai iš Branford, CT, C. ir V. Palilioniai iš Kingstono, Ont.

— "Lietuvių namų žinių" 14/345 nr. išėjo lapkričio 23 d.

— "Volungė" kviečia dabartinius ir buvusius narius į kalėdinį pobūvį Lietuvių namuose gruodžio 15 d., 8 v.v. Bilietų prašoma kreiptis pas R. Gustainytę tel. 532-5190.

— Mirus Lietuvoje a.a. Juozui Klevui, reiškiu nuosirdžiai užuojautą giminėms Hamiltone — broliui Leonui Klevui, žmonai Eugenijai, dukrai Margaritai ir aukojų "Tėviškės žiburiams" \$20. Liucija Skripkutė

— Mylimam broliui a.a. Juozui Klevui mirus Lietuvoje, jo atminimui K. Mikšys paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$20.

— Mylimai sesutei a.a. Bronei Ragaišienei mirus Lietuvoje, Kaune, jos atminimui aukojame \$50 "Tėviškės žiburiams". Valerija Gustainienė ir A. Gustainis, Barrie, Ont.

— ATLEIKU visokius namų remonto ir stalius darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofą (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronto — J. Baliūnas.

— DIDELE NUOLAIDA vertikaline langų užuolaidomis. Teirautis telefonu 626-5977, Oakvilles apylinkėje — 827-3446 vakarais ir savaitgaliais.

— "VILNIUS MANOR" apartamentuose reikalinga vedusi pora prižiūrėtoja (superintendent) pamainai. Abu gali dirbti kitur. Skambinti tel. 672-1744 Toronto.

— K. CIBAS atlieka visus stalius darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 534-3882 Toronto.

— KURORTINIAME LIETUVOS PAJURIO mieste parduodamas dviejų butų namas su garažu. Jei kas norėtų nupirkti giminėms Lietuvoje, prašome rašyti "Tėviškės žiburį" adresu, pažymint Gintautui.

— MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Kalėdinių plotkelių jau galima gauti sekmadieniais zakristijoje, o šiakeadieniais klebonijoje.

— Susituokė Jonas Simas (Simanavičius) ir Bruneta Nivisi.

— Lapkričio 21 palaidota a.a. Ona Vaisnoraitė, 75 m. amžiaus.

— Pasiruošimo pamokos Sutvirtinimo sakramentui prasidės po N. Metų. Registruoti vaikus, sulaukusius 12 metų amžiaus.

— KLB moterų dr. jos Prisikėlimo skryčiaus metinė šventė gruodžio 9 d. Visos narės dalyvauja 11.30 v. Mišiose. Parodų salėje agapė; kalbės ses. Margarita Barreikaite.

— Bilietai į N. Metų sutikimą gaunami po Mišijų salėje.

— Rekolekcijos vyrams — King City gruodžio 7-9 d. Vedėjas — kun. dr. V. Skilandžiūnas. Registrui tel. 242-3648.

— "Krikščionybė ir meilė" — ateinančio religinio seminaro paskaita, kurią skaitys kun. dr. F. Jucevičius gruodžio 4 d., 7.30 v.v. Parodų salėje.

— Parapijai aukojai: J. Varkavičius \$1,000, C. B. Joniai \$150; po \$100 — H. O. Adomoniui, A. V. Puzeriai, M. S. Meškauskai, H. Sakauskas; E. Mardosienė \$65, J. Lapavičius \$60, D. V. Šaltmirai \$50; religinei šalpai — J. Vaizeliūnas \$200, dr. J. M. Uleckai \$100, B. S. Sakalai \$100, E. Senkuvienė \$50; "LKB kronikai" — P. Gaidelis \$50; klierikų fondai — J. Varkavičius \$2,000, P. Gulbinskas \$50; novienai — St. M. Jakubauskai \$100, po \$50 — H. Butkevičius, O. Klemelinė, J. Lelis, B. Maskeliūnas, H. I. Matušaitis, V. Mickus, J. Nacevičius, O. Skėrienė, V. Stočkus, E. Šveždienė, S. Tamašauskas, J. Žmuidzinai.

— Mišios gruodžio 2, sekmadienį, 8.30 v.v. — už Joną Škerį, 9.30 v.v. už Praną Šutą, 10.15 v.v. — už Oną ir Igną Varnus, 11.30 v.v. — už gyvus ir mirusius parapiliečius, 7 v.v. — už Juozą Mačiulį.

— SVEIKINIMAI į kalėdinį "TŽ" numerį priimami iki gruodžio 7 d. Kviečiame nedelsti ir atsisiųsti administracijai sveikinimų tekstus arba paskambinti telefonu 275-4672 ir susitarti dėl teksto. Gruodžio 2, sekmadienį, "TŽ" administracija bus atidaryta nuo 12 iki 1 v.p.p. Primename, kad jau laikas pratesti "TŽ" prenumeratas 1985 metams. Metinė prenumerata nuo sausio 1 d. — \$20, JAV-se taip pat \$20 jų valiuta.

— Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$30: Vincas ir Irena Ignaičiai; \$25: Jutė ir Algis Kaziliai, Colgan, Ont., Alvinas ir Vladas Ramanauskai; \$21: Danutė ir Augustas Senkai; \$20: S. Pyževienė, Mississauga, Ont., Stasys Dabkus; \$16: Marija ir Simas Gudaičiai; \$15: V. Kalendrienė, Vincas Senkevičius, Janina Pacevičienė; \$10: V. Matulaitis, Weston, Ont., Ona Dementavičienė, Monika Žekienė; \$6: Jonas Araminas, Montreal, Que.

— Lietuvių Tautodailės Instituto Toronto skyrius yra pakviestas dalyvauti "Kalėdų aplink pasaulį" renginyje North York Civic Centre gruodžio 1 ir 2 d.d. nuo 12 iki 6 v.v. Dalyvaus daug tautinių grupių su savo tradiciniais valgiais ir tautiniais motyvais papuoštom eglutėmis. Visi kviečiami atsilankyti.

— Ontario muziejaus etninio meno skyriaus pakviestas, Lietuvių Tautodailės Insitutas papuoš lietuviškais šiaudinukais vieną iš 12 muziejaus patalpų se išstatytų eglučių. Atidarymo proga gruodžio 8 d. tarp 1 ir 4 v.p.p. programą atliks D. Viskontienės vadovaujamas "Volungės" dainos vienetas, o tautodailės instituto narės rodys šiaudinukų gaminimą.

— Eglutės bus išstatytos ligi sausio 7 d. Jas bus galima pamatyti muziejaus lankymo valandomis.

— Solistai S. Žiemelytė ir V. Verikaitis su akompaniatoriumi J. Goveđu, gruodžio 9 d. koncertuos Klivlando lietuvių radijo valandėlės 35 metų sukakties iškilmėje.

— Bendros ateitininkų Kūčios bus gruodžio 16, sekmadienį, didžiojoje Prisikėlimo parapijos salėje. Jaunimas, tėvai, sendraugiai ir svečiai maloniai kviečiami dalyvauti. Kaina: suaugusiems \$5, studentams ir pensininkams \$3, moksleiviams \$2, jauniems ir jaunučiams nemokamai.

Pirmą kartą Kanados lietuviams

DVIEJŲ FORTEPIJONŲ KONCERTAS

gruodžio 2, sekmadienį, 4 v.p.p.

Anapilio salėje

Pianistai: Alvydas Vasaitis ir Jonas Govėdas

Iėjimas asmeniui — \$6.00. Bilietai gaunami iš anksto — lietuvių parapijose ir Toronto lietuvių namuose. Rengia ir visus dalyvauti kviečia — Lietuvos kankinių parapijos tarybos kultūrinė sekcija

IŠKILUS KŪČIŲ VAKARAS ANAPILYJE

gruodžio 24, pirmadienį, 8 valandą vakaro

Programoje: Kūčių nuotaikos meninė dalis, bendros kalėdinės giesmės, Kalėdų senelis mažiesiems, tradicinių valgių vakarienė, paruošta J. Bubulienė

Kainos: suaugusiems — \$12, pensininkams — \$11, vaikams nuo 12 iki 15 metų — \$8, nuo 7 iki 12 metų — \$5, nuo 1 iki 7 metų — nemokamai

Stalus rezervuoti, pranešant šeimos narių skaičių (stalas vienai šeimai — nuo 6 iki 26 asmenų), G. Trinkienė tel. 762-9517 arba J. Bubulienė tel. 279-0256.

Bilietai gaunami sekmadieniais Anapilio parapijos salėje po pamaldų, kitomis dienomis — augščiau minėtais telefonais.

Kūčių vakarą rengia ir visus tautiečius dalyvauti maloniai kviečia —

KLB Moterų Dr. jos Lietuvos Kankinių parapijos skyrius

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ

1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6, tel. 532-3311

KŪČIŲ VAKARIENĖ

gruodžio 24, pirmadienį, 7.30 val. vakaro, Karaliaus Mindaugo menėje

- Tradiciniai Kūčių valgių patiekalai
- Kalėdinė muzikinė programa ir bendros dalyvių giesmės
- Kalėdų senelis su dovanomis mūsų mažiesiems
- Vietos rezervuojamos. Bilietai parduodami LN raštinėje ir sekmadienių popietėse.

BILJETŲ KAINOS: vaikams iki 6 metų nemokamai, 6-12 metų \$6, 12-18 metų \$10; studentams ir pensininkams \$11, suaugusiems \$12.50.

Naujų Metų SUTIKIMAS

gruodžio 31, pirmadienį, 7 val. vakaro, Karaliaus Mindaugo ir Karalienės Mortos menėse

- Šilta vakarienė su vynu ir šampanu
- Šaltų užkandžių bufetas
- Geras orkestras, linksmi šokiai
- Stalai numeruoti. Vietos rezervuojamos iš anksto
- Baras

Iėjimas: suaugusiems \$22.50, studentams iki 25 m. \$12.50

Bilietai parduodami LN raštinėje ir sekmadienių popietėse.

VISUS DALYVAUTI ŠIUOSE RENGINIuose NUOŠIRDŽIAI KVIEČIA — LIETUVIŲ NAMAI

Toronto lietuvių ledo ritulio komandos rengiami poegzamininiai

"Video" šokiai

įvyks š. m. gruodžio 15 d. apatinėje Toronto Lietuvių namų salėje.

Loterija su įėjimo bilietais.

Nemokamas bufetas. Veiks baras.

Bilietai gaunami pas R. Drešerį, tel. 231-2661 ir prie įėjimo. Kaina \$4. Pradžia — 7 v.v.

IŠNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė Jane ir St. Clair gatvių rajone Toronto. Skambinti tel. 763-6481 nuo 3 v.p.p.

PARUODAMAS namas trijų miegamųjų netoli Toronto Lietuvių namų. Skambinti tel. 536-7334 arba 845-5021 Toronto.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininke V. SIMINKEVIČIENE. MENIŠKAI PARUOŠIA gėles ir jas pristato vestuvėms, ligoniams, laidotuviams, įvairiems parengimams. Skambinti tel. 763-6694, 710 Annette St., Toronto, Ont. M6S 2E2.

MONTREALQUE

Julijai Adamonytei lapkričio 3 d. buvo suruoštos išleistuvės. Arti 30 artimiausių Julijos draugų kartu su ja pasivaikino, pasišoko ir pasilinksmino prieš jai išvažiuojant į Torontą. Išleistuvės suruošė trys jaunosės Julijos seserys: Joana, Irena ir Marytė savo namuose. Veikli Montrealio lietuvių dirbs Toronto Sunnybrook ligoninėje kaip audiologė. Daugelis Montrealio lietuvių organizacijų pasigės darbščios ir pareigingos savo narės.

Jaunimo ansamblis "Gintaras" lapkričio 17 d. AV par. salėje paminėjo 15 veiklos metų sukaktį. Buvo parodytos Algio Kličiaus skaidrių montažas iš "Gintaro" veiklos. Dabartinis ansamblis atliko įdomų šokių, dainos ir muzikos koncertą. Tėvų komiteto pirm. V. Piečaitis sukvietė ant scenos "Gintaro" krikšto tėvus, buvusius vadovus bei gintariečius. Visiems dabartiniais ir buvusiais vadovams buvo prisegta po gėlę. Nors ne visi atvyko, bet scena buvo pilna. Žodžių sveikino buvusi "Gintaro" vyr. vadovė Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė KLB krašto valdybos vardu. Arūnas Staškevičius — KLB Montrealio apyl. valdybos ir buv. "Gintaro"

šokių mokytojų vardu, Ina Lukoševičiūtė Toronto "Gintaro" vardu. Įnešus didelį tortą su 15 žvakutėmis, buvo sugiedota "Ilgiausių metų". Vėliau buvo vaišės ir šokiai, grojant orkestrui.

Dabar "Gintarui" vadovauja: vyr. vadovė Silvija Akstinaitė-Staškevičienė, orkestrui — Rimas Piečaitis, šokiams — Kristina Kličiūtė ir dainoms — Milda Bičiūnaitė-Ruffo.

KLB Montrealio apylinkės rengiama eilė paskaitų prasidės gruodžio 7 d., 7.30 v., vakaro Seselių namuose. Pirmą paskaitą skaitys dr. P. Lukoševičius apie Lietuvių Bendruomenę. Visi kviečiami dalyvauti.

KLB moterų dr. jos Montrealio skyriaus metinė šventė — gruodžio 9 d. AV parapijoje. 11 v. pamaldos — už gyvus ir mirusius dr. jos narses, o po to salėje "Pavasario" mergaičių choro dainos, moterų darbų paroda ir pietūs. Visi kviečiami dalyvauti.

Kalėdų eglutė įvyks gruodžio 16 d., 3 v.p.p., AV par. salėje. Eglutę ruošia liuanistinė mokykla, bet dalyvauti kviečiami visi lietuviai bei vaikai, kurie ir neina į liuanistinę mokyklą. Bus meninė programa, vaišės ir Kalėdų senelis. B. S.

Montrealio lietuvių studentų sąjunga

mielai kviečia visus studentus į

XXI tradicinę žiemos stovyklą

1984 m. gruodžio 27-30 (4 naktys)

"La Louisiane" viešbutyje, Mont-Rolland, Quebec.

Programoje: slidinėjimas, įvairus žiemos sportas, pramogos.

KAINA UŽ KAMBARI: dviem asmenim \$176.00, keturiem asmenim \$244.00 (dvi dvigubos lovos). Siųsti dalyvių sąrašus kartu su pinigais (money order) — pilną kainą. Pinigai nebus grąžinami po gruodžio 10 d.

Naujų metų sutikimas bus Montrealyje

gruodžio 31 d., 8 v.v. "Hotel de Dorval" Laurentian Room.

Informacijų ir mokėjimų reikalu kreiptis:

Ray Augūnas,	arba	Aras Piečaitis,
54 6th Ave., La Salle,		6121 La Salle Blvd.,
Quebec H8P 2K9		Verdun, Quebec H4H 1P7
1(514)365-1503		1(514)767-8779

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:
Certifikatas: min. \$1,000.00		
1 metų	11.25%	
Terminuotus indėlius:		
1 metų	10.75%	
180 — 364 d.	10.50%	
120 — 179 d.	10.25%	
30 — 119 d.	9.75%	
Trumpalaikius indėlius už \$20,000 ar daugiau		
Taupomosios sąskaitos:		
specialios	8.25%	Nekilnojamo turto, asmeninės ir prekybinės. Paskolos mirties atveju draudžiamos iki \$10,000
su drauda	8 %	
Čekių sąskaitos:	5 %	

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS		3907A Rosemont
1475 De Seve		
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00	
Penktadieniais	10.00 — 6.00	4.00 — 8.00
		2.00 — 6.00

PARUODAMAS vieno miegamųjų butas 151 La Rose Ave., Toronto, puikiam rajone, arti krautuvų ir gero susisiekimo (Royal York ir Eglinton Ave.). Kaina \$39,500. Galima užimti 1985 m. sausio mėnesį. Skambinti tel. 248-9008.

NATŪRALIAUS GYDYMO KLINIKA mediciniškas kooperacinis gydymas. Patiriami asmeniniai ir šeimos reikalai. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel.(416) 533-8008.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronto.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parengimai namuose ir laidotuvių pusryčiai. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 279-0256 arba 279-8864 Toronto.